

HOMILIE 2002

Římskokatolická farnost Veverská Bítýška

Výběr homilií z období roku 2002

17. 4. 2003

ver. 1.0

Výběr homilií za rok 2002 zahrnuje homilie z římskokatolické farnosti Veverská Bítýška. Jde především o nedělní a sváteční kázání v kostele sv. Jakuba Staršího ve Veverské Bítýšce. Texty vznikly přepisem zvukových záznamů jednotlivých kázání bez zásadnějších úprav.

© 2002 P. Mgr. Jaroslav Čupr, P. Václav Groh OM, P. ThLic. Marek Hlávka,
P. Mgr. Vladimír Langer, P. Miloš Mičánek, P. Mgr. Karel Orlita,
P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, Mons. Josef Šindar

© 2002 Římskokatolická farnost Veverská Bítýška

Obsah

Ježíšův pokoj (P. Mgr. Karel Orlita, 1. 1. 2002)	5
Být hvězdou pohanům (P. Mgr. Vladimír Langer, 6. 1. 2002)	7
Křest je veliký dar (P. Mgr. Vladimír Langer, 13. 1. 2002)	8
Úkol kajícínosti nás směřuje k Bohu (P. Mgr. Vladimír Langer, 20. 1. 2002)	9
„Modleme se“ je výzva věřícím (P. Mgr. Vladimír Langer, 27. 1. 2002)	11
Při bohoslužbě je nejdůležitější Bůh a Boží lid (P. Mgr. Vladimír Langer, 3. 2. 2002)	12
Světlo a sůl (P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, 10. 2. 2002)	14
Roztrhnout svá srdce (P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, 13. 2. 2002)	16
Půst pasivní, půst aktivní (P. Mgr. Vladimír Langer, 17. 2. 2002)	17
Poutní putování (P. Mgr. Vladimír Langer, 3. 3. 2002)	18
Křesťanská almužna (P. Mgr. Vladimír Langer, 10. 3. 2002)	20
Spojení mezi rozumem a nitrem (P. Mgr. Vladimír Langer, 17. 3. 2002)	21
Kristus se vydává (P. Mgr. Karel Orlita, 24. 3. 2002)	22
Srdcem eucharistie je láska (P. Mgr. Karel Orlita, 28. 3. 2002)	24
Bůh nás vysvobodil z každé smrti (P. Mgr. Karel Orlita, 29. 3. 2002)	26
Uvěřit, jako uvěřily ženy (P. Mgr. Karel Orlita, 30. 3. 2002)	27
Pozvání bratrů (P. Mgr. Karel Orlita, 1. 4. 2002)	29
Nevěřící Tomáš a delfin (P. Mgr. Vladimír Langer, 7. 4. 2002)	31
Církev se změnila (P. Mgr. Vladimír Langer, 14. 4. 2002)	32
Uvedení do křesťanského způsobu života (P. Mgr. Vladimír Langer, 21. 4. 2002)	33
Rozhodnout se pro mateřství (P. Mgr. Vladimír Langer, 12. 5. 2002)	35
Bez Ducha svatého je nám Bůh daleko (P. Mgr. Vladimír Langer, 19. 5. 2002)	36
Bůh se nám zjevuje v Nejsvětější Trojici (P. Mgr. Vladimír Langer, 26. 5. 2002)	37
Nevynechat setkání s Pánem Ježíšem (P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, 9. 6. 2002)	38
Láska nebeského vinaře (P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, 30. 6. 2002)	40
S vírou roste pokora (P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, 7. 7. 2002)	43
Stonásobný užitek (P. Mgr. Vladimír Langer, 14. 7. 2002)	46
Zlo se zlem nevytléčí (P. Mgr. Vladimír Langer, 21. 7. 2002)	47
Kam jdeme? (P. Mgr. Karel Orlita, 28. 7. 2002)	48

Šířitelé radosti (P. Mgr. Vladimír Langer, 4. 8. 2002)	51
Jít k Ježíši po vodě (P. Václav Groh OM, 11. 8. 2002)	52
Kostel podobný Panně Marii (P. Mgr. Václav Rychlý OPraem, 18. 8. 2002)	55
Mariina otevřenost (P. Mgr. Jaroslav Čupr, 18. 8. 2002)	58
Služebník služebníků Božích (P. Mgr. Vladimír Langer, 25. 8. 2002)	61
O utrpení (Mons. Josef Šindar, 1. 9. 2002)	63
Bratrské napominání (P. Miloš Mičánek, 8. 9. 2002)	65
Smíření a odpuštění (P. ThLic. Marek Hlávka, 15. 9. 2002)	66
Bůh je velkorysý (P. ThLic. Marek Hlávka, 22. 9. 2002)	67
Ztratit život pro Krista (P. ThLic. Marek Hlávka, 28. 9. 2002)	69
Kdo plní Otcovu vůli? (P. ThLic. Marek Hlávka, 29. 9. 2002)	71
Role vinařů (P. ThLic. Marek Hlávka, 6. 10. 2002)	73
O věcech důležitých a nedůležitých (P. ThLic. Marek Hlávka, 20. 10. 2002)	75
Co je nejdůležitější? (P. ThLic. Marek Hlávka, 27. 10. 2002)	77
Ke svatosti jsme povoláni my všichni (P. ThLic. Marek Hlávka, 1. 11. 2002)	79
Bůh jde s námi do Emmauz (P. ThLic. Marek Hlávka, 2. 11. 2002)	81
O autoritě (P. ThLic. Marek Hlávka, 3. 11. 2002)	83
Správná cena (P. ThLic. Marek Hlávka, 10. 11. 2002)	85
Všichni jsme dostali dary (P. ThLic. Marek Hlávka, 17. 11. 2002)	87
Pane, ať vidím (P. ThLic. Marek Hlávka, 24. 11. 2002)	89
Není fialová jako fialová (P. ThLic. Marek Hlávka, 1. 12. 2002)	91
Příprava příchodu Pána Ježíše (P. ThLic. Marek Hlávka, 8. 12. 2002)	93
Bůh je zamilován do člověka (P. ThLic. Marek Hlávka, 22. 12. 2002)	95
Bůh má v nás zalíbení (P. ThLic. Marek Hlávka, 24. 12. 2002)	97
Nenechme se předběhnout (P. ThLic. Marek Hlávka, 25. 12. 2002)	99
Dnes je čas spásy (P. Mgr. Karel Orlita, 26. 12. 2002)	101
Obyčejný život (P. ThLic. Marek Hlávka, 29. 12. 2002)	103
Bůh nám dal čas (P. ThLic. Marek Hlávka, 31. 12. 2002)	105
Rejstřík	106

Ježíšův pokoj

P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě

1.1.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Matky Boží, Panny Marie

příslušné slovo Boží: 1. čtení Nm 6,22–27; 2. čtení Gal 4,4–7; evangelium Lk 2,16–21

(přepis zvukového záznamu)

Moji drazí bratři a sestry, jak jsem řekl v úvodu, začínáme tento nový rok, rok 2002, právě s Matkou Boží. Tak si to přeje naše církev, abychom spolu s ní vykročili. Ale tento den je také dnem míru, dnem pokoje. Svatý otec vyzval, zvláště v tomto roce, o takovou důvěrnou modlitbu k Pánu o mír ve světě. Vždyť ten první rok, který uplynul před pár hodinami, byl plný válek, plný rozbrojů. Nebyl to rok jednoduchý. Ještě když jsem byl v Římě, tak papež vyhlásil v době adventní jeden den takového přísného postu. Nevím, jestli vy jste se připojili k tomu postu tady na Moravě, ale skutečně v Římě se většina lidí, skutečně většina, modlila. I na fakultě to bylo znát, biskupové nám popřáli dobrý půst. Bylo to krásné svědectví, spojenectví se Svatým otcem. Prosili jsme všichni za pokoj. I dnes je den míru. A tak si o tom pokoji Božím něco více řekněme. Přiblížme si ho.

Ježíš se narodil za císaře Augusta. A byl to právě císař Augustus, který vyhlásil římský pokoj – pax Romana. V čem vlastně spočíval? Spočíval v tom, že on zvítězil v určitých zemích a nastolil tam pokoj, pax victoria, jak se nazývá. On tam přinesl pokoj skrze řád, který tam nastolil v určité zemi. To byl pokoj, jak ho chápala asi většina lidí, většina Římanů Ježíšovy doby. Nad Betlémem jsme také slyšeli slova o pokoji: „Pokoj lidem dobré vůle.“ Ale Ježíšův pokoj je trochu něco jiného. Jindy nás Ježíš vyzývá k pokoji, když na začátku svého působení mluví v horské řeči o blahoslavených, kteří jsou tvůrci pokoje „neboť budou nazváni,“ řekl Ježíš, „syny Božími.“ A jindy také posílal učedníky, aby přáli pokoj. Po svém zmrtvýchvstání řekl: „Pokoj vám.“ Ale jaký je to ten Ježíšův pokoj? Trochu jiný. Ještě si ho trochu přiblížme. Ježíš byl odsouzen. Proč byl Ježíš odsouzen? Jaké bylo obvinění, které na něho kladli? Vzpomeňte si, co říkali Pilátovi: on rozvrací, rozvrací království, je proti císaři. Byl vlastně odsouzen také jako rozkolník, jako ten, kdo rozvrací tento pokoj. I Židé se báli, že udělá nějakou vzpouru, a že vlastně bude zničen jejich chrám. A Ježíš přitom přišel, aby nám daroval pokoj. Víte, lidé v té době nepochopili, jaký to je pokoj, který Ježíš chce dát. A co potom nám říkají slova, která řekl Ježíš: „Myslíte, že jsem přišel na zemi dát pokoj? Ne, přišel jsem dát rozdělení.“ To jsou velice tvrdá slova. Ano, Ježíš přišel dát rozdělení do každého pokoje, který pramení z egoismu. Z toho, že já mám svůj prostor, a že já někomu vnutím ty svoje zákony, svá nějaká pravidla života, a tak udělám nějaký pokoj.

Apoštol Pavel potom, když rozjímá o Kristu a píše ty listy, zvláště listy Římanům, Efesanům, tak tam krásně píše o pokoji. Říká: „Když jste byli ospravedlněni ve víře, máte pokoj Kristův.“ Tak to napíše Římanům. A jinde Efesanům: „Kristus je pokoj Boží.“ Kristus je pokoj Boží. Ano, pokoj, který přinesl Ježíš, je pokoj vnitřní, je otevřený pro Boží království, je odstranění egoismu, je cesta pro Pána. To je pokoj, který on přinesl. Na rozdíl od toho pokoje, jak ho třeba i dnes lidé chápou, že je to nějaký výsledek kompromisu něčeho. Ne, Ježíšův pokoj je vnitřní pokoj. Je to vlastně překonání té bariéry, propasti, rozdělení v našem srdci lidském. Především rozdělení mezi člověkem a Bohem. Už nejsme otroci, jak napsal apoštol Pavel v listě Galatánům, už nejsme pod zákonem, ale stali jsme se svobodnými, protože Kristus se stal nevolníkem lidství. Je to krásné mít tento plný Boží pokoj. Kdo má tento Boží pokoj, je vždycky klidný, věrný, stálý a jde do Božího království. „Co nás může oddělit od lásky Kristovy? Snad

soužení nebo utrpení nebo ústrky, pronásledování,“ napíše apoštol Pavel. Co nás může odloučit od toho pokoje? Kdo má tento pokoj Kristův, kdo v sobě překonal a zrušil tuto bariéru egoismu, a otevřel se pro Boží království, přijal Krista, stává se tvůrcem pokoje. A je synem Božím.

A když se ale podíváme na ta uplynulá léta, nejenom na ten minulý rok, ale na ta všechna ostatní, když se zahledíme třeba do našeho společenství farního nebo někdy do společenství rodiny, obce, tak vidíme, kolik je tam rozdělení, kolik je tam nepokojů. Snad ani my sami jsme nepřijali tuto zvěst Boží o pokoji. „Pokoj Boží vám dávám, pokoj vám zanechávám,“ při každé mši svaté říká tato slova kněz o pokoji. Je to pokoj, který nám nabízí Pán. A tak modleme se za tento Boží pokoj, který musí začínat v našem srdci, v našem přijetí víry. Ano, ten pokoj, který máme v sobě, třeba někdy nejde vidět. Je to jako seménko, které je dáno do země. Není ještě vidět, není třeba dlouho vidět, ale až přijde čas, tak to seménko vyklíčí a přinese užitek. Tak je to s námi. Je to pokoj, který nejde třeba hned vidět. To, co udělám ve svém srdci, že se smírím s Bohem, že přijmu ve svém srdci i věci, které se mi nepodařily, nevracím se k nim znovu a znovu, že si dokážu i něco odpustit, že přijmu potom i druhého – není to vidět, ale přináší to ovoce v celém společenství, všude. A tak tento pokoj Kristův necht' v našem srdci roste, necht' Panna Maria tento pokoj udržuje zvláště v našich rodinách, protože, kde je nesvár, kde je prosazování jenom pouze vlastních cílů, kde je takový ten válečný pokoj, že si ,nechodíme do zelí', tam je vždycky veliké napětí a veliké nebezpečí, že nikdy k tomu pokoji Božímu nedojdeme. V nebi není válka, v nebi nejsou rozkoly ani různice, v nebi je mír. A tak žít v pokoji, modlit se za mír, je vlastně už participovat Boží království na zemi. Necht' nám k tomu naše drahá Matka žehná. Amen.

Být hvězdou pohanům

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

6.1.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Zjevení Páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 60,1–6; 2. čtení Ef 3,2–3a.5–6; evangelium Mt 2,1–12

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, Zjevení Páně, to není jenom jedna událost v lidských dějinách, Bůh se chce zjevovat světu stále. A v dnešní době to dělá skrze ty, kteří v něho uvěřili. Takovou tou hvězdou pohanům máme být my všichni. V Písmu čteme: „Tak, ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a velebili Boha, který je v nebesích.“

Přišli za knězem snoubenci. Ženich katolík, ona bez vyznání. Chtějí se brát a ona se chce nechat pokřtít, chce se stát katoličkou. Kněz se ptá:

„Víte už něco o křesťanství?“

„Pane faráři, já mám tuhle Jirku ráda, a on je fajn. A tak si myslím, že i to náboženství je dobrá věc. Ale jinak o náboženství toho moc nevím, neměla jsem velkou příležitost.“

„A jak dlouho spolu chodíte?“ ptá se kněz.

„Dva roky.“

Jirka pochopil otázku jako výčitku a bránil se.

„Víte, pane faráři, my jsme to kolikrát zkoušeli, jako mluvit o náboženství, Míla se sama na ledasco ptala, ale já jsem uměl říkat jenom takové ty věci, co znám z katechismu, a to pro ni bylo strašně nesrozumitelné. A tak já vlastně neumím ani vysvětlit víru tak, aby ona tomu porozuměla. Proto jdeme za vámi.“

Ten Jirka dovedl zjevit své dívce krásu křesťanství svým chováním. Nedovedl to slovem. A bída dnešního světa je právě v tom, že většina křesťanů nedovede svoji víru srozumitelně ukázat ani chováním, ani svým slovem. My věřící totiž máme různou náboženskou řeč, která je okolnímu světu těžko pochopitelná: Beránek, Spasitel, Vykoupení, apod. Těmto všem symbolům a slovům se musí člověk naučit, co skrývají v sobě za obsah, za tajemství. To, jak můžeme zvěstovat evangelium dnešnímu světu, jak můžeme být tou hvězdou pohanům, je především náš život. Aby v naší dobrotě se zjevovala dobrota Boží, aby v naší vlídnosti se zjevovala vlídnost Boží, aby v naší lásce se zjevovala láska Boží, a tak bychom mohli pokračovat. Bůh se chce zjevit světu i dnes skrze mne. Kéž je tato výzva dnešní neděle motivací pro náš duchovní život. Amen.

Křest je veliký dar

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

13.1.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Svátek Křtu Páně

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 42,1–4.6–7; 2. čtení Sk 10,34–38; evangelium Mt 3,13–17

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, svátek Křtu Páně uzavírá čas dětství a dospívání Ježíše Krista. Pokusme se přehlédnout ty události. Ježíš se narodil v Betlémě, na to přicházejí mudrci z východu, útěk do Egypta, vrací se z Egypta, a potom je vyprávění o křtu dospělého, asi třicetiletého, Ježíše. Lukáš sice má zmínku o dvanáctiletém Ježíši v chrámě, ale přesto i od této události do veřejného vystoupení je to dost dlouhá doba, aby lidé na podivuhodné události, které se staly při Ježíšově narození, zapomněli. Dnes vidíme Ježíše v zástupu čekajících na Janův křest v Jordánu. On, spravedlivý, čeká skromě a trpělivě, a zdá se, že nikdo o něm neví a nikdo už ho nezná. A přece to není tak, jak to navenek vypadá. Vidí ho Jan a prohlašuje ho za spravedlivého. Vidí ho Bůh Otec a prohlašuje ho za svého milovaného Syna. Co nám káže evangelium o křtu Páně? Také my jsme ve křtu, ve svém křtu, byli neznámí a anonymní před Bohem, jako Ježíš u Jordánu. A při křtu každého z nás osobně oslovil Bůh, volal nás jménem a řekl: „Ty jsi můj milovaný syn, ty jsi má milovaná dcera, v tobě mám zalíbení. Jdi životem a snaž se žít jako můj Syn Ježíš.“ A proto se tu každou neděli scházíme v Božím domě, abychom naslouchali evangeliu a venku, abychom se podle něho učili žít. Zamysleme se nad svým křtem. Je to veliký dar a málo o něm víme. Kdybychom poslali ministranty, teď, mezi vás, a každému dali mikrofon a zeptali se: „Kdys byl pokřtěn? Kdys byla pokřtěna? Řekni mi datum svého křtu,“ myslím, že kdyby 50% odpovědělo správně, tak bychom mohli být spokojeni. Ale 50 by to určitě nebylo.

Sepisoval se na faře protokol se snoubenci. Kněz se ptá snoubenky, kde a kdy byla pokřtěna.

„Tož, kde by,“ odpovídá snoubenka, „asi na národním výboře.“

To není ojedinělý případ křestního povědomí mnohých křesťanů i v naší farnosti. Křest je slovo populární, každou chvíli čteme, že byla pokřtěna nová loď, nebo cédělko, že malé sluně v zoologické zahradě bylo pokřtěno a na návrh dětí dostalo jméno Pepík. Ale všechny tyto křty nemají s naším křtem vůbec nic společného.

Bratři a sestry, necht' je dnešní neděle pro nás takovou pobídkou, abychom se zamysleli nad významem křtu v našem životě. Poděkujme Bohu za to, že jsme pokřtěni a smíme se počítat mezi Boží děti. A prosme, aby Bůh odplatil našim rodičům a kmotrům, že nás nechali pokřtít, a jak to při křtu slíbili, že nás provázejí životem a postupně nás uvádějí do života z víry. Popřemýšlejme tedy o svém křtu a pomodleme se za své křestní svěťence. Amen.

Úkon kajícnosti nás směřuje k Bohu

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

20.1.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

2. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 49,3.5–6; 2. čtení 1 Kor 1,1–3; evangelium Jan 1,29–34

(přepis zvukového záznamu)

Na začátku roku jsem slíbil farníkům v Lažánkách a v Čebíně, že se budeme tak trošičku věnovat vzdělávání. A tak to můžu slíbit i vám. A jako téma na začátek, do postní doby, jsem vybral liturgii mše svaté. Budeme probírat jednotlivé úseky a dnešní téma, takové to velké, by bylo: Mše svatá jako prostředek mého znovunasměrování k Bohu. A tu část, kterou budeme probírat, je úkon kajícnosti.

Přijde člověk do kostela, je klid, potom zazní hudba, kříž, pozdrav, a potom je úkon kajícnosti. Mnoho lidí říká: „Proč já furt se mám vyznávat ze svých hříchů, vždyť já jsem ani tolik toho zla za ten týden,“ nebo, kdo chodí denně na mši svatou za ten den, „neudělal.“ Je třeba si uvědomit, že hřích nerovná se automaticky zlo, že zlo je hřích. Pro věřícího člověka každý špatný skutek, každé špatné smýšlení, to, kdy neplním to, co bych měl, je něco, co mě vzdaluje od Boha. A to je hřích. Hřích není jenom zlo, hřích je právě přerušením našeho vztahu mezi mnou a Bohem. Ne z Boží strany. Z mé strany. A proto přicházím do Božího domu, abych toto dal znovu do pořádku. Víte, že když člověk několikrát nejde do kostela, tak musí potom v sobě zmobilizovat síly, aby znovu se dal na tuto cestu. Protože návštěva bohoslužby není to maximální, co ve svém duchovním životě můžu udělat, ale je to minimální, co ve svém duchovním životě můžu udělat. Přijít do kostela v neděli, toužit po tom, abych se jednou za týden společně pomodlil spolu s celou církevní obcí k Bohu a abych znovu nasměroval svůj život tím správným směrem. A k tomu slouží úkon kajícnosti. Nejde tedy o to, že bychom byli tak strašně hříšní, abychom museli vyznávat před Bohem zlo, ale to je obrácení se k němu, abychom mohli říct znovu: „Bože, já Ti chci patřit, já chci jít po cestě svatosti.“

To je význam tohoto úkonu kajícnosti. Ten může být konán mnoha způsoby. Jeden jsme třeba dneska, takový zvláštní, měli, příště třeba bychom mohli projít kostelem, pokropit věřící lid svěcenou vodou, aby na znamení křtu a na znamení toho, že chceme smýt vinu. Také, třeba, zpívám-li Gloria, už to je zase úkon kajícnosti. Je to chvalozpěv, ale je to zase něco, co mě znovu nasměrovává na cestu k Bohu, protože jestliže říkám: „Bože, Ty jsi veliký, vznešený, a já Tě chválím a děkuji Ti za všechno, co jsi pro mě udělal,“ tak to znovu nasměrovává moje nitro na tu správnou cestu. Vždycky nebyl úkon kajícnosti v liturgii na začátku, někdy v té německé jazykové oblasti byl až po kázání, protože, říkali, když člověk přijde, tak je takový roztěkaný, ještě se nezabydlel, ale teprve až slyší čtení z Písma svatého, až slyší kázání, tak teprve může říct: „Ano, já chci jít touto cestou.“ Na tomto místě po kázání je dodnes úkon kajícnosti v africkém Zairu. Takže, až pojedete do Afriky, tam někde, bude tam úkon kajícnosti jinde, než jsme my zvyklí. Nebo býval úkon kajícnosti ještě, jak je to „Pozdravte se pozdravením pokoje“, tak před tím taková modlitba za pokoj a mír v místní církvi a ve světě, potom vyznání hříchů, a pak si všichni podali ruce a řekli: „Tak, a teď se všemi smířen můžu přijímat eucharistii.“ To je také jedno z míst, kde podle tradice byl úkon kajícnosti. Můžeme říct, že každé kropení vodou a každé používání kadidla je také úkon kajícnosti, kdy, jak se vznáší ten dým nahoru ke klenbě kostela, k obloze, tak to je výraz toho, že chci, aby můj život směřoval k Bohu a aby všechno to, co dělám, moje modlitba i moje práce byla zaměřena Božím směrem. Kéž tedy pro nás úkon

kajícností není jenom nějakou rutinní záležitostí, ale kéž je vždycky nasměrováním mého nitra k Bohu. Ať se tak stane. Amen.

„Modleme se“ je výzva věřícím

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

27.1.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

3. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 9,1–4; 2. čtení 1 Kor 1,10–13.17; evangelium Mt 4,12–23

(přepis zvukového záznamu)

Tak dnes zase pokračujeme ve vzdělávání. Co udělat proto, aby naše vzdělávání bylo účinné. Je to, jako kdyby nějaký cizinec přijel do Veverské Bítýšky a ptal se někoho na cestu, jak se jede do Chudčic. A jistě každý občan Veverské Bítýšky by mu ukázal rád cestu, řekl by, že tam může jet buď zkratkou nebo kolem dokola po pěkné silnici, a všechno by mu pěkně vysvětlil. A když by on se vydal po té cestě, tak by dojel k cíli. To, co je důležité na vzdělávání, je, aby tam byla touha dojet k cíli. Abych chtěl jet do Chudčic. Abych se chtěl něco dozvědět o mši svaté. Potom to naše vzdělávání může být účinné.

Dneska bych se chtěl zaměřit na 3 modlitby při mši svaté, říká se jim prezidenciální modlitby. Je to na začátku, je výzva „Modleme se“, a potom je vstupní modlitba, potom před bohoslužbou oběti, kdy jsou přineseny dary, tak potom je výzva „Modleme se, aby Bůh přijal dary své Církve. Ať je přijme ke své slávě a spáse světa.“ a pak je modlitba a potom nakonec po přijímání je zase „Modleme se“ a následuje modlitba. Na začátku ta vstupní modlitba – možná dneska jste si všimli, to „Modleme se“ na začátku není pokyn pro ministranta, aby přinesl knihu, dneska to možná trvalo trochu dýl, my už jsme se s Vojtem domluvili, že tam bude pauza, a tak někteří možná si říkali: „Páni, co tam dělá? Spí nebo co? Ať jde, vždyť tam je potřeba misál.“ „Modleme se“ není pokyn pro ministranta, ale je to výzva věřícím. „Modleme se“ my všichni, to co přinášíme sebou, proč vlastně jdeme do Božího domu. Chci se modlit za svoji spásu, za požehnání pro svoji rodinu, mám těžkosti nebo mám radosti, které chci Bohu svěřit. A právě tady na začátku, v té chvíli ticha, je možnost, jak to udělat. A kněz potom, až je přinesena kniha, tak shrne všechny tyto modlitby věřících do jedné a tím končí vstupní obřady. Potom před těma dalšíma dvěma modlitbama už chvíle ticha není, je jenom výzva a potom následuje modlitba. Před obětováním, když chceme vyjádřit, že věříme slovům Ježíše Krista, kdy on řekl: „Kdo bude jíst tělo Syna člověka, bude mít v sobě život a já ho vzkřísím v poslední den.“ A při tom velkém dění je proměněn chléb v tělo Syna člověka. Potom, na závěr, kdy jsme vlastně už před odchodem domů, tak v té poslední modlitbě prosíme Boha, aby to, co jsme načerpali při této bohoslužbě, bylo účinné v našem životě. Aby za dveřmi kostela to z nás nějak nevyprchalo, ale aby celý týden, který tou nedělí začínáme, byl požehnaným, abychom mohli žít jako opravdoví křesťané.

Při těchto třech modlitbách stojíme. Je to postoj svobodného člověka. Pohané dřív, když se modlili, tak leželi, klečeli, křičeli při modlitbě, drásali se různě, aby je jejich bohové slyšeli. A my jako křesťané se radujeme, že můžeme – říkáme to i v jedné modlitbě: „Bože, děkujeme Ti, že můžeme stát před Tebou a můžeme Ti sloužit“. To stání před Bohem při modlitbě je nejvlastnější křesťanský úkon. Při těchto modlitbách třech tedy vždycky stojíme. Kéž toto vzdělávání je našim obohacením, abychom přišli do Božího domu nejenom stát, být v Boží blízkosti, ale abychom uvědoměle slavili liturgii. Amen.

Při bohoslužbě je nejdůležitější Bůh a Boží lid

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

3.2.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

4. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sof 2,3;3,12–13; 2. čtení 1 Kor 1,26–31; evangelium Mt 5,1–12a

(přepis zvukového záznamu)

... Kdo je nejdůležitější při bohoslužbě? Mnoho lidí odpoví: „No přece důstojnej pán, bez toho by to nezačalo.“ Ale nejdůležitější při bohoslužbě je Kristus, Bůh a shromážděný lid. „Kde jsou dva nebo tři ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ A křesťané přichází na bohoslužbu, aby se společně modlili. Takže nejdůležitější je Bůh a lid. A k tomu, aby ta modlitba důstojným způsobem probíhala, aby všechno bylo správně zorganizováno, tak jak je to v celé církvi, tak k tomu jsou určití služebníci. Tedy oni nejsou ti nejdůležitější, oni jsou služebníci. Na tom sedes, co je tady, každou neděli v každém chrámě, v každé diecézi, při každé mši svaté by měl sedět biskup. Protože biskup je ten, který symbolizuje při bohoslužbě Ježíše Krista. Ale protože biskup technicky nemůže být všude, tak posílá svého zástupce, a tím je kněz. Kněz tedy tady není ze své vlastní vůle, ale z poslání biskupa. A ten podle řádu církve předsedá bohoslužbě. Dalším služebníkem může být jáhen. To je teď po revoluci nová služba, v církvi není nová, ta je odedávna, ale v naší republice. Jednak jsou to ti, kteří mají před kněžským svěcením, tak jsou rok jáhny, ale potom jsou to mužové, svobodní nebo ženatí, kteří přijímají tuto službu na celý život. Jáhen je ten, který čte evangelium, káže a rozdává eucharistii a donáší ji nemocným a stará se především o chudé a potřebné lidi v církvi. To je vlastní služba jáhna. Dalšími čtyřmi službami, které jsou při bohoslužbě, jsou lektor – to je ten, který čte Čtení, kantor – ten, který zpívá všechno, co je potřeba – říká se: „Kdo zpívá, dvakrát se modlí,“ ale já bych to ještě upravil: „Kdo dobře zpívá, dvakrát se modlí,“ zpívat se dá všelijak – potom akolyta – to je ten, který pomáhá při oltáři, pomáhá třeba podávat svaté přijímání a podobně, a potom je to librista – to je ten, který má na starosti všechny ty knížky, aby to všechno bylo správně nalistovaný, zejména knihu knih při bohoslužbě, kterou je misál, to je ta velká tlustá kniha. Při svátcích jeden z těch ministrantů, služebníků, se jmenuje ceremonář. To je člověk, který to všechno řídí. Všichni ho poslouchají včetně pana faráře, co řekne ceremonář, to se prostě udělá. A tak se můžou všichni modlit a jenom jeden myslí, aby to bylo dobře, což je velká výhoda. Potom při slavnostech jako je dneska, jsou třeba cerofaři, nebo luciferi se jim taky říká. Lux je světlo, fero je nést, světloňoš je ten, který nosí světlo; a lucifer je zároveň ďábel, tak se jim říká ceroferáři. Potom je crucifer, crux je kříž, takže ten, který nese kříž je crucifer, turiferář je ten, který jde s kadidelnicí, navikulář, který nese nádobu s kadidlem, může být ještě komentátor a podobně. Všichni tidle jsou služebníci.

Nejdůležitější je Boží lid, který zpívá a odpovídá. Jestliže kněz řekne: „Pán s vámi,“ tak všichni odpoví: „I s tebou.“ Chápu, že s tím zpěvem je to těžké, že někdo nedostal zvučný a libý hlas od Pána Boha, tak jako chápu, že třeba nezpívá. Ale odpovědět může každý. Jenom kdo je němý, tak samozřejmě ne, ale jinak odpovědět může každý. No a jsme kolikrát svědky, že lidé stojí tak nějak, jenom, a vlastně jedna třetina se nějak dívá, druhá třetina se dívá do země nebo myslí úplně na něco jiného a jedna třetina cosi teda odpoví. To říkám jako povzbuzení, abychom odedneška odpovídali všichni všechno. Je to modlitba. Je to bohoslužba. A tuto bohoslužbu můžou rušit tři takové prvky. Jeden je, že ti nejmenší – a je dobře, aby ti nejmenší chodili do kostela, záleží to samozřejmě na rodičích a nikdo nemá právo rodičům mluvit do toho, kdy, odkolika, jak, proč, prostě s tím dítětem... Já jsem pro, aby se chodilo s dětmi od nejtěplejšího

věku do kostela, fakt je, že do dětí někdy vjede takový šotek, prostě začnou řídit a řvát a něco, čemu rozumí jenom maminka, a potom je třeba nějak zasáhnout a jít se třeba nadýchat čerstvého vzduchu, jít do sakristie, a podobně. Ale jinak je dobře, aby děti tu s námi byly. Potom je další skupina lidí, kteří přišli uskutečnit své obchody, nebo si povykládat, jak bylo na dovolené, nebo prodat či koupit krávu a podobně. To taky ruší. A potom je skupina lidí, kteří mají zvyk, nebo zlozvyk – kdy stále něco říkají. Co říká kněz, tak říkají dvě slova dopředu nebo dvě slova pozadu, aby to jako nezapomněl, nebo já nevím proč. Prostě si to tak nějak říkají s knězem, a ten okruh, který sedí kolem nich, ruší v modlitbě. A když mají odpovědět „Amen“, nebo „Pán s vámi“ – tak to si breptají furt dopředu a tak ruší tady to společenství.

Necht' je dnešní takové to vzdělávání o služebnících tím, co nás povzbudí, abychom skutečně, když se řekne „Pán s vámi“, abychom jako jeden muž či jedna žena, jeden lid Boží, odpověděli: „I s tebou.“ Skutečně, já jsem, když jsem byl ještě kaplanem, tak jsem jednou přišel zastupovat do jednoho kostela, kde to tak bylo. A od té doby jsem to nikde nikdy neviděl. Ale tam skutečně pan farář byl takový přísný muž a on to tak nějak vycepoval, ty lidi. Třeba při Otčenáši všichni takhle stáli, tím nechci říct, že bychom takhle měli stát, ale bylo to něco, co bylo úžasné znamení a co mě samotného zarazilo. Protože, když je tu 200 lidí a já řeknu „Pán s vámi,“ takže 200krát silnější hlas, když odpoví, a tady ta klenba ... Fakt je, že já mám tady to moderní zařízení, takže to je možná 1:1, když by se tomu trošku přidalo. Ale je to nádherné znamení, když skutečně lid Boží dělá to, co mu přísluší. Všechno to a jenom to, co mu přísluší. Přeji vám všem, aby společná modlitba, mše svatá, naše nedělní bohoslužba, byla pro nás pro všechny takovým motorem, povzbuzením, na naší cestě k Bohu. Amen.

Světlo a sůl

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

10.2.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

5. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 58,7–10; 2. čtení 1 Kor 2,1–5; evangelium Mt 5,13–16

(přepis zvukového záznamu)

Sestry a bratři, Boží přátelé. Pán Ježíš nás vyzývá, že máme být světlem a solí. Ale jakým tím světlem vlastně máme být, jakou solí? Může být světlo, které k sobě lidi vábí, které k sobě lidi přitahuje, které svítí třeba na bezpečnou plavbu lodi na moři – takový maják, a nebo doma, rozžaté světlo svíce, třeba na nedělním stole, které dodává atmosféru té události, nebo světlo, které se schová pod kbelík, takže to světlo není vůbec vidět, jak říká Pán Ježíš v evangeliu, a nebo světlo nějakého reflektoru, které osvětluje, oslepuje ty ostatní, a to světlo je nepříjemné. Zrovna tak je tomu se solí. Sůl dodává chuť pokrmům, dělá je poživatelnými, konzervuje také pokrmy. Ale když ta sůl by pozbyla slanosti, tak už není k ničemu, než aby se vyhodila. Sůl je zapotřebí používat s mírou, znáte to dobře, hospodyňky, když přesolíte nějaký ten pokrm, tak je také třeba jenom k vyhození. Sůl se musí dodávat po špetkách jako koření, aby se jídlo nepřesolilo. A lehce se může stát, že ten pokrm přesolíme, a nebo když se sůl nasype do rány, tak štípe a pálí. My křesťané bysme neměli být tím reflektorem, který osvětluje ty ostatní, oslepuje je, ani tou solí nasypanou do rány, která štípe a pálí, ale tím světlem, které k sobě ty ostatní přitahuje, vábí, které svítí na jejich bezpečnou třeba chuť životem, a tou solí, která dodává chuť celé společnosti.

Abysme dobře pochopili to evangelium, tak nám církev dává na pomoc to starozákonní čtení z knihy proroka Izajáše. A tam je ten konkrétní návod, co máme dělat, abysme byli tím slovem, tím světlem, a tou solí: „Lámej chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím, když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svým bližním. Když přestaneš utlačovat, ukazovat prstem, křivě mluvit, nasytíš lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo a tvůj soumrak se stane poledním jasem.“ Ne posledním jasem, jak to četl ministrant – v Lažánkách to přečetl právě tak. Máme se stát tím poledním jasem a svítit těm ostatním. A určitě Pán Bůh, když se takhle budeme chovat ke svým bližním, tak odpustí i ty naše nedostatky a dluhy. Jak máme v praxi žít to evangelium, být světlem a být solí? Lidský život se skládá ze spousty malých úkonů. A možná, že ty nejdrobnější věci jsou právě nejdůležitější. A je zapotřebí, abysme opravdu se kriticky podívali na svůj život, na svoje vydávání svědectví, protože konfrontace s tou skutečností, že větší část Evropy dneska je nevěřící, že Evropa už dávno není křesťanská, a že třeba naše děti a vnoučata se vzdálili od víry, to je důkazem toho, že já, ty prostě nedostatečně svítíme, nebo špatně svítíme, a že jsme třeba pozbyli slanosti a nebo že tu sůl sypeme někde do rány. Prostě nestávat se tím reflektorem a nebo tou solí nasypanou do rány. To se týká toho, že často máme hned zdvižený varovně prst, když máme co odsoudit ve společnosti a na co poukázat, na co posvítit tím reflektorem, píšeme kdovíjaké petice a já nevím co všechno ostatního, a asi to není to správné vydávání svědectví.

Máme být tím světlem, které k sobě ty ostatní vábí, které je pro ně lákavé. Tou solí, která dodává chuť celé společnosti, té naší společně uvařené polívce, na které my máme také podíl. Nemáme být také příliš kritičtí k těm ostatním, a možná že daleko víc svůj život postavit na pravdě, poctivosti. Dokázat přiznat nedostatky. To se týká nás jedinců, kteří církev vytváříme, to se týká církve také jako celku. Dokázat poctivě přiznat, co se nám nepodařilo, mně, v mém životě, aby třeba ty děti a vnoučata se vyvarovali špatných kroků. Co se nám nepodařilo třeba v

dějínách církve, za co se právem stydíme. Poctivost, která skutečně ozdraví nás samotné i ty ostatní. Určitě v životě křesťana by neměla mít místo lež. Prostě nějaká ta výmluva, lež jako taková. Báje a pověsti. Hned najdete nějakou výmluvu a řeknete.. a co třeba v případě, když je vedle mě nemocný člověk a já mu nechci říct, abych ho nezranil a já nevím, co všechno ostatního... Ale myslím si, že ani v těch případech by křesťan si neměl vymýšlet, neměl hovořit nepravdu. Určitě nepravda nepatří ani do výchovy dětí. Takové ty naše zdánlivě maličké lži o tom, že dárky nosí Ježíšek a že děti přináší čáp, tak mohou způsobit daleko větší zlo, protože ty děti potom, když poznají, že to není pravda, tak začnou uvažovat: „A ta maminka a tatínek, nelhalí nám také v podstatnějsích, zásadnějsích věcech? Nelhalí nám třeba o své víře, o tom, jestli Ježíš skutečně žije?“ Neuchýlit se k žádné lži ve svém životě. Dokázat žít poctivě. Možná, že to je něco o tom, abysme byli světlem těm ostatním. Protože lží, tou zhazujeme člověka, který stojí vedle, a tou také diskreditujeme sami sebe. Dokázat být poctivý, pravdivý. Neznamená to, že musím vždycky každému všechno říct do tváře. Každý člověk má právo na svoje soukromí a já můžu říct, že o tomto nechci hovořit. Nebo že to neřeknu. A mám právo stát na svém a myslím si, že dotyčný, pokud je trochu taktní, tak se dále neptá. Ale neuchylovat se k žádným lžím. Zrovna tak se to týká přílišného hospodaření, které se může nazvat skrblictvím nebo lakomstvím.

Víte, Písmo svaté nám říká, že těžko projde ten bohatý do Božího království, že spíš velbloud tím uchem jehly projde než bohatec vejde do Božího království. A já si myslím, že podobnou zátěží pro člověka může být skrblictví, taková ta přílišná opatrnost, šetření. Ono nic nepomůže na tom, když člověk škludlí, škludlí a potom nějakou tu stokorunu pošle třeba na misie nebo dá na kostel, když ti, kteří se s ním setkávají, nejsou z toho šťastní. Ta chudá vdova, která přinesla poslední halěř do chrámové pokladnice, ta asi také neškludlila po drobných, až ten halěř našetřila a dala do pokladnice. Ale ona z toho mála, co měla, z toho nedostatku, dala Pánu. A určitě se jí to vyplatilo. Zrovna tak my v tom našem životě určitě šetřit na každém místě, takové to přehnané šetření, kdy cepujeme všechny kolem sebe jenom aby se zhášelo, a jestli se někde nesvítili zbytečně a já nevím co všechno ostatní – kupujeme nejlevnější salámy a to nejlevnější, co se nám nabízí dneska... Ona ta reklama je velmi rafinovaná, aby oslovila. Myslím si, že to není správné. Dokázat užívat pokojně svého života. Taková maličkost: používání všelijakých těch spořivých žárovek. Úsporná žárovka – něco úžasného. Také jsem podlehl reklamě, nakoupil nějakou tu žárovku, doma jsem to namontoval do takové té stojací lampy, kterou člověk rozžíná, když sedí s ostatními u kávy nebo když se kouká na televizi. A když jsem viděl takové to mihotavé zsinálé světlo, tak jsem ty žárovky zase vyšrouboval, strčil je do krabice a dal jsem tam zpátky normální žárovky. Dokázat domýšlet, co, kdy, kde má svoje místo. Jsou moderní svítidla, která jsou konstruována třeba na spořivé žárovky, ale namontovat na starý křišťálový lustr místo svíčkových žárovek nějaké ty spořivé s adaptérem, tak je to asi jako pěst mezi očmi. Zrovna tak si myslím, že do kostelů rozumně vážit kam dát to úsporné svítidlo a kde třeba nějaká ta koruna nás nezabije. Prostě dokázat být rozumní i v tom šetření. A možná, že takové maličkosti vyjadřují taky vyjadřují o naší víře a důvěře v Pána Boha. Jestli víc věříme Pánu Bohu, Boží prozřetelnosti, že se Pán Bůh postará také o můj zítřek a o moje stáří, a nebo víc věříme všelijakým spořitelnám a penzijním fondům a já nevím, čemu všemu dalšímu, čím se snažíme zajistit – v uvozovkách. I tady v těch maličkostech svědčíme svému okolí, třeba té nevěřící společnosti kolem nás a svým děčkám a svým vnoučatům.

Kéž dokážeme být skutečně těmi rozumnými správci Božích tajemství, těmi, kteří jdou za Kristem celým svým životem. Takové to přílišné šetření, jak jsem říkal, bývá vlastní lidem, o kterých říkáme, že jsou taková ta lichva a hamižnost, ale nemělo by to být vlastní nám křesťanům. Kéž dokážeme i v té dnešní době, která není jednoduchá, svítit těm ostatním a přidávat soli do toho pokrmu, který jsme společně, s celou společností, navařili. Amen.

Roztrhnout svá srdce

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

13.2.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Popeleční středa

příslušné slovo Boží: 1. čtení Jl 2,12–18; 2. čtení 2 Kor 5,20–6,2; evangelium Mt 6,1–6.16–18

(přepis zvukového záznamu)

Sestry a bratři, Boží přátelé, dnešním dnem vstupujeme do doby svatopostní, do doby, která je přípravou na Velikonoce, ale nejenom na ty Velikonoce za 7 týdnů, ale na ty Velikonoce, které jednou budeme slavít u Pána. Aby ty Velikonoce pro mě, pro tebe byly šťastné. Proto každý rok se opakuje ta doba postní a je to skutečně doba milosti a doba příhodná, ve které já mohu napřimit ty svoje životní kroky, cesty k Pánu. Kdy se víc dívám do sebe, do svého zrcadla, ne na ten svět kolem, jak je hříšnej nebo jak jsou lidi kolem mě špatní, ale kdy já se podívám do sebe, do svého nitra a zjistím, že já jsem ten hříšník, že já potřebuji pokání, že potřebuji nápravu.

A určitě neodmyslitelně k té době postní, k přípravě na Velikonoce, patří půst; třeba že si něco dovoleného odepřu, patří k té době určitě almužna, štědrost, patří k té době určitá zdrženlivost, která by měla být vlastní nám křesťanům. Ale jak nám říká to starozákonní čtení, že máme roztrhnout své šaty, tak určitě duchem toho slova Božího není roztrhnout jenom šaty a roztrhnout svoje žaludky a roztrhnout svoje kapse nebo peněženky, ale určitě duchem té doby postní je roztrhnout svá srdce. Nejenom ten půst, kterej by měl být vnější; my často s nostalgií vzpomínáme, že prostě se dodržoval půst každý pátek a nedodržování postu bylo hříchem a že církev slevila se svých požadavků, že nařízený půst už máme jen na Velký pátek a dnešní den, Popeleční středu. Ale možná, že to není slevení z nějakých požadavků, ale je to možná spíš to, že to postní snažení by mělo být víc duchovní než vnější záležitostí.

Co to pomůže v pátek si odepřít třeba nějaký ten masitý pokrm, usmažit koblihy, který třeba člověk má rád a na který se těší, a vesele se přitom vadit se svojí sousedkou, neusmířit se se svým bratrem, nedůvěřovat v Hospodina, v Boží moc, v Boží vedení? Takový půst potom nemá smysl. A církev nás právě v té dnešní době vede k tomu, aby skutečně ten půst byl především mířený do nitra, aby byl skutečným duchovním úsilím o nápravu, abysme roztrhnuli svá srdce, abysme poznali svoji hříšnost, svoji nedostatečnost před Pánem. Ten půst, křesťanský půst, navazuje na starou židovskou tradici, kdy oni přicházejí usmířit Hospodina. Zrovna tak my v té svatopostní době přicházíme usmířit Hospodina za viny, hříchy. Proto třeba děláme něco navíc. Ale bylo by to málo, kdybychom se neusmířili mezi lidmi navzájem. Jak chceme usmířit svůj vztah s Bohem, když se nedokážeme usmířit tady na zemi, mezi sebou. A proto možná to postní snažení by mělo vést do této sféry. Není vedle mě nějaký bratr, sestra, příbuzní, blízcí lidé, se kterými mám rozlitou nějakou polívku? Se kterými se nedokážu usmířit? A evangelium nás vede striktně: nejenom, že já mám něco proti svému bližnímu, ale nemá tvůj bližní něco proti tobě? V tom případě zanech ten obětní dar před oltářem, jdi, usmíř se se svým bližním, hledej usmíření s ním, aby on našel cestu k tobě, a teprve potom přijdi a obětuj Hospodinu.

Kéž dokážeme dobře využít toho dnes, doby postní, do které vstupujeme, protože právě teď je ta doba příhodná, teď je ten čas spásy. Amen.

Půst pasivní, půst aktivní

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

17.2.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

1. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Gn 2,7–9;3,1–7; 2. čtení Řím 5,12–19; evangelium Mt 4,1–11

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, milé děti, církev je často přirovnávána nebo označována jako tělo Kristovo. Kristus je hlava a my jsme části. A jsme svědky toho, že každé tělo bývá během svého života nemocné. Asi nikdo z nás tady nebyl celý život zdravý, určitě aspoň jednou nás schvátila nějaká ta choroba. Některé nemoci – s těmi si poradí tělo samo, některé je třeba intenzivně léčit. Jak však léčit slabou víru, jak léčit to, že jsem se odklonil od cesty pravdy, od cesty svatosti, od cesty vedoucí k Bohu? Církev odedávna hlásá pět takových prostředků: půst, modlitba, almužna, pout' a vzdělávání ve víře. A tak těchto pět témat jako pět nedělí postních bude letos, letošní postní dobu, našimi tématy k zamyšlení.

Dnes tedy se zamysleme nad postem. Půst máme buď pasivní, nebo aktivní. Pasivní je život „bez“. Čtyřicet dní bez kouření, bez alkoholu, bez televize, bez sladkostí, bez počítače a já nevím bez čeho všeho. Nebo je aktivní: udělám něco navíc. Budu číst každý den Písmo svaté nebo nějakou zbožnou knihu. Usmírím se se sousedem. Nebo udělám si pořádek ve svých věcech. Nebo se budu modlit za své nepřátele, za šťastnou hodinu smrti, za své blízké, za duchovní povolání, a tak bychom mohli pokračovat. Nelze jednoduše převzít půst nebo to postní předsevzetí toho druhého, automaticky, bezmyšlenkovitě. Kdy bychom řekli: „Tak letos, všichni, co tady jste, tak třeba budete třeba každý úterý o chlebě a vodě. Nebo budeme se modlit, pozitivně zase, za nová duchovní povolání – každý člověk v této farnosti se bude tento půst modlit za duchovní povolání.“ Tak to není možné udělat. Proč? Protože každý člověk je originál a žije neopakovatelný život. A proto i to postní předsevzetí stojí námahu, jde o to zamyslet se a vybrat něco.

Jednou přišly za knězem čtyři holky, no už to byly dospělé dámy. Viděly kdesi chudou maminku a říkaly:

„Nás ten její život tak nadchl, že bychom chtěly žít jako ona, a to nás určitě přivede na cestu k Bohu.“

On říká:

„Jistě, zkuste to. Odstěhujte se do cizí země, protože ona je cizinka. Vdejte se, vemte si muže, který vás každý den bude bít, který bude pít, protože ona tak žije. Mějte šest dětí, protože ona je má. Ale stejně nebudete žít jako ona, protože vy jste si svoji chudobu vybraly dobrovolně.“

Žádný z nás nemůže žít život toho druhého. Proto i naše postní předsevzetí, bereme-li to vážně, musí být něco, pro co se osobně svobodně rozhodnu v modlitbě a vyberu si buď aktivní nebo pasivní. A když už máme vybráno, tak jak to teď plnit. Když si řekneme, tak celou postní dobu nebudu kouřit, nebo se budu modlit za svoji rodinu, tak sice dneska, zítra, pozítří v nás bude ještě jakási síla, která nás k tomu dotlačí, ale potom to jaksí většinou chcípne. Taková pomůcka je: dnes ne, pokud jsem si vybral nějaký sebezápor. Anebo: dnes ano, dnes se pomodlím, ne že to budu neurčitě plánovat, ale dnes to udělám. Bratři a sestry, kéž letošní postní doba znovu nás vede cestou svatosti, cestou, která vede k Bohu. Amen.

Poutní putování

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

3.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

3. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ex 17,3–7; 2. čtení Řím 5,1–2.5–8; evangelium Jan 4,5–42

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, dnešní postní kázání má téma pouť. Podívejme se na toto téma ze tří úhlů. Kam putovat, jak putovat a proč putovat. Nejprve kam putovat. Muslimové mají za povinnost jednou za život putovat do Mekky. Židé od dvanácti let měli za povinnost každý rok putovat do jeruzalémského chrámu. Žádnou takovou povinnost církev nežádá po svých věřících, ale přesto pouť je něco, co je vysoce ceněno. Myslím si, že každý věřící, pokud je to jenom možné, by měl aspoň jednou za život se jet podívat na pouť do Říma. Aby byl na audienci s papežem, aby se modlil ve společenství světové církve. Totiž, když se člověk modlí „Věřím v Boha“ a vedle mě stojí černoch nebo Japonka, tak je to úplně jiný pocit a člověk najednou si na vlastní kůži zažije, co to znamená být členem světového společenství křesťanů, kteří se modlí, kteří chtějí žít s Bohem. Jsou však i jiná místa, kam člověk putuje. Většinou jsou to místa modlitby, jako třeba Vranov tady u Brna, nebo i do Chudčic putujeme každoročně, nebo do Sloupu, do Kostelního Vydří apod.

Jsou místa, kde se stal nějaký zázrak, nebo jenom se tam lidé modlí, to je jedna taková skupina, a pak jsou místa, kde se stalo nějaké zjevení. A tady je potřeba rozlišovat. K těmto místům se církev vyjadřuje, jako je třeba Fatima nebo Lourdy, a jakmile církev se k těmto místům vyjádří pozitivně, že všechno napovídá tomu, že opravdu to zjevení se tam stalo, tak je možné tam organizovat jako církev, jako farnost, organizovat nějakou pouť. Ovšem jsou místa, jako jsou třeba Medžugorje nebo Turzovka, kde taky se říká, že tam bylo zjevení, ale toto církev zatím zkoumá a ještě se k tomu nevyjádřila. Mlčí. A proto i v těchto případech by církev měla mlčet a čekat, až se k tomu oficiální představitelé církve vyjádří. Neměly by se tam pořádat jako církev, jako farnost, žádnou pouť. To se netýká samozřejmě soukromé pouti, protože nikdo nemůže nikomu nařídít kam má a nemá jet, a to se netýká cestovních kanceláří. Chci tím jenom říct, aby farnost nepořádala na tyto místa pouť, dokud se k tomu církev nevyjádří.

Takže to bylo kam. Potom jak. Jsou takové tři hlavní způsoby. Jednak je to autobusem nebo vlakem, kdy jede větší skupina lidí, během cesty se modlí, zpívají, jsou tam přítomni nějaké bohoslužbě, cestou zpátky si povídají a přispěje to k takovému většímu seznámení a společenství těch, kdo tam jedou. Potom je možné jet autem jako rodina. Třeba jedno, dvě auta a jet jako rodina na pouť. A nebo je možné jít pěšky. Člověk může jít pěšky samozřejmě i do Říma, jak teď nedávno šli někteří kněží, že, Otec Peňáz a spol., ale je možné jít pěšky blíž, na nějaké místo, co člověk ujde. Tam by měl člověk mlčet, tam se pomodlit. A zpátky, na zpáteční cestě, s těmi, se kterými tam jde, by si měl povídat o tom, co mu pouť přinesla. Zkuste to někdy, opravdu je to zvláštní zážitek.

A potom proč. Jednak, aby člověk zažil, že ve víře není sám, že je mnoho věřících lidí, kteří smýšlí stejně. To je zkušenost mladých, kteří jeli na nějaké to setkání se Svatým otcem, tak přijeli nadšeni, co mladých z mnoha národů uctívají Boha, modlí se a chtějí žít upřímně svatým životem. A to je takové povzbuzení ve víře. A potom pouť může být prostor, kde přemýšlím o věcech, kterým obyčejně nevěnuji mnoho času. O věcech duchovních, o mém životě, o mé budoucnosti, o výchově třeba dětí nebo o našem vztahu s manželem či s manželkou, o mém

vztahu k rodině, farnosti, církvi apod. Všechna tato témata člověk v klidu může právě při tom poutním putování promyslet. A samozřejmě k pouti patří modlitba. Přeji nám všem, abychom vždycky do svého celoročního plánu zařadili pout' a aby pout' byla takovým duchovním povzbuzením na naší životní cestě. Amen.

Křesťanská almužna

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

10.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

4. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení 1 Sam 16,1b.6–7.10–13a; 2. čtení Ef 5,8–14; evangelium Jan 9,1–41

(přepis zvukového záznamu)

Tak jsme měli témata půst, modlitba, pouť a dnešním tématem je almužna. Když jsem se připravoval na dnešní kázání, tak jsem hledal v různých knihách a encyklopediích a na internetu a já nevím, kde všude, v Diderotu, výraz almužna. A většina těchto pramenů udává, že almužna je milodar, tedy nepatrná částka daná chudákovi. Kdybychom to řekli obrazně, prostě bohatý nechá chudákovi dokousat kost. Almužna v křesťanském slova smyslu je však úplně něco jiného. Dobře to vystihuje modlitba, kterou jsme se modlili minulou neděli na začátku mše svaté: „Bože, děkujeme Ti, že nám dopřáváš, abychom svoji hříšnost léčili modlitbou, postem a štědrostí.“

Křesťanská almužna má tedy tyto čtyři prvky. Není to nějaký soucit s chudákem jenom, ale je to pokání, je to lék na moji hříšnost. Jsem-li si vědom svého hříchu, potom almužna může být prostředek, jak povznést svůj život, jak se znovu vydat na cestu ke svatosti. Potom modlitbou, postem a štědrostí. Takže druhý bod je, že moje almužna musí být nejenom projevem lidské sounáležitosti, ale že musí mít náboženský charakter, musí mít vztah k Bohu. Postem – to znamená: musí mě to něco stát; samozřejmě chudá vdova v evangeliu dala pár halířů, ale přitom její almužna byla veliká. A potom je důležitá štědrost. Štědrost je lék na to, kdy my jsme zasaženi hodně spravedlností. Oko za oko, zub za zub, na to mám právo, toto jsou moje povinnosti – a tak v našem jednání se spravedlnost promítá hodně často. To je dobře, ale žít podle evangelia znamená být velkorysý. A proto štědrost je lékem na naše lakomství, na naše sobectví, hamižnost, apod.

Kéž tedy almužna pro nás není něco, kde je to jenom dar chudákovi, ale kéž je to pro nás almužna v křesťanském slova smyslu, lékem na naši hříšnost, protože almužnu, většinou tu materiální, nedávám každý den, ale třeba jednou za rok, nebo jednou za pět let, a tak může to být takový skutek, který skutečně nasměruje můj život znovu k Bohu. A ještě takový malý dovětek bych měl. Almužna nemusí být jenom materiální. Almužna může být duchovní. Almužnou může být: budu ze všech sil se věnovat svým dětem. Almužna může být: budu ze všech sil věnovat se nemocnému člověku, ne protože musím, ale protože to vezmu jako svůj dar nebo jako čin, který mně pomůže přiblížit se Bohu. Kéž tento prvek zbožnosti je pro nás něčím, co znovu nás nasměruje, abychom se vydali na cestu svatosti. Amen.

Spojení mezi rozumem a nitrem

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

17.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

5. neděle postní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ez 37,12–14; 2. čtení Řím 8,8–11; evangelium Jan 11,1–45

(přepis zvukového záznamu)

Dnes je pátá neděle postní a je poslední postní kázání. Tentokrát má téma: Vzdělávání ve víře. Se vzděláváním je to kolikrát potíž. Člověku se nechce číst, a když tak se dívá na takové ty biblické příběhy pro děti v televizi apod. Číst Písmo svaté nebo nějakou náboženskou knihu je něco, do čeho se musí člověk nutit, ale přesto je to důležitá věc. Jsou lidé, kteří mají schopnost něco se naučit, přijmout rozumem, velkou. Jsou lidé, kteří tuto schopnost tak velkou nemají. Každý by měl načerpat tolik vědomostí, co mu umožňuje jeho kapacita mozku. Myslím tím v té duchovní oblasti. Aspoň jednou za pět let by si člověk měl přečíst katechismus, měl by aspoň jednou za pět let něco si přečíst z Písma svatého, minimálně jedno evangelium. Jsou lidé, kteří mají takovou schopnost vnímat všechno empatií, mít rád, a věci náboženské vnímat hodně citem. Jsou lidé, kteří tuto schopnost mají velice omezenou. A největší potíž je v tom, neexistuje-li spojení mezi hlavou a srdcem. Protože vzděláváme-li se ve víře, můžeme sice nějaké informace přijmout rozumem, ale když je nepřijmeme svým nitrem, tak nám to moc neprospívá. A zase, když všechno jenom tak přijímáme, jak to na nás zapůsobí, a nepřemýšlíme o tom, co přijímáme, tak zase můžeme sklouznout do různých pověr.

Když čte člověk Písmo svaté, je třeba si uvědomit ještě jednu věc. Pro nás, pro západní civilizaci, když se nás někdo zeptá, co je to láska, tak začneme definovat: „Láska je když...“ a řekneme definici. Když se zeptá někdo někoho z toho světa, kde žil Pán Ježíš, co je to láska, tak začne vyprávět příběh. „To bylo tak. Byl jeden otec, ten měl dva syny. A mladší jednou řekl svému otci: ‚Otče, dej mi podíl z tvého majetku a já půjdu do světa.‘“ Tak to dělal i Pán Ježíš. Takže toto je třeba mít na mysli, čteme-li Písmo svaté, že kultura, ve které bylo napsáno, je trošičku jiná, a počítat tam různé věci a hledat tam něco, co tam není, pro nás, pro západní civilizaci, je kolikrát těžké. Přeji vám, bratři a sestry, aby to spojení mezi rozumem a mezi nitrem člověka fungovalo. Aby bylo na vysoké úrovni, protože jedině tak pochopíme věci Boží. Amen.

Kristus se vydává

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
24.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

Květná neděle

*příslušné slovo Boží: evangelium Mt 21,1–11; 1. čtení Iz 50,4–7; 2. čtení Flp 2,6–11; evangelium
Mt 26,14–27,66*

(přepis zvukového záznamu)

Draží bratři a sestry. Slyšeli jsme pašije, které hovoří o utrpení Pána a o jeho smrti. A začali jsme tuto Květnou neděli tím vstupem Ježíše do Jeruzaléma. Oslavovali jsme našeho Krále. A jsou to takové tři momenty, tři symboly Květné neděle. První je cesta Ježíše do Jeruzaléma, kde ho čeká smrt, odsouzení. Druhým symbolem je vítání tohoto krále, to je to Hosana, to jsou ratolesti, to jsou prostřené šaty na té cestě do Jeruzaléma. A třetím tím momentem, tím obrazem této Květné neděle je Ježíš, Král, Boží Syn, Syn poslušný nebeskému Otcí, který jede jako pokorný služebník na oslátku. Tedy pokorný služebník, sláva Králi, a cesta, která vede do Jeruzaléma. O utrpení Páně ještě budeme rozjímat v celém týdnu tohoto Svatého týdne. Tak se nyní zastavme u toho druhého a třetího momentu.

Provolávají Ježíši Hosana. Co to vlastně znamená, ty ratolesti a tato slova? Ježíš je králem, který přichází pro naši spásu. Víte, ta palmová ratolest je velice symbolická pro utrpení a pro cestu Ježíšovu do Jeruzaléma. Takové palmy mi rostou v Římě před okny. Jsou veliké, sahají skoro až do druhého patra, kde bydlím. Nikdy jsem si to dříve neuvědomil, až teď, když chodím kolem nich, když vidím, jak jsou krásné. Že tyto palmy kvetou v říjnu, v druhé polovině října, potom jsou vlastně přes celou zimu, kdy dozrávají, a teď už jsou tam malé plody. Za nějaký měsíc si snad už někdo z nich utrhne nějaký ten banán. Můžeme říci, že teď v této době, ta palma je v plné síle. V Římě už je jaro, je 23°C, už stromy odkvétají; je v plné síle. I ty naše kočičky, které máme místo těch palmových ratolestí, jsou vlastně také takovým prvním znamením jara, první pastvou pro včely, prvním květem. A tyto ratolesti, nebo u nás tyto naše kočičky, my utrhne a máváme a vítáme s nimi Krista.

V čem je symbolika této ratolesti palmové a Krista, který jde do Jeruzaléma? Právě v tom, že Kristus se vydává Otcí v plné síle. Kristus nejde na smrt jako dědeček, jako někdo, kdo už je unavený životem, ale jako muž plný síly, 33 roků, vždyť tento člověk má plno energie. Podívejte, já mám Kristova léta, já to vím. A Kristus v této své plné síle jde se vydat Otcí. Bylo by úplně přirozené, že by Kristus pro spásu jednal jinak, kdyby se nechal vést tou lidskou přirozeností. Možná by jel do Jeruzaléma jako rytíř, na koni, s vojskem, s mečem. Bil by se. Protestoval by. Ale Kristus se vydává. To je veliká symbolika celé této neděle, a také našeho křesťanského života, protože máme žít jako Kristus, máme jít, jako šel on. Podívejte, Kristus nás nevykoupil nějakým vzbouřením, nějakou revolucí, ale Kristus nás vlastně vykoupil vydáním se. Můžeme říci takovou pasivitou, která je samozřejmě hlubokou aktivitou pro spásu. On se vydal. On nechal své ruce přibít na kříž. On se nechá odsoudit, on padá pod křížem, on se vydává. Víte, jak toto musel být veliký úkol, veliký sebezápor zapřít takto svoje lidství? Podmanit se takto Otcově vůli? A Kristus to udělal pro nás, pro naši spásu.

Naše cesta do věčného Jeruzaléma, kam směřoval Kristus, je také cestou, na které se musíme umenšovat; pokání je charakter křesťanského života. Jednat dobře, správně, vyváženě, jednat odpovědně, láskyplně, s trpělivostí, vlídností, nikomu nic nezávidět, nepomlouvat, nevyčítat, umět odpouštět, být otevřený pro přijetí druhého, to všechno přeci je veliké pokání pro každého

člověka. Veliké pokání. Ale to je také ona cesta, kterou šel Kristus. To je ono vydání na kříž. Nikdo z nás by to nemohl udělat, kdyby nemiloval Otce, kdyby nemiloval Boha. Protože bez víry to není možné, bez víry můžeme dělat dobré skutky, ty jsou dobré tak formálně, vnějšně, ale nejsou dobré uvnitř. Protože Bůh může napravit naši zkaženou přirozenost, naše úmysly, které skoro vždy padnou do sobectví. Tedy můžeme jednat správně, dobře, můžeme žít tento život pokáním, můžeme jít tuto cestu, oslavenou cestu, cestu Krále do věčného Jeruzaléma, s Boží pomocí, s milostí Boží. Můžeme takto jednat pouze ve víře. Protože věříme a ve víře víme, že máme to Boží zaslíbení, že máme Boží odměnu v nebi. Nečekáme tu Boží odměnu tady, na této Zemi, hned teď, ale v nebi. Ježíš ji také neočekával na této Zemi, protože kdyby ji očekával, tak by tak nejednal. Chtěl by, aby byl oslavován jiným způsobem, ne jako člověk, který jede na oslátku, ne jako pokorný služebník, ne jako ten, kdo se zřekne své přirozenosti, jak jsme slyšeli v tom druhém čtení, v krásném hymnu z listu Filipánům. Tak by nejednal, kdyby nehledal vůli Otcovu, hledal by slávu svoji. Jestliže my nehledáme vůli Otcovu a slávu Otcovu, hledáme vůli svoji. A jednáme podle těla, ne podle ducha. A řekne apoštol Pavel: „Ti, kdo se nechají vést svým tělem, jednají podle těla, a jejich odměnou je smrt. Ti, kdo se nechají vést duchem, duchem Božím, jejich odměnou je život věčný.“ Tak nechme se vést tímto duchem Božím. Amen.

Srdcem eucharistie je láska

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
28.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

Zelený čtvrtek

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ex 12,1–8.11–14; 2. čtení 1 Kor 11,23–26; evangelium Jan 13,1–15

(přepis zvukového záznamu)

Pochválen buď Ježíš Kristus! Téměř poslední slova, která jsme slyšeli, bylo, že Ježíš řekl: „Já jsem vám dal příklad, dal jsem vám příklad,“ doslova „jak máte i vy dělat.“ Jaký nám dal Ježíš příklad? Co to znamená, tento příklad? Jsme v Janově evangeliu, a víme, že Janovo evangelium je evangelium mystické. Jsou tam mnohé věci znázorněny, které znamenají daleko hlubší skutečnost. Když se díváme na kříž v Janově evangeliu, tak čteme ta slova, že byl Ježíš proboden kopím v srdci, a že vyšla krev a voda. A podobně i tady čteme, to je hluboký symbol, když Ježíš říká, že on nám dal příklad. Máme tedy, když někdo přijde k nám domů, také umývat nohy, nebo jaký to je příklad? To je příklad hluboké služby. Ježíš přišel ne proto, aby si nechal sloužit, jak čteme, ale proto, aby druhým sloužil. Celý život byl naplněn službou Krista. Jak nám, když čteme tuto větu, rezonuje ten druhý list Filipánům, kdy tam apoštol Pavel píše: „Tak jako Ježíš jednal, i vy máte jednat. On přijal přirozenost služebníka, ponížil se, a byl poslušný až k smrti křížem.“ Ježíš nám dal tento hluboký a veliký příklad pro každého křesťana. Lukáš ve svém evangeliu dodává ještě takovou větu, ve které říká, že takto mají jednat i apoštolové. Zřejmě taková věta, která navazuje na to, že se apoštolové předtím zřejmě přeli. Kdo je z nich největší. A on jim tam říká: „Ten je největší, kdo je služebníkem.“ To je Kristův příklad. Ježíš, který jde za nás na kříž. „Já jsem ten, který slouží.“ A Petr? Slyšeli jsme, jak se zdráhá: „Pane, nebudeš mi umývat nohy. Nikdy!“ Nerozumí tomu, co Ježíš chce udělat. Nechápe ten hluboký smysl, který Ježíš tímto vyjadřuje. Byl tam ještě jeden, který také věděl, co má udělat. Byl to Jidáš. Také měl svoji pravdu, i on. Už byl pryč. Petr byl na půl cesty; víme, že Ježíše později zradil. Toto je veliké tajemství, přijmout Ježíše sloužícího. A podle toho také jednat. Přijmout Ježíše, který nás chce oslavit, přijmout Ježíše, který nám chce dát dary, Boží dary. Není důležité tolik, co my všechno myslíme, a jak to myslíme. Není v této chvíli eucharistie důležité, jak my rozumem všechno prozkoumáme, prosvítíme, ale důležité je stanout před eucharistií jako před velikým tajemstvím Božím. Velikým tajemstvím.

Sv. František, když píše svůj list do kapituly, tak tam tak krásně hovoří o eucharistii. On tam říká: „Jestliže uctíváme Matku Boží, která porodila Ježíše, za blahoslavennou, a právem ji uctíváme a ctíme, jestliže Jan Křtitel se bál dotknout Kristovy hlavy, tak vidíme, jak je to veliké tajemství, jak je to veliké tajemství, které se nám dává na oltáři. Jak potom ruce, které proměňují eucharistii, jak potom ty, které rozdávají Krista, musí být svaté, když i hrob nazýváme svatým místem. A jak je toto hluboké a veliké tajemství.“ Řeční otcové vždycky mluvili o eucharistii jako o hrozném tajemství. A Jan Zlatoústý napsal, že po přijetí eucharistie jsme jako lvi, on to napsal obrazně, z jejichž úst šlehají plameny. Jak je toto hluboké tajemství naší víry. Jestliže církev je kvasem tohoto světa, tak potom eucharistie zákonitě musí být kvasem celé církve. Ale podívejme se na to, jak někdy neochotně, nepřipraveni, prázdně, přijímáme Ježíše. My chceme, aby přicházel denně na oltář, nutíme tomuto krajnímu projevu lásky samotného Boha, a sami nemáme lásku, nebo velmi malou, chladnou. Jak je to strašné, přijmout takto Krista, s prázdným srdcem. Copak by někdo pozval krále do nějaké chatrče, nevyčištěné? A proto musíme jako věrní služebníci, jako apoštolové ve večeradle prosit o pomoc. Stát před tímto tajemstvím.

Myslím, že cesta k obrácení, cesta křesťana musí projít tou chvílí, kdy člověk si uvědomí, jak je eucharistie velká. Jak je to hrozné tajemství, jak je to hluboké tajemství. Jak my jsme nehodni přijmout Krista. A přesto jak Kristus je dobrý, že k nám přichází. Musí si člověk tak uvědomit určité pravdy křesťanského života, že Bůh je v eucharistii skutečně živý, že to není jenom nějaký symbol, jenom něco, co si připomínáme jenom tak naprázdno. Ale že je to skutečně živý Bůh, Bůh silný, Bůh celého univerza, který je tam. A proto prosme ve chvíli přijímání celé nebe, naše patrony, Matku Boží, aby oni sami přišli a připravili ten dům, kam má přijít Král. Mohou to udělat, protože existuje společenství svatých, a chtějí to udělat, protože přichází jejich Král. Prosme tyto věčné adorátory, ať přijdou a připraví naše srdce. Pán je Pánem slávy. Jemu patří všechna sláva, i v našem srdci, v našem přijetí patří všechna sláva. Proto ho takto přijmeme. Ježíš, ještě předtím, než ho uvěznili, než ho zradil Jidáš, Ježíš ještě předtím sám shrnul svoji smrt, své vzkříšení, celý svět do tohoto místa, do eucharistie. A protože Ježíš řekl, když odešel Jidáš: „Nyní je oslaven Pán! Nyní Otec mne oslavil. Nyní, v této chvíli.“ A říká, to slyšíme při každé mši svaté: „To číňte na mou památku.“ Památka; kalvarská oběť jde až po večeři, až po eucharistii. V tom vidíme, že všechno je skryto v eucharistii, i čas je tam skryt, všechno je dáno a spojeno, sdruženo v tomto velikém tajemství. Pán je Pánem univerza. Když jeho přijímáme, přijímáme také zalíbení Otce, který měl ve svém Synu. Otec si ho zalíbil. Jestliže my přijímáme jeho, i Otec v nás má zalíbení, přijde k nám s Duchem svatým a učiní v nás příbytek. Jak je to krásné mít příbytek! Ve svém srdci. Jak je to krásné být živou eucharistií. Proto církev jako tělo je také živá eucharistie. Je eucharistie, která má proměnit celý tento svět.

Pán je Pánem slávy. Pán ustanovil tuto svátost, protože byl poslušný Otcí. Jak byl poslušný Otcí? Že vzal kříž a umřel na Kalvárii. Co je srdcem eucharistie? Srdcem eucharistie, drazí bratři a sestry, je láska. Je to ta láska, kterou Kristus umřel na kříži. To není laciná láska. To je láska živá, osobní, to je láska k tvému srdci, to je láska, která k tobě přichází, to je láska, kterou nemůžeš odmítnout jenom tak. Srdcem eucharistie je láska. Jestliže přijímáme eucharistii a nemilujeme se navzájem, nejsme si blízko svou službou, neprávem přijímáme eucharistii. Mohli bychom i říci svatokrádežně. Srdcem eucharistie je láska. Jidáš nebyl schopen ani ochoten přijmout tuto Kristovu lásku. Proto vyšel ven, a jak říká evangelista: „Byla tma.“ Neznamená to, že byl jenom večer, ale znamená to, že nastoupila hodina temnoty, kdy Pán se vydal. A o tom budeme rozjímat při eucharistii po mši svaté. Amen.

Bůh nás vysvobodil z každé smrti

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
29.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

Velký pátek

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 52,13–53,12; 2. čtení Žid 4,14–16;5,7–9; evangelium Jan 18,1–19,42

(přepis zvukového záznamu)

Draží bratři a sestry. Slyšeli jsme právě pašije, slyšeli jsme o tom, jak Kristus byl pro nás ukřižován, a jakou smrtí, strašnou smrtí, zemřel na kříži. Svými lidskými schopnostmi nikdy neprohlédneme hrůzu a tajemství smrti. Jeden můj spolužák, Jaroslav, byl výborný fotbalista, když on hrál, tak nikdo nemohl proti nám zvítězit. Ani policie nepostavila takové mužstvo, které by ve fotbalu vyhrálo. Zdravý. Přes léto byl s dětmi na táboře. Večer ho zapíchal u srdce. Ráno ho našli mrtvého. Ale den před tím byl u svatě zpovědi, jistě dneska slaví v nebi. Proč? Mladý, nadějný, bohoslovec, budoucí kněz. Proč? A jiný případ, také můj spolužák. Jako mladý utekl z naší vlasti. Dostal se do Ameriky, vystudoval dvě vysoké školy, učil filozofii na fakultě v semináři. Říkal, že celý život ho Pán volal, a on nebyl schopen odpovědět. Už jako důchodce se vrátil do vlasti a začal studovat bohosloví, připravovat se na kněžství. V jedné hodině, když jsme byli ve škole, praskla mu žilka v hlavě. V nemocnici, hned po převozu, umírá. Proč? Celý život měl být knězem, celý život ho Pán volal, a když konečně uslyšel, když konečně vyšel, už byl blízko, byli jsme už ve 4. ročníku, Pán si ho povolal. V posledním, v 5. ročníku, bylo to před státnicí, měli jsme zkoušky za sebou, řekl, že přes sobotu a neděli půjde do hor, rád chodil do hor, byl dobrým turistou. V pondělí jsme slyšeli zvěst, tragickou zvěst, že spadl do rokle a zabil se. Proč? Pán mu sám vystrojil primici v nebi. Ale proč?

Ale není jenom smrt tělesná, je i duchovní smrt. Jiný můj spolužák dnes už není knězem. Bylo to na něj tolik, tolik věcí, a nenašel nikde oporu ani pomoc, byl v plzeňské diecézi, že na kněžství rezignoval. To je také smrt. Duchovní. My víme, že duchovní smrt je hřích. Ale v širším slova smyslu duchovní smrt je každá zlomená hůl nad naší nadějí života. To je každé to: „Už to s tebou nemá cenu. Ty už se nikdy nepolepšíš.“ Třeba toto mohou říct partneři v manželství. Nebo si toto člověk může říct sám se sebou: „Už to nikdy nebude lepší. Já už jsem takový.“ Ale to není pravda, protože Bůh, když přišel a vykoupil nás, tak nás vykoupil z každé smrti, z každé smrti nás zachránil, z každé smrti nás převedl, jako kdysi převedl Izraelity přes Rudé moře. Z každé. I z našich zklamaných nadějí, i z toho, co už ani nedoufáme. I z toho nás Pán vysvobodil a vzkřísil.

Ano, Kristus nechal si probít své ruce proto, aby ty naše netoužily po hříchu, už více netoužily. Nechal přibít své nohy, aby ty naše kroky nesměřovaly k říši zatracení. Nechal probodnout své srdce, aby to naše srdce nikdy netoužilo po hříchu, po tom, po čem nemá. Kristus si nechal probít a přibít své ruce, aby ty naše ruce vedly druhé do nebeského království, aby ty naše ruce nebyly spoutány otrockým lakomstvím, ale byly svobodné štědrostí. Nechal probít své nohy, aby ty nohy šli do nebeského království, aby ty nohy nesly za naše bratry a sestry kříž, aby je vedly. Nechal probít své srdce, aby naše láska na prvním místě patřila Jemu. Amen.

Uvěřit, jako uvěřily ženy

P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě

30.3.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně (Velikonoční vigilie)

příslušné slovo Boží: 1. čtení Gn 1,1–2,2; 2. čtení Gn 22,1–18; 3. čtení Ex 14,15–15,1; 4. čtení Iz 54,5–14; 5. čtení Iz 55,1–11; 6. čtení Bar 3,9–15.32–4,4; 7. čtení Ex 36,16–17a.18–28; epištola Řím 6,3–11; evangelium Mt 28,1–10

(přepis zvukového záznamu)

Moji drazí bratři a sestry. V tuto chvíli by v našem srdci měl být veliký oheň radosti. Kristus vstal z mrtvých! Aleluja. Celé tělo naše by mělo nějak zpívat, nebo znít; být rozechvěno nad tím, co se stalo. Kristus nás vykoupil a svoji oběť na kříži dokonal, dovršil, dovedl až ke vzkříšení. Dnes máme určitě a jistě potvrzeno, že Kristova oběť byla naplněna, že Otec, nebeský Otec, ji přijal. A kdo jsou těmi prvními svědky vzkříšení? Jsou to ženy, které spěchají ke hrobu. Marie Magdalská a druhá Marie. Říká evangelium, že tyto ženy jdou brzo ráno ke hrobu proto, aby pomazaly Ježíšovo tělo. Někteří exegeté, když zjišťují tu situaci, která tehdy byla v Izraeli, tak říkají, že bylo skoro zbytečné jít pomazat Ježíšovo tělo. On byl zemřelý. Nemusely to vykonat hned ráno. Byl čas, udělat tuto věc. Ale ony spěchají. Z toho je vidět, že nejdou jenom z praktických důvodů. Nebo z nějakého obyčeje, který se dělal v Izraeli. Ale že jdou ze zbožnosti za Ježíšem. Že se nemohou dočkat, aby ho viděly, i když je mrtvý. Ony, když spěchají ke hrobu, nemají víru ve vzkříšeného, nemají víru v ukřižovaného, ony jdou proto, protože ho milují. A milují ho až za hrob. I my máme milovat jako tyto ženy Ježíše, za všechny překážky našeho života. Jdou za ním. Marie Magdalská a druhá Marie. Uvažujte. Kolik ony oleje asi měly s sebou. Určitě ne méně než před Ježíšovým ukřižováním. To bylo u Marie, u Lazara, u Marty, kam Ježíš přišel. A tehdy Marie vylila nádobku drahocenného oleje. A Jidáš se pohoršil a řekl, že snad se to mohlo prodat. Ten olej stál 50 denárů. To znamená 50 dní práce, 1 denár byla mzda za jeden den. To jsou skoro dva měsíce práce. Uvažujte. Mít olej v ceně vašeho dvouměsíčního platu a jít s ním za Ježíšem. To znamená kolik? 20000? To je velká hodnota. A přesto ony nic nelitují, aby se s Kristem setkaly. Nic není tak drahé, co by nemohly dát Kristu. Kristu mrtvému! Ne ještě vzkříšenému. A co pro nás pro věřící, které vykoupil Kristus, a který už nám tolik dal darů, ve svátostech, co bychom my pro něho dnes neměli obětovat? A přesto se někdy zdráháme. A to už věříme, že Kristus vstal z mrtvých. A nebo nevěříme? Možná, že ještě nevěříme, protože jinak by nám nebylo vůbec nic drahé dát Ježíši, vzkříšenému Ježíši, pro nás ukřižovanému Ježíši, Ježíši, který nám poslal přímluvce Ducha svatého. Nic by nám nebylo drahé.

Ženy jsou schopny přijmout zvěst andělů, přijmout toto poselství o vzkříšeném Ježíši. Ženy jsou schopny uvěřit. Cele. Ženy jsou schopny uslyšet ta slova: „Nebojte se.“ Tak říkají andělé. Tak jim řekne Ježíš: „Nebojte se.“ Ženy jsou schopny uslyšet hlas: „Jděte do Galileje. Tam se s ním setkáte.“ Proč je Ježíš posílá do Galileje? V dnešním evangeliu ústy těchto andělů, ale i v jiných evangeliích se říká: „Ať odejdou do Galileje. Ať to řeknou všem ostatním apoštolům. Tam se setkáme. V Galileji mě uvidíte.“ Podle Skutků apoštolů v Galileji byla zřejmě ta hora, kde se Ježíš ukázal pěti tisícům, kteří ho viděli. A také to potom popisuje Pavel ve svých listech. Tedy Ježíš, z toho vidíme, měl touhu se setkat s lidmi. Měl touhu se jim ukázat všem, kteří vyjdou do Galileje na horu, aby se s ním setkali. Vyjít za Ježíšem, Ježíš chtěl, aby za ním šli. Nejenom ženy ke hrobu, ale aby za ním šli všichni ostatní. Ne všichni ostatní, víme, že tam skutečně došli, ne všichni byli ochotni přijmout tuto Boží zvěst, toto vzkříšení. A ti, kteří nebyli schopni přijmout Ježíšovu zvěst vzkříšení, padli na zem jako mrtví, to byli ti strážcové. Každý,

kdo neuvěřil v Krista, kdo není připraven se s ním setkat při té poslední hodině, při posledním soudu, padne jako mrtvý. Před ním. Ti, kteří v něho uvěří, budou jako tyto ženy, půjdou mu vstříc, uslyší Ježíšův hlas: „Buďte zdraví!“ neboli „Buďte pozdraveny!“ také říká jiný překlad. Buďte pozdraveny. Jak bychom byli šťastni, kdyby nám náš Pán toto řekl, když budeme odcházet: „Buď zdrav! Pojď za mnou.“

Dějiny lidského hříchu, lidského pádu jsou dlouhé. Někdy velice smutné, truchlivé. Slyšeli jsme to v prvním čtení. Ale viděli jsme také, a Ježíš to dokázal nejenom tím, co řekl, ale co udělal, že Bůh je větší než kterýkoliv hřích a kterýkoliv pád člověka. Že Boží milost převyšuje slabost lidskou. Tam, odkud byl vyhnán Adam s Evou, první člověk, tam zahledět. Ježíš byl zatčen a to pro nás, abychom my byli vykoupeni. Pokloňme se tedy, jako tyto ženy, Ježíši. Pokloňme se mu a děkujme. Protože vděčnost je tou největší modlitbou a přímluvou u Boha. Amen.

Pozvání bratrů

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
1.4.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
Velikonoční pondělí
(přepis zvukového záznamu)*

Moji drazí bratři a sestry, evangelium, které jsme právě slyšeli, a nad kterým jsme zpívali Aleluja, jsme slyšeli na Bílou sobotu v noci. Spíše, správně by to mělo být v neděli brzo ráno. Evangelium, které nám vypráví o tom, že ženy, které spěchaly brzo ráno ke hrobu, potkaly anděly, kteří jim oznámili, že Ježíš tam není, že byl vzkříšen, a potom se setkávají s Ježíšem. Na cestě zpět. Můžeme se tedy zeptat takto: Proč jim Ježíš jde naproti? Vždyť andělé už jim řekli, že Ježíš byl vzkříšen. Nebylo by tedy potřeba jen kvůli tomu, aby jim Ježíš oznámil, že byl vzkříšen, aby se s nimi setkal. Proč se Ježíš s nimi chtěl setkat? Šel jim naproti, takže je dokonce pozdravil Ježíš: „Buďte zdraví.“ Proto, protože Ježíš nechce jenom abychom oznámili radostnou zvěst, ale chce nás také pozvat. Nejenom oznámení, ale také pozvání. „Jděte a oznamte mým bratrům, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“ To jsou slova Ježíšova. Tedy oznamte, ale také pozvěte. To je pozvání, to je víc než jenom oznámení. Pozvání totiž znamená i vlastní účast na tom oznámení. Můžeme si to trochu přiblížit i v tom společenském životě.

Když chce říct někdo něco důležitého druhé osobě, něco významného v životě, tak většinou si toho člověka někam pozve. Kam? Na nějaké místo, do restaurace, nebo jinam, a řekne mu něco, co má na srdci. Když je manažer nějaké firmy a chce udělat nějaký dobrý kontrakt, tak také si pozve druhou stranu někam. Do nějakého krásného prostředí, aby to s ním mohl pěkně prodiskutovat. Pozve ho na nějaký oběd, večeři. Ježíš, když nás pozývá, chce nám také říci něco velmi důležitého. A pokračujme v této myšlence ještě dál. Představte si, že by někdo, třeba nějaký mladík, oznámil své dívce, že si ji chce vzít. Řekl by: „Tak já si tě prostě chci vzít a hotovo.“ A neudělal by nic víc k tomu. Tak by to bylo velmi podivné. Totiž ono oznámení vždycky musí následovat pozvání. A to může být vnější a vnitřní. Většinou to jde ruku v ruce. Vnější je to, že ten mládenec třeba pozve tu dívku do rodiny, kde všechny představí, ukáže. A vnitřní, že jí otevře svoje srdce. Dá jí prostor ve svém životě. Říkám, jde to většinou ruku v ruce, ale pokračujme v této myšlence. Co kdyby se to nestalo, kdyby on to neudělal, kdyby ta dívka třeba přišla do té rodiny, on sice by se otevřel nějak vnějšně, představil by ji třeba rodičům, ale neotevřel by jí své srdce. Ani by jí neotevřela srdce celá ta rodina. Tak ta dívka by měla právo si myslet: „No, je to nějaké divné. Oni chtějí ze mne tady mít nějakou služku nebo někoho, kdo jim tady bude nějak posluhovat, nebo něco takového. Přeci neberou mě jako rovnocennou.“

To, že někoho pozveme do svého srdce, do svého života, tak ho bereme jako partnera, jako bratra. Protože Ježíš posílá ženy a říká: „Řekněte to bratrům.“ Tedy, je velice důležité pro víru, abychom pozvali. Už před několika lety byl jsem na přednášce, kterou měl jeden dominikánský kněz. Působil ve Francii a nyní je v Praze. On dělá spolu s pomocníky evangelizaci, prostě v ulicích Prahy nebo jiných městech hlásají Krista. A říkal velmi zajímavou a myslím, že také důležitou věc, která právě má souvislost s dnešním evangeliem. Říkal: „Stane se, že my někoho získáme pro víru, že někdo má zájem, ale stalo se nám, že jsme ho neměli kam pozvat. A potom konce toho člověka byly horší než v začátku. Neměl kam přijít.“ Tak ten člověk se potom vydal do nějaké sekty nebo okultismu, nebo někam jinam. Byl otevřen pro Boha, ale nebylo společenství, které by ho přijalo. A tedy v té souvislosti můžeme dokonce říci, že jestliže nejsme schopni někoho přizvat, pozvat do svého společenství, do srdce farnosti, nemáme právo ani hlásat Krista. Kdybychom to řekli až úplně extrémně. Protože pokud jenom oznamujeme, že

Kristus vstal z mrtvých, nebo hlásáme víru, tak jsme ve velikém nebezpečí toho, že budeme pouze moralizovat, poučovat. „To máte dělat, to máte dělat...“ Ne. Kristus pozval svoje bratry, my máme také pozvat, my máme mít vnitřní účast na tom. Svět není nějakým sluhou nebo někým, kým máme pohrdat. Představte si tu dívku, o které jsem vám říkal. To přirovnání. Kdyby ona přišla do té rodiny a oni ji nepřijali. Kdyby se dívali na ni zvlášť, kdyby jí neotevřeli svá srdce. Ona by musela, úplně logicky, utéct. Ale jestliže my se takto chováme jako církev, jako naše společenství ke světu, že máme prostě jenom jakýsi distanc a nejsme schopni přijmout i tu různost, kterou ten svět má, chápat ho, pochopit, tak je to velmi těžké, svět nemůže přijmout naše hlásání. Oznamování musí jít s pozváním do církve. Jinak to není možné. „Jděte a oznamte bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

Oznamte to bratřím. Ježíš po svém vzkříšení nazývá bratry. Koho? Ty, kdo jsou schopni uvěřit. Ty, kdo chtějí přijít za ním, kdo se s ním chtějí setkat. Ti jsou bratři, ti jsou adresáti našeho hlásání. Ale po vzkříšení je synovství k nebeskému Otci a bratrství s Ježíšem úplně nové. Nových rozměrů. Protože my jsme Kristovou obětí, kterou vykonal na kříži, se stali pravými syny nebeského Otce. Adoptivními syny, které On přijal. Naše bratrství s Ježíšem je tak hluboce spojeno, že se nedá rozloučit. Naše synovství k Otci nabylo úplně nových a vnitřních rozměrů. Stalo se skutečností, že jsme se stali adoptivními syny Božími. „Ať odejdou do Galileje, tam mě uvidí.“ Viděli Ježíše. Říká se: „Sejde z očí, sejde z mysli.“ Ježíš nechce, abychom mu sešli z mysli. Proto chce, abychom ho vídali. Jít za Ježíšem, vydat se, znamená také nalézt Ježíše. A tak se snažme, moji drazí bratři a sestry, abychom takto přivedli i ostatní, abychom je pozvali, aby celý náš křesťanský život byl jedním velikým pozváním. Protože jsou také jiní, kteří nebyli schopni pro svoji pýchu přijmout Ježíšovo pozvání. A vymýšlejí různé báchorky. Ale dívejte, jak podivné jsou ty báchorky. „Řekli vojákům: „Říkejte: Přišli jeho učedníci a ukradli ho, zatímco my jsme spali.““ Co to je za nesmysl? Jak mohli vidět, kdo ukradl Ježíše, když spali? Už samotná ta věta je nelogická. A tak, kdo není ochoten pro svoji pýchu přijmout Ježíše, tak musí vymýšlet nejrůznější nesmysly. Ale my buďme otevření. Amen.

Nevěřící Tomáš a delfín

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

7.4.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

2. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sk 2,42–47; 2. čtení 1 Petr 1,3–9; evangelium Jan 20,19–31

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, všichni známe ten pojem „nevěřící Tomáš“. Co bylo na jeho víře či nevěře podstatné? On chtěl se přesvědčit na vlastní oči, že Ježíš skutečně vstal. On nevěřil svým nejbližším, když mu tuto skutečnost sdělovali. Je to asi tak, jako kdyby někdo řekl: „Víš, existuje delfín. To je taková ryba, která pluje ve vodě a vždycky vyskočí na tu hladinu, a někde ji chovají ve velkém akváriu a dělají s ní různé atrakce.“ A někdo by řekl: „Ne, taková ryba nemůže existovat.“ Protože zná jenom kapra nebo štika apod., a velká ryba, větší než kapr, nemůže existovat. A teprve až by člověk jel někde, kde by viděl delfína, tak by uvěřil. Dnešní evangelium se rok co rok čte druhou velikonoční neděli, abychom se zamysleli nad svou vírou. Ale nejenom vírou v Boha. Abychom se zamysleli, jak věříme sobě navzájem. Ten Tomáš byl nevěřící a Ježíš mu to vyčítá ne proto, že neuvěřil nějaké paní tam na ulici, že cosi říkala, ale že neuvěřil svým vlastním, lidem, se kterými žil, se kterými chodil 3 roky. Těm vlastním on neuvěřil. A tak je to výzva k víře, abychom si my věřili navzájem. A v té otázce náboženské je to výzva, abychom žili svoji vírou tak, aby pro ty, se kterými žijeme, byla věrohodná. Abychom vydávali věrohodné svědectví o Ježíši Kristu, našem Pánu, který vstal z mrtvých, abychom všichni měli život v jeho jménu. Amen.

Církev se změnila

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

14.4.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

3. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sk 2,14.22–28; 2. čtení 1 Petr 1,17–21; evangelium Lk 24,13–35

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, znamení doby poznat v knihách Písma a ve znameních doby, jakým směrem má jít církev dál, není jednoduchá otázka. V poslední době o tom ve své knize hovoří Otec Aleš Opatrný, a ta kniha se jmenuje Pastorec v postmoderní společnosti. Několik myšlenek bych vám rád dnes a příští neděli přiblížil.

Působení církve spíš uvnitř než navenek se nazývá slovem pastorec. Je to takové slovo, které mnoha lidem nic neříká, ale jeho smysl je dát odpověď evangelia na otázky lidí dnešní doby. Tedy ne ledajakou odpověď, ne moji odpověď, ale odpověď evangelia. A tak někdy máme takový pocit, že odpovídáme na otázky, na které se nikdo neptá, a neopovídáme na otázky, na které se nás lidé ptají. Je třeba si uvědomit, že se církev a svět kolem nás změnil. Mnoho lidí však si myslí, že tomu tak není. Žijí v představě, že během dob minulých se církev dostala na jakousi nucenou výhybku a po revoluci jsme se vrátili zase zpět. Tedy do roku 48 nebo 38. A že svět za tu dobu se vůbec nezměnil. A tak mnozí začnou si říkat: „Tak, teď zase začnem, jak to bylo.“ A tak se najde třeba takový organizátor průvodu Vzkříšení o Velikonocích, shromáždí kolem sebe ochotné lidi, vezmou různé lucerny a prapory a vydají se napříč městem dělat tento průvod. Domluví s policií, aby zastavila dopravu, a prochází postupně celým městečkem, zpívají písně za zvuku kapely, a zase se vrátí domů. Je to, jak to bývalo, jenom možná účast je trochu menší. Úřady nám nebrání a tak mnozí si říkají: „Takhle to má být.“ Tento hypotetický organizátor průvodu však si neuvědomil, že církev se změnila. Liturgie s něčím takovým vůbec nepočítá. I svět kolem nás se změnil, lidé více než v Ježísovo vzkříšení věří v nějakou reinkarnaci nebo to celé mají za nějakou pohádku. A tak si kolikrát klademe otázku, jak dál. Jak to udělat. A tak děláme různé akce a měřítkem, zda je ta akce dobrá nebo špatná, je pro nás: kolik tam bylo lidí. To je takové důležité měřítko v myslích mnoha organizátorů. „Hlavně, aby jich tam přišlo hodně.“ To je špatné měřítko.

Dnešní neděli jsem řekl několik myšlenek k tomu, jak asi ne. Jakou cestou nejít. A příští neděli se pokusím říct několik myšlenek, podle kterých by se mohla vydat církev cestou do budoucna. Pro dnešek amen.

Uvedení do křesťanského způsobu života

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

21.4.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

4. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sk 2,14a.36–41; 2. čtení 1 Petr 2,20b–25; evangelium Jan 10,1–10 (přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, dnes tedy je druhý díl kázání o církvi v dnešním světě a o jejím působení. Dnes slavíme neděli dobrého pastýře, a v tom evangeliu Ježíš říká takovou zvláštní věc, takové zvláštní přirovnání: „Já jsem dveře.“ Aby se někdo přirovnával ke dveřím, to není tak obvyklé. On je ten, skrze něhož je možné dosáhnout spásy. A toto je i poselstvím církve; aby církve, její jednotliví členové i ona jako celek, byla zprostředkovatelkou víry v Ježíše Krista, zprostředkovatelkou spásy. Jak to udělat? Církev má takový zvláštní systém, jak to udělat. A sice jmenuje se to: uvedení do křesťanského způsobu života. Je to věc, kdy dospělý člověk se v rámci roční přípravy na křest setkává právě s tímto nástrojem církve. Ale jinak je zcela neznámý. Musíme rozlišit dvě věci: dospělého člověka a dítě. Nejprve se vrátím k tomu dospělému člověku.

Uvedení do křesťanského způsobu života dělíme na čtyři části. První část je setkání se s věřícími, kdy najednou člověk se setká s věřícím člověkem a řekne si: „Páni, to je fajn. Takhle bych chtěl žít. Bůh, o kterém on mluví a se kterým on žije, je něco, co mě oslovuje. Musím se o tom něco dozvědět.“ A potom je období katechumenátu neboli vzdělávání se ve víře, a potom, jestliže to uzná: „Ano, toto je opravdu věc, nebylo to jenom takové to prvotní vzplanutí, ale toto je věc, tohle je myšlenka, podle které chci zařídit celý svůj život,“ tak přijme svátost křtu. A dospělý přijme i svátost biřmování a eucharistie. A potom následuje období istagogie, to znamená období, kdy ten člověk úplně změnil svůj život a žije jiným, novým životem s Bohem. A církve provází tohoto člověka až do smrti slavením a svátostmi a vším tím, co dělá církve. Jak my to ovšem děláme? Člověku, kterého máme ve své blízkosti, řekneme: „Necháš se pokřtít!“ nebo: „Necháte pokřtít dítě!“ nebo „Budete mít svatbu v kostele!“ nebo: „Půjdeš ke zpovědi!“ apod. A tak ten člověk, který nemá ani víru, ani touhu přijmout něco takového, donucen okolnostmi, nebo donucen svými blízkými, jde a udělá to, aby měl pokoj. V podstatě udělá to, a pak už tam třeba nejde a vymýšlí, jak by se tomu všemu vyhnul. V podstatě udělá s církvi špatnou zkušenost. Řekne si: „Něco tam povídají, ale ono to nefunguje.“ Samozřejmě, když nemá víru, nemůže to fungovat. Ale v té přípravě právě bylo něco, co nebylo dobře. Tento člověk, který stojí bokem, nejprve musí absolvovat takové to období preevangelizace, to znamená něčeho, kdy on se teprve seznamuje s životem věřících lidí. A teprve až zahoří jeho srdce, tak teprve je možné, aby na té cestě šel dál. Takže to jsou dospělí.

A potom jsou děti. Děti věřících rodičů, kteří milují svoje děti a chtějí, aby vychovali z nich dospělé lidi a dospělé křesťany. Proto všechno začíná křtem, jako to, od čeho se to odvíjí. A potom celý život vlastně dítě doprovází. Po křtu je učí modlit se, vodí je sebou na bohoslužbu, slaví s nimi křesťanské svátky, když se zeptají, tak jim vypráví, proč vlastně děláme stromeček, proč třeba v pátek nejíme maso, proč chodíme v neděli do kostela, proč slavíme Velikonoce, kdo to byl Ježíš Kristus, apod.; následuje katecheze, vzdělávání. Toto vzdělávání potom pokračuje na základní škole nebo i na střední škole, protože čím člověk víc nabývá rozumu, tím víc může proniknout do pravdy křesťanství. A potom, když v té době, jak jsou tady naše děti, dovede rozlišit, co je dobro a zlo, tak přijímá eucharistii. Máme z toho radost, všichni se radujeme, že tento človíček došel do tohoto stupně života a my mu můžeme předat to, co je pro nás pro

křesťany nejdůležitější. Potom, jak postupně dospívá a vzdělává se, přijímá svátost biřmování, a v té se stává sám křesťanem. Opravdu, z vlastní vůle. A potom přijímá svátost manželství nebo kněžství, kdy on sám se stává tím, který předává víru dál. Takže u dospělých a u dětí je tady to uvedení do křesťanského způsobu života trochu jiné. Přeji nám všem, abychom použili vždycky ten nástroj, který je vhodný pro toho daného člověka. Jestliže to bude dítě, budu se mu věnovat jinak, budu mu předávat svoji víru jinak, jestliže bude dospělý, musím ho respektovat jako dospělého, a musím si uvědomit, že násilím v náboženské oblasti nikdy nic nezmohu.

Rozhodnout se pro mateřství

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

12.5.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

7. neděle velikonoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sk 1,12–14; 2. čtení 1 Petr 4,13–16; evangelium Jan 17,1–11a

(přepis zvukového záznamu)

Dnes oslavujeme Den matek a ne Den žen. To, že je někdo žena nebo muž, za to nemůže. To není svobodné rozhodnutí. Ale Den matek. Rozhodnout se pro mateřství, ne že musím, ale že chci, je hodnota, kterou církev uznává a která je nesmírně důležitá. A tak všichni, kdo máme nějakou maminku, tak dneska jí, své matce, poděkujeme; nějakým projevem lásky, dobrým slovem nebo nějakou květinou, nebo dárkem nějakým; tak jí poděkujeme za to, že nabídla svůj život jako matka, abychom my mohli vyrůst. Říká se, že za každou dobrou a správnou, krásnou lidskou bytostí, osobností stojí dobrá matka. Amen.

Bez Ducha svatého je nám Bůh daleko

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

19.5.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Soslání Ducha svatého

příslušné slovo Boží: 1. čtení Gn 11,1–9; 2. čtení Řím 8,22–27; evangelium Jan 7,37–39

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, milé děti, seslání Ducha svatého není jenom sváteční událost, která se stala v dějinách kdysi o Letnicích, ale je to denodenní záležitost věřícího člověka. Člověk se může denně ve svém jednání, ve svém smýšlení setkávat s působením Božího ducha. Je třeba jenom naučit se umění vnímat a přijímat jeho rady. Poslechněme si, jak rozeznával „bezduchou“ situaci pravoslavný patriarcha Athenagoras, když jej papež Jan XXIII. pozval na církevní sněm. Tehdy tam patriarcha prohlásil tato posvátná památná slova: „Bez Ducha svatého je nám Bůh daleko. Kristus zůstává kdesi v minulosti, evangelium je nečtenou mrtvou knihou, autorita panováním, misie propagandou, bohoslužba je kouzelnickým zařikáváním Boha, a křesťanská morálka drezúrou otroků, morálkou předpisů a povinností. Avšak v Duchu svatém je celý kosmos pozvedán do podoby Božího království. Vzkříšený Kristus žije v nás. Evangelium je radostná zvěst o lásce. Církev je společenství Božích dětí. Autorita je službou ke svobodě. Misie jsou letničním zážitkem. Bohoslužba je prožívání nebeského společenství a lidské jednání odráží a zpodobňuje Boží krásu a dobrotu.“ Tolik patriarcha Athenagoras. Bratři a sestry, necht' nás dnešní slavnost povzbudí, abychom den co den se setkávali a abychom počítali ve svém životě s Bohem, s jeho duchem. Ten má podobu dobrého nápadu, jasnozřivého zahlédnutí správného řešení v obtížné situaci, správné nasměrování životní cesty do budoucna. Má mnoho podob, ale vždy vede k dobru, kráse, pokoji, radosti, k Bohu Otci. Kéž už při ranní modlitbě zakusíme přítomnost Božího ducha, a necht' ve svém životě vždycky se díváme na všechny lidi a události nejenom svými očima, ale i Božíma očima, abychom my byli ti, skrze něž může Bůh tvořit své království tady na zemi. Ať se tak stane. Amen.

Bůh se nám zjevuje v Nejsvětější Trojici

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

26.5.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Nejsvětější Trojice

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Ex 34,4b–6.8–9; 2. čtení 2 Kor 13,11–13; evangelium Jan 3,16–18
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, oslavujeme svého Boha, který se nám zjevil jako Bůh, který je ve třech osobách: Bůh Otec, Bůh Syn a Duch svatý. Náš Bůh je ten, který nám jde svým vnitřním životem vzorem a který nám ukazuje, jak máme my všichni jednat. Není to něco, komu bychom měli dělat nějaké úlitby a už by nás nezajímal, nebo není to žádné božstvo, které, když má dobrou náladu, tak nás nechá žít, když nemá dobrou náladu, tak ho musíme usmiřovat svými obětmi, aby odvrátil od nás svůj hněv apod. Náš Bůh je ten, který se nám zjevuje jako Bůh neustále, bezmezně každého člověka milující a jehož láska nikdy nekončí. Ať uděláme cokoliv, Bůh nás nikdy nepřestane mít rád. A to je podstata učení o Nejsvětější Trojici. Bůh miluje Syna a opačně. A toto máme napodobovat. O to se snažíme v církvi, když Ježíš říká: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, já jsem uprostřed nich.“ Najednou jejich vztah, vztah lidí, kteří se mají rádi, kteří vyznávají jednoho Boha, kteří se k němu modlí, je společenstvím, ve kterém přebývá Bůh. A potom takovou tou základní buňkou, kde ještě můžeme se o Nejsvětější Trojici dozvědět, je rodina. Jako manžel miluje svou ženu a žena svého muže, tak děti se mohou naučit o lásce, o vztahu, o odpuštění, a o Bohu, který se nám zjevuje v Nejsvětější Trojici. Rodina a naše vzájemné vztahy lásky mezi sebou jsou jasným důkazem o tom, že vyznáváme Boha, Ježíše Krista a Ducha svatého.

Přeji nám všem, aby tyto vztahy rostly, aby těchto vztahů bylo co nejvíce, protože tyto vztahy nejde ničím zničit, ty můžeme zpřetrhat jenom my sami svým vlastním rozhodnutím, a tyto vztahy jdou s námi na věčnost. Kéž vytvoříme společenství lidí, kteří jsou spoutáni silnými pouty lásky, abychom o životě Boha v Nejsvětější Trojici vydávali světu pravdivé svědectví. Amen.

Nevynechat setkání s Pánem Ježíšem

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

9.6.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

10. neděle v mezidobí, 1. svaté přijímání

příslušné slovo Boží: 1. čtení Oz 6,3b–6; 2. čtení Řím 4,18–25; evangelium Mt 9,9–13

(přepis zvukového záznamu)

Děcka, shodou okolností nebo Božím řízením, je to vlastně 10 let, co jsem jako jáhen ještě, před deseti rokama jsem byl svěcenen na kněze, tak ještě nějaký měsíc před tím, jsem sloužil v Humpolci jako kaplan. Tam jsem jako jáhen, kaplan-jáhen, připravoval děcka k prvnímu svatému přijímání. Bylo jich skoro tolik, jako je tady vás. Nevím už přesně ten počet, ale bylo to tak nějak podobný. Taková krásná podobná slavnost. Myslím si, že na začátku našeho společného setkání, to by nemělo být moje kázání, měli byste tady hovořit vy, co jste se všechno naučili, připravili, tak se vzájemně představíme. Já se jmenuju nějaký Pater Václav a zeptám se vás, jak se jmenujete. Stačí křestní jméno.

„Barbora.“ „Vojta.“ „Ludmila.“ „Petr.“ „Lucka.“ „Anička.“ „Mirek.“ „Krstýna.“ „Deniska.“

Máme jednu polovinu za sebou, větší polovinu.

„Karel.“ „Markéta.“ „Jan.“ „Ivana.“ „Honza.“ „Martina.“ „Jan.“ „Ivana.“

Děkuju. Děcka, a teďka společně. Jak se jmenuje ten, kterého přijmete?

„Pán Ježíš.“

Správně. Díky. Já, když jsem přijel sem za vama do kostela, tak jsem říkal: „Tady je určitě nějaká svatba, tolik družiček a mládenců, ty krásný bílý šaty, maminky si daly záležet.“

Ty bílý šaty něco znamenají. A znamenají obraz takovýho našeho srdíčka v nás, naší duše říkáme, prostě našeho svědomí. Tam někde na začátku, když jste byli úplně malinký ještě, tak vás přinesli rodiče semka do toho kostela, většinou, a byli jste pokřtěni. A při tom křtu jste dostali křestní roušku. Někteří ji máte možná s sebou, nebo doma uloženou, takovej nějaký vyšivanej pruh látky. Ten symbolizuje vlastně ty naše vnitřní šaty, to, co jsme na křtu dostali. Milost posvěcující. No, ale to víte, když tady ty šaty, který máte, ať už kluci, ti to budou mít špinavější dřív, budete nosit nejenom v tu neděli, dneska, ale měli byste ji celý týden na sobě, tak ke konci tejdna už nemají bílou barvu ty košile a vaše, děvčata, sukně by byly urované a byly by špinavý. A zrovna tak je tomu s tím naším svědomím, s tou duší v nás. Prostě, když chodíme tímto světem, tak občas taky se nechováme dobře, že, někomu ublížíme, a někoho třeba pomluvíme, uděláme něco nepěknýho, a vlastně ten oblek naší duše se jako by zašpiní. Zrovna tak jako ty šaty. A je potřeba... Co uděláme s těma špinavejma šatama? Dáme je do prádelny, mamince do pračky, do čistírny některý šaty. A zrovna tak vy, když jste se připravovali na ten dnešní velký den, první svatý přijímání, setkání s Pánem Ježíšem, tak jste šli taky do takový prádelny, čistírny, šli jste ke svatý zpovědi. A tam jste se zamejšleli nad svejma hříchama, nedostatkama, snažili jste se poznat takovou nějakou špinu na těch svejch šatech. To bylo nejdůležitější, poznání. Já musím poznat, že jsem něco udělal špatně. Musím to vědět. A potom jste toho litovali. Určitě. Vemte si, že kdybyste teďka šli z kostela a hned jste – kluci šli hrát fotbal a prostě ty vaše krásný vobleky ste zašpinili, nebo vy děvčata, tak maminka jednak by vám vyhubovala, ale vás by to určitě mrzelo. Protože maminka to stálo hodně práce, než ty vaše šaty jenom ušila nebo taky hodně peněz, když je koupila třeba, nažehlila, upravila vás, a prostě

nebylo by to pěkný ju zklamat a hned ty šaty ušpinit. A zrovna tak prostě při té svaté zpovědi musí přicházet lítost. My sme těma svejma nedostatka někoho zranili, někomu ublížili, někomu, kdo nám věřil, někomu, kdo nás má rád ještě víc než ta maminka. Tím někým je Pán Ježíš. Proto je tak důležitá při svaté zpovědi lítost. Ten proces očištění, vyznání vin a vzkládání rukou kněze: „Odpouštějí se ti hříchy“, to už je vlastně samotný vyprání, vyčištění těch šatů. A my se musíme snažit ty naše šaty, ty duchovní šaty, udržovat v pořádku, v čistotě. Ono se nám to ale taky moc nedaří. Ty naše lidský síly jsou omezený. Potřebujeme nějakou pomoc shůry. Takovou pomocí shůry, to je právě to, na co jste se připravovali a co dneska přijmete. To je Pán Ježíš.

Víte, my, hlavně dospěláci, někdy zaměňujeme to správný pořadí hodnot. Myslíme si, že prvně musíme být dobří a svatí a musíme být dokonalí, a teprve potom můžeme jít sem k tomu oltáři ke svatému přijímání. A to jsme na velikým omylu. Ten omyl vyvrací Pán Ježíš v evangeliu, který jsme dneska slyšeli. Oni ho osočovali, říkali mu: „Vždyť on jí s celníkama a hříšníkama.“ A Pán Ježíš říká, že lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Já to převedu: svatý přijímání nepotřebují ti svatí, bez hříchu, ale právě ti nesvatí, ti hříšníci. Ti se potřebují často setkávat s Pánem Ježíšem. Aby v nás nevládlo to naše lidský smýšlení, ty naše kolikrát ubohý lidský plány, ale aby v nás kraloval Pán Ježíš. Aby naše nitro se proměňovalo podle Boží vůle. Abysme se rozhodovali podle Boží vůle, jednali podobně, jako jednal Pán Ježíš. Proto nám dává sám sebe, abysme byli silnější, abysme měli pokrm na té cestě, pokrm poutníků, pokrm silných. Proto vy, když už jste teďka, děcka, skoro dospěli, tak se setkáte s Pánem Ježíšem, abyste ten pokrm přijímali. A je strašně důležitý, aby to první svatý přijímání nebylo prvním a posledním, ale skutečně prvním, a abyste každou neděli, a třeba i častěj, chodili sem k oltáři ke svatému přijímání. A my dospěláci vám musíme být příkladem, vzorem. Častý svatý přijímání. Nejenom svátky, Vánoce, Velikonoce, ale i pokud možno při každé mši svaté nevynechat setkání s Pánem Ježíšem. Je to potřeba. Prostě, pokud přestanete jíst, přestanete pít, tak budete umírat. Když přestaneme jíst a pít duchovně, budeme umírat duchovně a skončíme někde v mravním bahně a propadlišti dějin. Proto je tolik důležitý to Ježíšovo slovo: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, bude mít život věčný.“ Kéž dobře domyslíme Ježíšova slova a dokážeme je převést taky v praxi. Amen.

Láska nebeského vinaře

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

30.6.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

13. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení 2. Král 4,8–11.14–16a; 2. čtení Řím 6,3–4.8–11; evangelium Mt 10,37–42

(přepis zvukového záznamu)

Sestry a bratři, v tom starozákonním čtení jsme vyslechli příběh z dějin Izraele, který se stal, když po Eliášovi začal působit Elizeus. Elizeus procházel Palestinou a všude požíval veliké vážnosti. Našla se v Šunu rodina, ke které často zacházel. Na té rodině se mně líbí právě to, že přestože neměli děti, tak nemalomyslně, ale svůj majetek a ochotu sloužit dávali do služeb tomu Božimu služebníkoví. Sloužili a rádi ho přivítali mezi sebe; takový krásný vzor pohostinství. Dokonce přišli s pěkným nápadem, zařídit mu světničku, aby se tam cítil jako doma, aby je často navštěvoval. Ale při prvním pohledu na to starozákonné čtení anebo při povrchním pohledu na evangelium bychom mohli dojít k mylným závěrům. Jeden z takových mylných závěrů, byla by to přímo skoro svatokrádež, by bylo, že sloužit máme na prvním místě Božím služebníkům. Nesmíme zapomínat, že i ten Boží služebník je jenom člověk, a že i v tom člověku nám vzdálenému, také v něm přichází ke mně Kristus a čeká třeba na moji lásku, na můj úsměv, na moji službu a že nic z toho nezůstane bez odměny. Ale druhý ten mylný pohled na dnešní texty by byl ten, že všechno, co tady na zemi vykonáme, bude na zemi odměněno. Že prostě se nám vyplatí naše zbožnost. Že když se budeme modlit, když budeme dobří, zbožní, tak nám tady na zemi nic nebude scházet. Že budeme uchráněni třeba od nemocí, že se prostě budeme mít dobře. A na druhé straně druhý mylný pohled by byl ten, že kdo tady na zemi hřeší a žije nedobře, že tady na zemi bude potrestán. A často přicházíme na to, že ono to tak není. Že ti, kteří žijí bezbožně a nedobře, často proplouvají velice lehce svým životem a nic jim neschází, a naopak ti, kteří jdou za Kristem a žijí podle víry a dodržují všechno, co nám Ježíš říká, žijí zbožně, modlí se, tak jako kdyby jejich modlitby nebyly vyslyšeny. A přicházejí vážné kříže v jejich životě, nemoci a ztráty, a kdyby člověk zůstal u tohoto prvního pohledu, takového, že Pán Bůh je ten automat, kde vhodíš a dostaneš, a že je to ten kupecký krám, kde si za modlitbičku něco koupíme, tak bychom často malomyslně a naše víra by upadala.

Musíme se dostat k hlubšímu pohledu na to slovo Boží a pochopit, že náš lidský život není omezený jenom tím počtem let, které prožíváme tady na zemi a že nic z toho, co tady na zemi vykonáme dobrého, se neztratí. Že třeba nesklidíme odměnu hned teď, v tento čas, že Pán Bůh teď na zemi nevyslyší všechny naše prosby a přání, ale že se nic z toho neztratí a určitě v nebi dostaneme tu odměnu vrchovatou. To je podstata naší křesťanské víry a to je důvod taky naší naděje. A že bychom neměli malomyslně i v těch různých zkouškách, které v našem životě přicházejí. Podívejte se na tu starozákonní rodinu. Neměli dítě a svůj život dali do služby. Sloužili tomu Božimu služebníku a určitě i těm ostatním, kteří u nich nacházeli pochopení. Možná rádi rozdávali ze svého majetku. Kdyby byli zaslepeni majetkem, tak by asi nepřestavěli dům a nezbudovali někde v podkroví nebo v tom prvním patře místnost pro Elizea. Ale oni dokázali rozdávat. Přijímali to, že Pán Bůh jim nepožehnal, že jim nedal dítě, že jim nedal někoho, kdo se o ně bude ve stáří starat, někoho, komu předají svůj majetek a svoje zkušenosti. Přijali to jako výzvu k bližšímu následování Pána Boha, k tomu, že můžou rozdávat, že jejich ruce nejsou svázané. Já si myslím, že je to krásná výzva pro nás, kteří třeba jsme v životě zažili nějaké ztráty, nebo kde třeba v manželství nemáme dítě. Abychom to vzali jako Boží výzvu a

dokázali sloužit. My toužíme po dětech a spatřujeme svoji budoucnost ve svých dětech, a právem. Rodina je základem společnosti a děti skutečným požehnáním pro rodinu a pro rodiče. Ale někdy se všechno zvrtně úplně jinak. A často se stane, že třeba se narodí v rodině, a někdy se stane i v těch našich zbožných křesťanských rodinách, postižené dítě. Najednou těžko přijímáme a těžko bereme z Božích rukou takový Boží dar. Jak potom máme jednat? Jak máme přijímat třeba postižené dítě, jak přijmout ve svém životě nemoc nebo nějaké omezení?

Víte, Pán Bůh je takový zvláštní zahradník, sadař nebo vinař, který přichází do té lidské zahrady a stará se o nás jako o ty stromy anebo o tu vinnou révu. A víte dobře, že aby ten strom nezplaněl, nezdivočel, aby vydal ovoce, tak je potřeba, aby na jaře ten sadař přišel do zahrady a ty stromy někde přičezal, přištipl, aby je rouboval. Každé vzítí do rukou toho sadařského nože jakoby ten strom bolelo, každé říznutí do toho stromu prostě ten strom bolí, vytéká míza, ten strom krvácí. Ale je to zapotřebí, aby ten strom prospíval, aby dobře žil, aby vydal ovoce. Zrovna tak jedná náš nebeský vinař a sadař s námi, taky občas přichází, tam někde uštípně nějaký ten výhonek, někde řízne do živého, ale je to zapotřebí, abychom nezplaněli a abychom vydali ovoce pro život věčný. Tento týden jsem se potkal s jednou paní, která malomyslně nad všemi událostmi, které slyší v televizi, a že už nemůže poslouchat ani rozhlas, ani televizi, že slyší jenom o samých katastrofách, jak se srážejí vlaky, a já nevím, co dalšího. Pán Bůh mně vnukl jednu takovou krásnou myšlenku, kterou stojí za to domyslet: že kdyby nebyly neštěstí v lidském životě, třeba ty přírodní katastrofy, srážky aut, kdyby lidstvo neprocházelo různými zkouškami, nemocemi, tak bychom asi nebyli dostatečně připraveni pro Boží království. Je to vlastně jinak řečeno, že „koho Pán Bůh miluje, toho křížem navštěvuje“. Ale ruku na srdce, kdo z nás rád ten kříž přijímá? Kříž je vždycky takovou křížovatkou, možnost dvou řešení. Prostě v lidském životě přijde nějaká nemoc, ztráta, smrt blízkého člověka, nebo cokoli dalšího, negativního. A ty máš možnost dvojího řešení. Buď budeš Pánu Bohu vyčítat, a prostě zůstaneš ve svém bolu a smutku uzavřený, a budeš třeba nepříjemný na ostatní lidi, anebo to vezmeš jako Boží výzvu. Jako prostě říznutí toho sadaře, vinaře, jako to, že máš jít v životě třeba jinou cestou, že máš Pána Boha blíž následovat. Možná tak to přijala ta starozákonní rodina a ono se jim to vyplatilo nejenom ve věčnosti, ale i v tom pozemském čase: přichází syn. Nebylo ještě všechno zdaleka tak jednoduché, ten vymodlený synáček, který se do roka narodil, tak ten pracoval později potom na poli a za velkého slunka dostal úžeh a zůstal mrtvý na tom poli, umřel. A znovu přichází Elizeus a uzdraví ho. Vzkřísí ho z mrtvých. Děcka, to je taková výzva pro vás, teď o prázdninách. Je krásné počasí, včera bylo chladněji, ale dnes už zase nastává teplo, prostě sluníčko může být taky nebezpečné. A se sluněním je zapotřebí dávat pozor, a vždycky přijímat dostatek vody, nezapomenout pít, abyste taky nedostali úžeh. A taky dávat pozor při všech těch prázdninových zábavách, abyste rodičům nezpůsobili veliký zármutek, třeba nějakým úrazem nebo nemocí.

Ještě za totality jsem pracoval rok v Brně, v tiskárně, v expedici, a setkal jsem se tam s jednou paní, které se narodil postižený syn. Nějaká mozková obrna. Asi do tří, do čtyř let ho měli doma, starali se o něj. To děťátko nerostlo, zůstávalo maličké, a měli s ním veliké starosti, byl to velký kříž, velká zátěž pro tu rodinu. Oni byli nevěřící. Potom se rozhodli, že ho dají do ústavu. Tenkrát takový ústav byl na Hostýně. To dítě tam přivezli, rozloučili se s ním a odjeli domů. Potom dostali zprávu, že ten jejich chlapeček je nemocný, a lékaři si s ním skutečně nevěděli rady. Vyšetřovali ho a nezjistili žádnou nemoc; proč má horečky. Potom došli k závěru, že to je jediná možnost, jak ten chlapeček může dát najevo, že teskní po své mamince, že jí má rád a že té mamince je vzdálený. On nedokázal mluvit, nedokázal dát najevo svoje city a jedinou možností, jak dát najevo, že je mu smutno po mamince, bylo, že začal být nemocný, že začal mít horečku. Vrátili ho domů a všechno se upravilo. To je taková výzva pro nás, že i ten člověk, který je třeba omezený, který se narodí postižený, tak že má své city a že je možná blíž Pánu Bohu než

my zdraví. A taková rodina, která přijme do svého středu kříž, a to nemusí být jenom dítě, starost třeba o rodiče, o prarodiče, o toho dědečka, babičku, který se stává přítěží, který třeba už je pomatený, doma v té rodině, tak může být velikým Božím požehnáním. Víte, ono je vždycky všechno jednoduché, dítě dát do ústavu, rodiče do domova důchodců, a žít, užívat toho pozemského života, ale je otázka, jestli to člověku přinese štěstí. Někdy dokázat se obětovat, sloužit, je daleko víc. A člověk naopak v tom najde štěstí. Vemte si třeba dnešní lidi. Máme se všichni dobře – a jsme šťastnější než ty předcházející generace, které neměly třeba co do huby a nedokázaly léčit nemoci jako my dnes? Kolikrát vidíte vedle sebe člověka, který skutečně je na tom hůř než já, a ten člověk je šťastnější. My máme dostatek všeho a jsme nespokojení.

Kéž bychom dokázali z Božích rukou přijímat i ten kříž, protože přijetí kříže v našem životě, to přináší požehnání. To přináší obrovský dar od Pána Boha, který se projeví třeba ne v našem pozemském životě, ale určitě jednou ve věčnosti. A takovým darem učitě může být pro nás i třeba to negativní v našem životě. I nějaká ta nemoc, ztráta, postižení, omezení. Nebeský vinař k nám přichází a roubuje nás a ošetřuje, protože se o nás stará, protože nás má rád. Kéž přijímáme tu Boží lásku a dokážeme ji také rozdávat těm ostatním. Ne jen těm služebníkům církve. Je potřeba pamatovat na kněze, kteří třeba tady u vás působili, a je hezké, že na ně vzpomínáte a že jim za mnohé děkujete. Zvláště Pateru Stanislavovi, kterého i já jsem měl možnost poznat. Ale je zapotřebí nezapomínat i na ty ostatní, třeba lidi ve třetím světě, lidi, kteří třeba mají k Pánu Bohu na hony daleko, je potřeba dokázat milovat i nepřátele, ty, kteří nám nějakým způsobem ublížili, protože i v nich ke mně přichází Kristus. O tom je třeba to evangelní poselství. Nejenom sklenici vody rozdávat těm Božím služebníkům, ale dávat ji všem, protože na jiném místě Pán Ježíš říká, že komu dáme najíst, komu dáme napít, tak tam prokazujeme službu samotnému Kristu. Kéž nás to Boží slovo vychovává k lásce, která nehledá sama sebe, ale která dokáže milovat až k smrti křížem a která přerůstá v život věčný. Amen.

S vírou roste pokora

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

7.7.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

14. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Zach 9,9–10; 2. čtení Řím 8,9.11–13; evangelium Mt 11,25–30

(přepis zvukového záznamu)

Sestry a bratři, první čtení, které jsme vyslechli, bylo z knihy proroka Zachariáše. Prorok Zachariáš žil v takové přelomové době, asi 500 let před Kristem, v době, ve které část izraelského národa byla ještě v exilu, ve vyhnanství v Babylónské říši, ale část už se vracela zpátky. Moc babylónského krále byla zlomena Peršany, Peršané dobyli Babylónskou říši, podmanili si ji, a perský král dal svobodu izraelským otrokům; dostali svobodu a část se jich vrací zpátky. Dokonce dostal nápad perský král: obnovit jeruzalémský chrám, vrátit jim zpátky samostatnost. Ale oni přicházejí do země, která byla původně zaslíbená, ale tenkrát byla vypleněna, Jeruzalém pobořený, chrám zničený, znesvěcený. A pláčou nad tou zkázou a nemají krále a prostě malomyslní. A proto přichází prorok Zachariáš a dodává jim odvalu. Je jakousi hláskou Boží troubou. Dodává jim odvalu, sílu a předpovídá, vidí daleko do budoucnosti. Říká: „Přijde král; nový, silný král k tobě přichází, Mesiáš. Je spravedlivý a přináší spásu, je pokorný a jede na oslu, na oslátku, na osličím mláděti.“ Nepřipomenulo nám to velikonoční události? Děcka, týden před velikonoce slavíme Květnou neděli, kdy Pán Ježíš přijel do Jeruzaléma a kdy mu zástupy provolávaly: „Hosana synu Davidovu, požehnaný, který přichází ve jménu Páně!“ A na čem přijel do Jeruzaléma? Přijel tam autem nebo na koni? Na oslátku, právě na osleti! Když židovští králové šli do boje, tak jeli na koni. A když vjížděli ke korunovaci do chrámu, tak přijížděli právě na oslovi. Aby tím něco zdůraznili. Aby tím zdůraznili, že mají pokoru, že mají odvahu sloužit těm ostatním. Jako osel je pokorný a vlastně slouží tomu, kterého veze bez nějakého toho reptání, tak stejně tak tyto vlastnosti má mít ten král. A myslím si, že tyto vlastnosti má mít ten, který chce Krista nést, který chce Krista třeba přinést dnešnímu světu. A to je asi jedna z příčin, proč ten dnešní svět se stává bezvěreckým, ateistickým a proč my nejsme hodnověrnými svědky Krista, nedokážeme světu přinést Krista, jako ho přinesl ten oslík do Jeruzaléma. Protože nám schází vlastnosti toho osla, schází nám pokora – jedna důležitá vlastnost, která se velmi těžko získává. Protože my často sloužíme vlastnímu tělu a svému já, a svým představám o životě, ale těžko z toho svého já ustupujeme. A ruku na srdce, lidský život a svět by byl skutečně šťastnější, kdyby lidé byli pokornější. Kdyby lidé uznávali člověka vedle sebe, druhého, kdyby si ho vážili, a neviděli jenom sami sebe. Veliké pokušení, které je vlastně v rozporu s pokorou, je taky dosažení něčeho. Často jsou to vzdělání, krása, úspěch, majetek. Prostě člověk přestane být pokorným, uzavírá se sám do sebe. Vidíme to všude kolem sebe a nemusíme hovořit třeba jenom o podnikatelích a politicích, ale třeba jsou to i vědci, špičkoví lékaři, profesori, atd., prostě člověk je v pokušení ztratit pokoru, když dosáhne něčeho, když se něčím stane. Vidíme to třeba v nemocnici: špičkový chirurg nedokáže přijít s pokorou za tou babičkou a vysvětlit jí, co všechno, jaké léčení musí podstoupit, prostě jedná kolikrát necitelně a necitlivě, a přesto všechno, že je odborníkem na svém místě. Vidíte to třeba i u vědců, prostě dnešní přístup k přírodě a volání SOS přírody, která je ohrožena, odumírá, je důsledkem toho, že člověk a lidstvo ztratilo pokoru, že nad sebou neuznává Boha Stvořitele a že si neváží darů stvoření, třeba přírody, která nám byla daná.

Svět trpí nedostatkem pokory a my máme světu přinést tu pokoru, protože určitě pokora jde ruku v ruce s vírou. Když roste víra, tak roste u člověka i pokora. Když víra upadá, tak pokora

někde mizí, vytrácí se. Vidíme to třeba u světců. Ti, kteří víc rostli ve víře, víc se Pánu Bohu přibližovali, tak poznávali obrovskou propast mezi sebou a Bohem. A najednou taky viděli mezi sebou člověka, a dokázali být skutečnými příklady pokory. Třeba kněz, který přichází vybírat na sirotky do hospody. Nějaký pijan mu plivne do tváře. A ten kněz mu s pokorou řekne: „To byl dar pro mě, přispěj něco těm sirotkům.“ Anebo třeba Terezička od Ježíška. Kolik musela zažít ústrků v klášteře, a přesto všechno z toho kláštera neutíká a miluje ty sestry, které jí ubližují. Roste v těch ctnostech a stává se obrovským příkladem pro ostatní. Veliké příklady pokory jsou mezi námi, a nejsou to jenom řeholníci a řeholnice. Třeba Antonín Dvořák, který po svém turné po Americe, kdy hudbou dobyl Ameriku a získal Ameriku, se vrací zpátky a Praha mu připravila krásné ovace, přivítání. On ve své pokoře to nechce přijmout, říká, že děkování a sláva přísluší jenom Pánu Bohu. Ono už v jeho době bylo nmoderní věřit, a proto za ním přicházejí ti pochybující útokem a říkají: „Copak vy věříte v Boha?“ On se pousměje a říká: „Kdyby nebyl Bůh, tak by určitě řeznickému chasníkovi nedal do vínku tolik muziky jako mně.“ Dokázat mít pokoru: ne já, moje schopnosti, moje nadání, moje akademické tituly, moje výřečnost a já nevím, co dalšího, ale Bůh. Víte, taková kazatelská povídka říká, že po ulicích města si vykračoval osel. Najednou se všichni zastavovali na chodnících a tomu oslovi se začali klanět. On se tomu diví a pak si říká: „Asi jsem takový krásný, asi tak dobře chodím...“ a začne se těm lidem uklánět a přijímá ovace a dělá mu to dobře. Najednou se mu ti lidi začnou smát. On si myslí, že se smějí někomu za ním a ohlídne se; na tom jeho hřbetu sedí Kristus. Pochopil, že ti lidi se klaněli ne jemu, ale Kristu. Já si myslím, že touto kazatelskou pomůckou, tímto příběhem kazatelé dřív chtěli něco vyjádřit. Že jestli chceme světu přinést Krista, tak se musíme stát tím oslem, musíme mít pokoru. A ono to stojí trochu námahy, to není jenom něco daného shora do vínku. To máte jako ten záhonek doma na zahradě. Když do něho něco zasejete, třeba křtem do našeho života, tak se musíte o tu setbu starat. Musíte zavlažovat, okopávat, vytrhávat nějaké to býlí, nějaký ten pýr, aby na tom záhonku vyrostlo to co má, nejenom plevel. Když se o tu zahradu nestaráte, tak zdivočí, zplení. Zrovna tak je tomu s naším duchovním životem. A jednou s největších ctností v tom duchovním životě je právě pokora. Ona je jakoby klíčem a bránou k tomu ostatnímu poznání.

Ve druhém čtení jsme slyšeli od apoštola Pavla, že se nemáme pomíchat se světem a že nemáme sloužit tělu. Jiný na mém místě by zde vyjmenovával hříchy proti tělu a hříchy kolem šestého přikázání a takové ty různé nedostatky a varoval vás, a já vám říkám na svém místě, že když člověk se dostane do konfliktu třeba s tím šestým přikázáním, tak za to Pánu Bohu děkujte. To je vynikající možnost, jak růst ve ctnosti pokory. Já si myslím, že pro nás, pro křesťany, je to právě zamýšlení se nad vlastním svědomím, a svátost smíření je takovou výbornou pomůckou a příležitost, jak růst právě v té ctnosti pokory. Ono se nám kolikrát do té zповědnice nechce: říkat na sebe něco ... co si ten pan farář pomyslí ... ta zповědnice spadne, kostel shoří ... a já nevím, co všechno dalšího. Ale je to vynikající možnost, jak právě poznávat svůj stav a nebýt zahleděný jenom do sebe, a ono někdy i to slovo kněze, takové to duchovní vedení: „To děláš špatně a neměl bys jít jinou cestou? A nemá třeba pravdu ten druhý vedle tebe, s kterým si nerozumíš?“ taky mnoho zmůže a v mnohém nám třeba otevře oči, pokud jsme aspoň trochu vnímaví. Jít cestou pokory. Pokora nám všem schází. Příkladem jsem třeba já. Kdybych byl pokorným Božím služebníkem, tak jsem třeba na jiném místě, kdybych měl pokoru, tak dokáži leccos ve svém životě řešit líp. Víte, my jsme v semináři byli vychováni k pokoře, ale k takové divné pokoře, hrbaté. Prostě být pokorný před Pánem Bohem, přijmout od Pána Boha všechno, být pokorný k představeným církevním – to se skoro kladlo na první místo. Ale ztráceli jsme pokoru vůči sobě navzájem a vůči lidem kolem nás. A když jsem se vracel domů, tak maminka kolikrát byla ze mě rozčarovaná, říkala, že dokud jsem byl malý, tak se mnou neměla problémy, že jsem byl ten hodnej Jarda a že mě v semináři zkazili za těch pět let. A dneska poznávám, že v

mnohém měla pravdu. Víte, třeba kdybych já měl dostatek pokory, tak konflikt, který nastal mezi mnou a biskupem, dokáži líp přijmout. Kdybych měl dostatek já pokory, kdyby měl dostatek pokory pan biskup, který byl nade mnou, tak jsme se nerozhádali, ale vzájemně se usmířili. Že jsme se rozhádali ošklivě, to je pravda, že to skončilo málem před soudem, a já nevím, co všechno ostatního. Kdyby Boží služebníci vždycky měli dostatek pokory, tak třeba nevzniknou konflikty na pražské teologické fakultě mezi arcibiskupem a bývalým děkanem té fakulty, prostě leccos v církvi by bylo zdravějšího a lepšího, a možná bychom byli lepším svědectvím těm ostatním. Ale k tomu, abychom rostli ve ctnosti pokory, k tomu nejsou povoláni jenom biskupové a kněží, ale každý z nás.

My jsme na křtu byli povoláni k tomu, abychom světu přinášeli Krista, abychom se stali tím oslátkem, protože Kristus nepojede na tom koni, a nepojede tím autem, ale pojede právě na tom osletí. A když světu budou scházet ti oslíkové, kteří ho přinesou, tak Kristus k tomu světu nedojde, a my nesplníme své poslání. Máme se stát tím oslem, oslíkem, osličím mládětem. Proto třeba i ten prorok Zachariáš to třikrát opakuje: „Přichází na oslu, osličím mláděti.“ Na trojím místě to říká, aby zdůraznil vlastně to poslání oslíka. A nám nezbývá než prosit v duchu evangelního slova: „Ježíši tichý, srdce pokorného, přetvoř naše srdce podle srdce svého.“

Stonásobný užitek

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

14.7.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

15. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 55,10–11; 2. čtení Řím 8,18–23; evangelium Mt 13,1–23

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, žijeme ve světě, kde jsme zvyklí kupovat si různé výrobky. Výrobek má tu vlastnost, že když ho koupíme, nebo nějakým způsobem získáme, samozřejmě čestným, tak můžeme ho hned používat. Pod tímto zorným úhlem vnímáme mnohdy i Boží království. Ale s ním je to trošičku jinak. S Božím královstvím je to jako se semínkem, jako s rostlinkou, kterou zasadíme, a trvá dlouho, než vyroste v dospělou rostlinu schopnou dát plody. A úspěch té setby? Co byste řekli asi zemědělcům, kteří by zaselí a tři čtvrtiny setby by přišlo nazmar? Nikdo by takovou práci asi nechtěl dělat. Ale Pán Ježíš dává tento poměr jako vzor pro Boží království. Rozsévat. A nemáme se dívat na to, kolik přijde nazmar, ale to co vzejde, to vydá užitek. Tricetinasobný, šedesátinasobný, stonásobný dokonce! Takže všechny náklady spojené se setbou se mnohonásobně vrátí a ještě je obrovský zisk. My, kteří chodíme pravidelně do Božího domu, abychom se setkávali s Bohem, my známe tyto Ježíšovy počty. My víme, že modlitba nebo nějaká služba, dobrý skutek nemá účinnost okamžitou, ale je jako rostlinka. To všechno, kde v našem životě necháme působit Božího ducha, kde my sami jsme zvěstovateli Božího království, tak to je jako semínko, které časem vzejde. To, kde dětem nebo svým přátelům, spolupracovníkům, lidem v rodině přineseme zvěst o spáse, ne násilím, ne s hněvem a silou, ale v pokoji a v radosti, jako náš životní styl, tak potom uvidíme, ne hned, ale po čase, jak toto roste a vydává užitek.

Bratři a sestry, přeji nám všem, abychom nerezignovali na setbu, i když krátkodobě vidíme, že tři čtvrtiny toho, co děláme, přijde nazmar, ale abychom se těšili na užitek, který vynese všechno to, co jsme zaselí, a tento užitek uvidíme většinou až v nebi. Protože ti, kterým svým životem ukazujeme cestu ke Kristu, jsou mladší, a teprve v Božím království uvidíme plnost a šíři úrody, jejíž semínka jsme tady na zemi zasévali. Kéž každý z nás, jak tu jsme, se může radovat ze stonásobného výtěžku setby. Amen.

Zlo se zlem nevyлéčí

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

21.7.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

16. neděle v mezidobí

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Mdr 12,13.16–19; 2. čtení Řím 8,26–27; evangelium Mt 13,24–43
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, už se vám někdy stalo, že vás někdo strašně naštvál? Nebo vám nějakým způsobem ublížil? Znáte ten pocit, to se v člověkovu dme cosi, a chtěl by uplatnit spravedlnost. Aby mně se nedělo příkoří a ten, co mi ubližuje, aby byl spravedlivě potrestán. Stejně tak, jako o tomto druhém člověku, smýšlí i o Bohu. Myslí si, že je ten, který čeká a je třeba, aby když se stane něco špatného, když člověk zhřeší, aby Boží spravedlivost zasáhla. Tato trestající zbožnost je mezi věřícími rozšířená představa. Jaký má být a co má dělat ten spravedlivý Bůh? To vyjádřil Jan Křtitel za všechny. Hovoří o Mesiáši: „Tvrdě ztrestá všechny hříšníky, zlé vymete jako plevy do ohně a ty hodné shromáždí jako pšenici do své stodoly“. A tato starozákonní podoba zbožnosti je hluboce zakořeněná v srdcích mnohých křesťanů. Ptají se: „Proč Bůh nezasáhne proti hříšníkům?“ „Proč papež nevyloučí z církve špatné kněze a špatné věřící?“ Je to touha po různých prověrkách, vylučování, a jeví se to jako nejlepší řešení problémů s těmi vadnými lidmi. Ale Ježíš říká úplně něco jiného právě v dnešním evangeliu: „Zlo se zlem nevyлéčí“. Ježíš je jiného mínění, říká: „Nechte růst oboje až do žně. Zlo zlem nevyлéčíte, jenom rozmnožíte, a násilím, po zlém nikdy nedosáhnete žádného dobra“. Trpělivost je podoba lásky. To chce Ježíš říct. Toto křesťanské čekání není projevem slabosti, ale je to šance, kterou dáváme tomu druhému k novému začátku, šance k napravení, k dojrání člověka. Tato křesťanská trpělivost je podoba lásky. Možná ještě jedno hledisko by bylo důležité zmínit. Ono se mluví o koukolu a pšenici. Mluví se o lidech dobrých a zlých, jakoby na světě existovali jenom dva druhy lidí, jako figurky na šachovnici, černí a bílí. Víme, že to tak není. Kdo z nás si troufá prohlásit, že on je ten dobrý. V každém z nás je sice dobré jádro, ale taky pořádný kus toho plevele. A kdo si toto uvědomí, tak vítá tu Boží možnost, příležitost napravení. Vítá Boží trpělivost, že i pro nás je šance po hříchu znovu povstat a znovu jít tou správnou cestou.

Kéž umíme jednat jako Bůh. Kdo má rád, umí být trpělivý a shovívavý. Trpělivost je podoba lásky. Nechť tato Boží trpělivost je vzorem pro naše jednání, vždycky když se v nás dme ta touha po okamžité spravedlnosti. Amen.

Kam jdeme?

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
28.7.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
svátek sv. Jakuba Staršího, apoštola; 17. neděle v mezidobí
(přepis zvukového záznamu)*

Moji drazí, bratři a sestry. Tak jsem si říkal: začnu otázkou. Co očekáváme? Co hledáme? Kam jdeme? Proč jdeme za Ježíšem? Tolik otázek najednou, ale vlastně je to jedna otázka velmi podobná té žádosti, kterou řekla matka synů Zebedeových, Jana a Jakuba, kterého oslavujeme právě dnes. Jejich maminka chtěla pěkné místo svých synů, to není nic špatného, mít hezké místo. Ale vlastně si to dost dobře nedokázala domyslet, co to znamená mít krásné místo v blízkosti Ježíše. Ale i její synové a zřejmě i ostatní apoštolové to dost dobře nedomysleli. I když viděli tolik zázraků, které Ježíš učinil, i když slyšeli tolik krásných slov, které Ježíš řekl, tak přesto nerozuměli. A snad, možná, my jsme v podobné situaci. Slyšeli jsme mnoho kázání, viděli jsme snad i krásné věci, které učinil Bůh. Chodíme do krásných kostelů, které udělali lidé z lásky k Bohu. Je to svědectví víry, všechny tyto věci. Ale ta otázka v našem srdci může zůstat nezodpovězená. Proč? Za co? A kam? Kam jdeme? Co žádáme? Co, Pane, ty nám můžeš nabídnout? Ježíš řekl, že tam kde je on, bude i jeho služebník. Tam kde je on? A kde byl Ježíš? Ježíš šel, aby připravil cestu spásy. Ježíš šel, aby otevřel nebeské království. Ježíš byl ten, který byl zrnem, jež padlo do země, zrnem jež mělo odumřít, a také odumřelo, a přineslo věčný užitek. To je cesta, kterou nám nabídl Ježíš. A proto on se jich zeptal: „Můžete pít ten kalich? Jste toho schopni? Vůbec to, o co vy žádáte? Jste nastaveni, máte dostatek sil k tomu, abyste došli do toho cíle?“ A oni říkají: „Můžeme.“ Víte, jak je to krásné. Uvědomovali si svoji slabost. Myslím, že někdy až velmi mnoho si uvědomovali, že jsou i jako apoštolové slabí. Několikrát je, jak máme napsáno v evangeliu, Ježíš napomenul. Ale přesto jejich touha byla větší než jejich slabost. Bohužel, zdá se mi, že někdy my lpíme na tom duchovním životě právě proto, že ta naše slabost přetrumfne naši touhu. Touha je tedy to, co nás má vést za Pánem. Ale máme-li po něčem toužit, musíme to logicky milovat. Pokud člověk netouží, nemiluje, a nesměřuje k tomu, k čemu si nějak tak ustanovil, pokud člověk nemiluje, nevidí cíl svého života. Pokud člověk nemiluje, nevidí cíl své lásky. Pokud člověk nemiluje, nemá poznání svého života a nemá poznání svého Boha. Pouze ten, kdo je milován, může být poznán. A ten, kdo je poznán, poznává, že může chodit, že je otevřený v srdci milovaného, a proto z něho čerpá ty největší poklady.

Ježíš je poklad, jeho spása je poklad. My ten poklad musíme najít, a co víc, musíme všechno prodat, proto abychom získali tento poklad, a co víc, musíme se, když získáme tento poklad, posvětit, protože tento poklad je třeba udržovat, a pro tento poklad musíme být hodni. Ježíš jistěže také při tom rozhovoru vnímal tu neschopnost apoštolů a učedníků. Ale přesto jim řekl: „Ano, můj kalich pít budete.“ On, náš Pán, nás může uschopnit, a pouze jenom on nás může uschopnit k tomu, abychom ho milovali. Jen On nám může dát tuto Boží lásku, jejíž zárodek jsme přijali ve křtu, jen On může otevřít naše srdce, abychom k němu šli. Ale pouze člověk, jež je svobodný, může milovat. Nesvobodný nemiluje, to není možné. Stvoření, které učinil Bůh, dělá všechno to, co Bůh mu dal do přirozenosti. Ptáci se množí, řeky tečou, hvězdy krouží. Ale o nich neříkáme, že milují Boha. Oni to dělají proto, protože musí, podle zákona. Člověk je však stvořen člověkem svobodným, a jeho svoboda mu umožňuje milovat. A natolik, nakolik je člověk svobodný, natolik může milovat. A co je to, co svazuje naši svobodu? To je malomocenství naší duše, kterému říkáme hřích. Tedy, jestliže člověk žije v hříchu, nebo snad udělal kompromis s hříchem, nebo snad udělal kompromis se svojí slabostí, jestli si řekl: „Ono to

nemá cenu, po něčem více toužit,“ jestli snad začal pochybovat o tom, že Ježíš stačí pro život, že jenom on stačí pro život, je jasné, že jeho láska je ještě velmi malá. Možná, že stojí jenom u zalíbení, ale je také jasné, že jeho láska je jednak malá k Bohu, ale také ke svým bližním. Dokonce i k těm nejbližším. Apoštolové se vydali za Ježíšem, po jeho cestě. „Kde jsem já, tam bude i můj služebník.“ Ježíš byl na kříži, i apoštolové svým způsobem byli na kříži. Všichni pro něho umřeli. Kromě jednoho, apoštola Jana, což bylo Pánem předpovězeno. Byli tam, kde je on. Byli na cestě, kde je on. A oni tuto cestu spásy také připravovali pro ostatní. Když tady máme obraz svatého Jakuba...

Máme ho tady vůbec? Víte to, děti? Kde je, Honzo? Tam. A co tam svatý Jakub dělá? Prodává jízdenky, třeba na metro? Ještě nebylo, tak na autobus? Nebo na loď, na projížďku po Genezaretském jezeru, aby ukázal všem turistům a poutníkům, kde se tady Ježíš plavil po tom jezeře, na které lodi se plavil? Nebo, co vlastně dělá tam apoštol Jakub? Možná, že jste si toho nevšimli, ale já vám pomohu. Když se podíváte na to, kdo je kolem apoštola Jakuba, kdo tam tak stojí? Kdo tam jsou? Jsou tam zvířata? Lidi! Výborně, víme alespoň, že to jsou lidi. Správně. A jsou tam lidi různí. Je tam maminka s dítětem, je tam starší žena, starší pán, je tam nějaký nemocný člověk, který je zřejmě odhalený, jak to tam vidíme, skoro nahý, jsou tam ostatní, i nějakí bohatší, kteří jsou lépe oblečeni, prostě jsou to všichni lidi, asi, tehdejší společnosti, která byla. Co ten Jakub vlastně dělá? Říká jim: „Stop!“? Vypráví o Ježíši! Výborně.

Vidíte, Jakub vypráví o Ježíši, to znamená zvěstuje slovo Boží. Říká to, co mu řekl Pán, říká to, co mu Pán řekl v tichosti a v ústraní jeho srdce, a nyní to mluví nahlas. Odhaluje jim toto tajemství, on jim říká: „My jsme byli také slabí, my jsme byli také bláhoví, my jsme si mysleli, že také budeme mít nějaké teplé místo v tom Božím království, my jsme měli různé představy o tom, jak to bude, jak třeba budeme ostatní dirigovali, jak tomu budeme vládnout, jak Ježíš nám dá žezlo, kolik budeme mít zlata, kolik budeme mít stříbra,“ on říká: „Takoví jsme také byli, ale Ježíš nás z toho uzdravil, on nám ukázal realitu Boží, on nám ukázal realitu Otce.“ A to jim říká: „On nám ukázal, že on jediný je spása, on nám řekl, že všechno, co ztratíte na této zemi, získáte jednou v nebi, on nám řekl, že jestliže všechno neopustíme a nepůjdeme za ním, tak ztratíme všechno. On nám řekl, že poklad, který máme získat, je dostačující pro celý život a pro celé nebe. Ale on nám také řekl, že ten poklad, kterým je on, semeno, jež padlo do země a odumřelo pro naši spásu, že tento poklad je pro lidi těžko snesitelný a že po něm netouží nebo ho častokrát odmítají, protože ho nepoznávají. Není jako zlato nebo stříbro nebo jako drahokamy. Je to poklad, pro který musíme častokrát nést i různá soužení, i ústrky, i výsměchy. Ale je to poklad pravý, není to pozlátko.“ Snad toto všechno jim apoštol Jakub řekl. Vždyť v tom druhém čtení jsme to tak krásně slyšeli, když to píše apoštol Pavel: „Býváme bezradní, ale ne zoufalí.“ Ano, v tom lidském způsobu jsme bezradní. „Nevíme, kudy kam,“ říká apoštol. „Ale nejsme zoufalí, protože Pán je s námi. A on zvítězil nade vším. Býváme pronásledováni, ale ne opuštěni. Býváme sráženi k zemi, ale ne zničeni. Jak jsou to krásná slova naděje a útěchy. Prožíváme na svém těle Ježíšovo umírání, aby Ježíšův život byl patrný na našem těle. Prožíváme umírání, aby život byl patrný. Vlastně umíráme pro vás, jako Ježíš umřel pro vás, abyste vy žili. A v nás pracuje smrt, ve vás však život.“ To jsou slova apoštolů. To jsou první z těch, kteří šli za Ježíšem, to jsou ti, jež nám dali příklad, to jsou ti, po jejichž stopách máme také jít.

A Ježíš na závěr toho evangelia, které jsme slyšeli, říká: „Je veliký ten, kdo je služebníkem, je největší ten, kdo je otrokem.“ Tohle vyjádření jde naprosto proti logice světa. Jak může ten, kdo slouží, být první? A dokonce ten, kdo se vydá za otroka, být největší? Je to vůbec možné? Je to možné! Protože slovo Boží je pravda. Proto je to možné. A Bůh nemůže ze své podstaty lhát. Proto je to pravda. „Kde jsem já, tam bude i můj služebník.“ Vy jste tady viděli služebníka Božího Otce Stanislava. V něm také pracovala před vašimi očima smrt. Ale on pro vás získával

život. On se nestavěl jako první, ale byl služebníkem. On viděl velikost ve velikosti Krista, ne ve velikosti sebe. Možná, že jste to období od pohřbu, na jaře, měli o hodně věcech přemýšlet. Možná, že vám přišlo na um mnoho otázek. Jak o těch technických, co bude, jak to bude, tak potom i o těch duchovních, proč je to tak. Proč je to tak? Protože jsme někdy málo svatí, proto je to tak. Proto jsou takové slabosti, protože málo usilujeme o to, abychom byli svatí. Vidíte, a svatost se zdá jako úplně něco přirozeného. Když jste se dívali na Otce Stanislava, tak vám to snad nikdy nepřipadlo, že je to něco mimořádného. Ale svatost je taková. Maminka, když je v rodině a stará se o své děti pečlivě, a modlí se za ně a trpí za ně, když se za ně obětuje, tak se to zdá jako věc úplně normální. Apoštolové také neměli zvláštní šaty, ale ta svatost Boží je skrytá, je uvnitř, je to semeno, které vyrostě. Neukazuje se navenek. Ano, u apoštolů to bylo poznat, udělali zázraky viditelné, Bůh to tak chtěl, aby byla tato viditelné znamení. Ale cožpak ten, co vás tady vedl přes dvacet let, neudělal zázraky ve vašich duších? Jsou zázraky, které nejsou vidět, ale přesto jsou.

Zdá se mi, že už mluvím trochu dlouho, všímám si, že už jste takoví neklidní. Tak zase vás trošku zklidním. Protože slovo Boží je bohaté a kdo miluje Pána Boha, tak by mohl slovo Boží číst stále a stále by mu mohlo dávat radost. To znamená, mohli bychom tady být a kázat třeba tři hodiny. Jakub, když kázal, všichni ho poslouchali, protože viděli svědka víry. Proto mu mohli naslouchat tak dlouho. Když nevidíme svědka víry před našima očima, tak je nám všechno dlouhé. Když naše nitro nerezonuje se slovem Božím, tak je nám to dlouhé. Měli bychom se ptát, víte jako třeba někde jinde, kde jsem udělal zkušenost: „A řekněte nám ještě! Řekni nám ještě! A ukaž nám ještě!“ Když jsem v těch jižních krajích, tak tam jsou ti lidé... neříkám, že je to lepší nebo horší, ale aspoň je to nějaký projev... ti lidé jsou někdy takoví živí, zatleskají: „Výborně!“ Když člověk něco řekne, tak je to dobré. Je křest, vyjádří to, někdy doplní toho kněze. My jsme jiná přirozenost, není nám to vlastní a museli bychom se do toho nutit. Ale můžeme tak vnitřně s tím souznít, člověk, když to dělají, tak vidí, jestli vůbec ho poslouchají ti lidé. Nebo jestli vůbec má třeba kázat. Tak já doufám, že, i když by bylo proti vaší přirozenosti, abyste něco takového dělali, jak jsem říkal, co dělají Italové nebo jiné národy, že jste poslouchali. Že vám něco zůstalo v srdci a že také to, co vám tam zůstalo, jen tak nepošlapete, nenecháte zarůst trním, ale budete jako krásnou a to nejdražší květinu ochraňovat ve svém srdci, zalévat svojí modlitbou. Amen.

Šířitelé radosti

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

4.8.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

18. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 55,1–3; 2. čtení Řím 8,35.37–39; evangelium Mt 14,13–21

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, pro dnešní promluvu jsem si vybral větu z listu svatého apoštola Pavla Římanům: „Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy?“ A Pavel tam vyjmenovává všechny možné věci, které útočí na člověka: útlak, pronásledování, hlad, zabítí, a říká: „Nic z toho, ani nic přítomného, ani nic budoucího, ani nic minulého nás nemůže odloučit od Boží lásky.“ Jako křesťané máme společného Otce, u něho máme společný domov, místo, kde se všichni sejdem, kde jsme všichni doma, kde nás čeká radost a shledání. Hlásáme to nad rakvemi našich zemřelých při pohřbech, a slyšíme to i dnes. Před námi v budoucnosti je radost. Ale víme, že lidský život není jenom o radosti, že radost a smutek patří k sobě. Někdy je nám spíš do pláče než do radování, někdy tvrdě narážíme, jak člověk člověku umí být vlkem, někdy nás zmítají nejistoty a rdousí strach. Život s námi mává, jak se to zpívá v kterémsi muzikálu: „Se včelami musím bzučet, s medvědy zas musím bručet, s vlky musím výt, s módou musím jít, jak o závod musím chvátat, jak kdo píská musím skákat.“ V mnohém našem jednání nejsme svobodní, nemůžeme dělat jenom to, co bychom rádi, co by nám přinášelo radost. Jsme determinováni. Někdy přijde nemoc, děti musí jít do školy, rodiče do práce, někdy musíme dělat věci, které jsou nepříjemné, ale musíme je udělat, a tak nám to bere takovou vnitřní radost. Ale jako křesťané máme být děti radosti, tedy máme být lidé, kde radost převažuje nad smutkem a nad pláčem. Máme být děti naděje, protože Bůh nám nikdy svou lásku neodepře. To má být zdrojem naší hluboké radosti. Přes všechny trable života nás Bůh miluje a máme právo v radosti žít.

Abychom však nezůstali u nějakých zbožných teorií, tak si to řekněme konkrétně. Jsou takové tři body, které nám umožní, abychom žili v radosti. První je přijmout sama sebe jaký jsem. Kdo je sám se sebou věčně nespokojený, komu vadí, že má nějaký brunátný nos nebo odstávající uši, že je moc krátký, tlustý, dlouhý nebo chudý, tak se okrádá o takovou radost ze života. Druhý bod je přijmout toho vedle mě takového, jaký je. Nechtít ho stále vylepšovat a předělávat, vychovávat, ale je dobře chtít mu udělat radost, být mu k radosti a ne ke zlosti. Tuhle jsem kdesi četl, že mnoho žen si bere muže se směšnou představou, že jej změní. A mnoho mužů si bere ženu se směšnou představou, že zůstane stále stejná, jako v devatenácti... A třetí bod je dělit se o všechno dobré a hezké se svými bližními. Sdělená radost, dvojnásobná radost. Víte, na světě je mnoho smutných, jankovitých a našťvaných lidí. Kéž nás dnešní Boží slovo povzbudí, abychom mezi ně nepatřili, abychom se zařadili do zástupu šířitelů radosti. Kéž Bůh, dárcé pokoje a radosti, je průvodcem na naší životní cestě. Amen.

Jít k Ježíši po vodě

P. Václav Groh, OM, paulán z Vranova

11.8.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

19. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení 1 Král 19,9a.11–13a; 2. čtení Řím 9,1–5; evangelium Mt 14,22–33 (přepis zvukového záznamu)

Milovaní bratři a sestry, Ježíš nás zve k sobě. Někdy to vypadá, jako bychom měli jít po vodě. Když čteme denní tisk, tak mnoho dobrého o církvi se tam nedočteme. V některých národních denících, když čteme o papeži, tak je to vždycky stařeček, ale trochu se to už zmírňuje. Teď, když bylo setkání papeže s mládeží v Torontu, tak už o něm psali hezky. Bůh nás zve k sobě, říká: „Pojď!“ Šimon Petr jde proti vši přirozenosti k Ježíšovi po vodě. Úplně po vodě. Je to v moci Boží a je to v moci člověka, když jsme spojeni s Bohem, když mu důvěřujeme. Když jsme spojeni s ním v čistotě srdce a v lásce. Šimon Petr, když přišel k Ježíšovi... dokud se díval na něj, tak šel po vodě ... ale když přišel k Ježíšovi ... když jsme blízko někoho, tak se teprve rozhlédneme kolem sebe, on se rozhlédl a viděl rozbouřené moře, Galilejské jezero, vítr, a začal tonout. Je to naše nevěra, pochybnosti. Ježíš ho kárá, říká: „Malověrný, proč jsi pochyboval?“ Ale je tady psáno, než to řekl: „Hned vztáhl ruku.“ Šimon Petr byl vedle Ježíše a volá k němu: „Pane, zachraň mě!“ Byl to rybář, uměl velmi dobře plavat, ale přesto nespolehá na sebe, ale prosí Ježíše. A Ježíš hned vztáhnul ruku. Učme se tady na tomto příběhu volat s důvěrou k Ježíšovi a snažme se být u něho, abychom zůstávali s ním.

Ježíš nám dává čisté šaty ve křtu. Dnes se rozroste naše rodina, bude pokřtěn David. Dostane nové šaty. Děťátko je bez hříchu, ale dostane neporušenost, milost posvěcující. Bude spojený navždycky s Bohem. Tuto milost může zničit jenom těžký hřích, vážný skutek proti pravdě, lásce, proti životu. A Bůh nechce, abychom něco takového dělalí. Stvořil člověka pro lásku a chce, abychom k němu šli, ne sami, ale ve společenství bratří. Děkujeme za velkou milost, že Ježíš zůstává s námi a že nás posvěcuje svými svátostmi. Ve svátosti smíření nám vrací neporušené křestní roucho. Je to jeho dar. Chce ho dát každému. Na mně záleží, jestli slyším jeho hlas: „Pojď!“ Šimon Petr toužil jít k Ježíši i po vodě. Ježíš říká: „Mé milosrdenství je nekonečné, nepronikne ho žádná mysl andělská, ani žádná mysl lidská.“ Je to velké tajemství, Boží milosrdenství. Sestře Faustýně říká: „I kdyby byl sebevětší hříšník a dovolá se mého milosrdenství, dostane ho.“ A říká: „Vyprávěj hříšníkům o mém milosrdenství.“ Aby se mohli obrátit, aby mohli přijít k Ježíšovi. Stejně nás vybízí i Maria v Medžugorje: „Modlete se především za ty, kdo nevědí, jak je Pán Ježíš miluje.“ Modleme se. A modleme se i za ty, které Bůh vyvolil z našeho středu, aby nás vedli k němu. Modleme se za ty, které ještě povolá. Pavel Páček půjde do čtvrtého ročníku, studuje teologii. Dostanete teď nástupce po panu děkanu Stanislavovi, dostanete kněze Marka. Také jeho vychovali rodiče a odevzdali ho Bohu. On řekl: „Ano.“ Prosme, abychom měli odvahu říci: „Ano.“ Abychom volali s důvěrou k Ježíši: „Přikaz mi, Pane, přijít k tobě! Pane, když jsi to ty, rozkaž, ať k tobě přijdu po vodě.“ Musíme se postavit proti zlu. Zlo vypadá někdy nepřemožitelně, ale jenom Ježíš je všemohoucí. Dívejme se na Ježíše, on nám dává sílu, dává nám svého ducha, ducha pravdy, ducha života, ducha lásky. Láska je nade všechno, cokoli budu dělat bez lásky, nemá to smysl. Když chci někomu pomoci k víře, musí pocítit nejprve mou lásku, aby si uvědomil lásku Boží. Učme se plnit to, co nám uložil Ježíš: „Milujte se navzájem.“ A dává nám nové přikázání: „Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás.“ Modleme se.

Kdysi se prý ptávali Otce Pia: „Otče Pio,“ říkali to žertovně, „existuje nějaká zkratka do nebe?“ Ale on říkal: „Ano, je jí Maria. Ona je mořem, přes které se dosahují břehy věčného jasu.“ Otec Pio, svatý Otec Pio, své duchovní syny a dcery zval neustále k modlitbě svatého růžence a ke každodennímu následování Mariiny pokory, trpělivosti, k jejímu tichu, čistotě a lásce. Otec Pio sám chodíval vždycky s růžencem, měl zvláštní způsob té modlitby, a říkal: „Tato modlitba je naší vírou, podporou v naději, je výbuchem naší lásky.“ Když se modlíme růženec, dostáváme mnoho darů. Ztišení srdce, protože ty myšlenky, které nám běží hlavou, které nás urážejí někdy, ubíjejí, zůstávají stranou. A já se dívám na Ježíše. A pak je možné jít i po vodě. Když se dostanete do Kanady, tak tam je prý nějaké jezero, kde můžete chodit po vodě také. Sice trochu namočení; je tam kamenná deska a deset centimetrů pod tím je velký plochý kámen o rozměru několika metrů čtverečných. Ale Ježíš nás ke skutečnému, úplnému zřeknutí se sebe, zřeknutí se zla a zve nás, abychom šli k němu ve víře, pravdě a lásce. Ježíš touží po naší spáse. Učme se tedy modlit se. Dítě se učí chodit, učí se mluvit; to jsme se učili všichni. A také se musíme učit modlit. A modlit se musíme učit celý život, protože Bůh nás miluje stále a čeká, že mu budeme děkovat, že uvidíme to dobro kolem nás. Je toho tolik dobrého, co nám dobrý Bůh dává. Třeba Julie z Liard byla ochrnutá, byla pronásledována, žila v době franouzské revoluce, pro svou víru. Protože milovala Ježíše a hájila čistotu víry. Ve všech souženích vždycky říkala: „Jak dobrý je dobrý Bůh.“ Poznávejme tuto dobrotu Boží, abychom se zamílovali celým srdcem do Ježíše, abychom mu dali úplně všechno, abychom měli sílu říci mu „ano“ v manželství. Dnes mladí lidé nevědí, ani proč říci „ano“ a odevzdat se úplně svému partnerovi a přijmout ho v manželství. Je to taková velká bolest.

Jak se vzdalujeme od Boha, ztrácí se láska. Ale Ježíš nás neopouští. A tak neztrácejme důvěru, on nás o ni žádá. A jak projevujeme svou důvěru? Že žiji s Ježíšem. Sestře Faustýně říká: „Když chceš být svatá, nemusíš dělat velké skutky, ani velké pouti. Stačí, když poklekneš před mým služebníkem ve zpovědnici, a to ostatní dělám už já sám.“ A říká, co říká už Maria, když chválí Pána v Magnificat: „Pyšný odchází s prázdnou, protože nepřijímá všechny dary, které mu Ježíš nabízí, ale pokorný odchází nesmírně obdarován.“ Ježíš nám chce dát dary nad pomyšlení krásnější. Učme se modlit se, poznávejme Ježíše. Máme být světlem světa a světlo se nestaví pod nádobu, ale na svícen. Snažme se tedy to evangelium, tu radost naší spásy žít ve svých rodinách, spolu s manželkou, s manželem, s dětmi, s tatínkem, s maminkou, učme se sdílet tu radost, učme se společně modlit se. Včera jste byli spolu za maminkou pannou Marií z Vranova, sešli jste se tam pomodlit za své rodiny, za svou farnost, za vašeho nového pana faráře Marka. Učme se modlit se. Modleme se. Bez nás Ježíš nezachrání svět. Hledá možná deset spravedlivých. Prosme, abychom se mu odevzdali celým srdcem, abychom ho hledali upřímným srdcem. Kdo hledá pravdu, najde ji.

Snad jenom ještě závěrem. Jak žijeme evangelium, co nám říká Pán přes Editu Steinovou. Především bylo svaté Terezie Benedikty od Kříže, to bylo její jméno. Byla židovka, její maminka byla hluboce věřící. Milovala Boha, dobrého Boha. Ale Edith, když dospěla, asi v patnácti letech, opustila milujícího Boha. Zůstala sama, žila jeden čas u své vdané sestry, která také opustila dobrého Boha, a Edith ji v tom napodobila lehkostí a zůstala bez víry. Hledala pravdu, upřímně hledala pravdu, a v tom napodobujeme Editu. Studovala filozofii, stala se doktorkou filozofie, a byla asistentkou špičkových filozofů v Německu. Když pak zjistila, že filozof, u kterého pracovala, že nedotahuje všechno až do konce hledání pravdy, tak ho opustila. Začala učit němčinu a později vysokoškolskou pedagogiku. Jak studovala, když učila, měla mezi přáteli několik křesťanů. Všimla si jak žijí, že jsou prostí, radostní, pravdiví, a líbil se jí jejich způsob života. A jednou, když navštívila svou kamarádku, tak dostala do ruky knihu Vlastní životopis Terezie z Avily. Když to dočetla, řekla: „To je pravda!“ a šla za Pánem. Prosme tedy, abychom měli tu odvahu hledat pravdu, a když ji poznáme, odevzdat se jí. Ona se pak připravuje

na křest, je pokřtěna a přijímá jméno Terezie. Když pak nemohla už učit, když nacismus se dostává k moci, rozhoduje se pro vstup do karmelitského řádu. Dostává další část svého jména – Benedikta od Kříže. Prosme tedy, abychom měli odvahu říci Bohu své ano. Abychom hledali upřímně pravdu, abychom se přiznali ke svému Pánu. „Kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým nebeským Otcem.“ Mnozí lidé nemohou uvěřit, protože na nás nevidí, že jsme křesťané. Prosme, aby nás poznali podle lásky. Ježíši, děkuji ti, že jsi s námi, že žiješ v našem společenství, že jsi uprostřed nás a že nás proměňuješ svým duchem, duchem pravdy, života a lásky. Ježíši, důvěřuji v tebe.

Kostel podobný Panně Marii

P. Mgr. Václav Rychlý, OPraem

18.8.2002, kaple Matky Boží na Veveří, homilie

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie, 20. neděle v mezidobí, ranní mše

příslušné slovo Boží: 1. čtení Zj 11,19a;12,1.3–6a.10ab; 2. čtení 1 Kor 15,20–26; evangelium Lk 1,39–56

(přepis zvukového záznamu)

Kdo nezná dějiny, historii, tak bloudí přítomností. Já k vám jezdívám jenom občas, zastupovat do Bítýšky, ale nějaký ten měsíc se prokousávám dějinami veverského panství, zdejšího hradu, a poznávám spoustu takových souvislostí a věcí z doby dávno minulé. Historie, dějiny tady té kaple nebo kostela zde na Veveří, tak jsou skutečně daleko sahající. Ten kostel vznikl, vy to sami asi lépe víte než já, někdy na přelomu 12. a 13. století. Je spojený s různými významnými postavami našich národních dějin. Určitě s tehdejším zeměpánem, moravským markrabím Konrádem II. Otou, který se přičinil vlastně o založení hradu zde na Veveří, a do té doby spadá i stavba tady toho kostela. Nevím, jestli už tenkrát při založení hradu byla nějaká osada s větším počtem lidí, ale určitě při stavbě toho hradu bylo zapotřebí spoustu rukou k práci, k dílu, a ty lidi museli někde bydlet. V té době už křesťanství u nás bylo rozšířené a ty lidi chtěli navštěvovat bohoslužby a bylo zapotřebí vystavět pro ně kostelík. Možná první provizorní stavbou zde byl nějaký dřevěný kostel, který později se, teprve na začátku 13. století nebo na konci 12., začal rozšiřovat, přestavovat a to nejstarší vlastně z toho původního kostela je presbytář a loď. Teprve někdy v 15. století byla přistavěna kaple, která je dnes sakristií a předsíní, do které byl proražen gotický oblouk, která je zase daleko pozdější. A z těch starožitností ve zdejší kostele a významných památek bych mohl jmenovat ještě starobylou křtitelnicí, která je v předsíni, a která svědčí o tom, že ten zdejší kostel byl farní, že se zde uděloval křest. Že to sloužilo prostě farní rodině. A kde se vítají lidé do života, kde se křtí, tak tam se také loučí se svými zemřelými. A hřbitov, který je kolem zdejšího kostela a který byl někdy v 19. století zrušený a potom i fyzicky, tak ten je zase němým svědkem o tom, že zde byla živoucí obec, živá farnost. Z takových těch pamětihodností ve zdejší kostele ještě snad je třeba obraz Madony veverské, který je sice pozdějšího data než to založení nebo samotná stavba kostela, spadá do okruhu Mistra vyšebrodského oltáře, a asi v osmatřicátém roce ho převzala Národní galerie, tady je jenom kopie jeho, a ten obraz zase je jednou z těch nejstarších věcí, které zdejší kostel má. Ještě potom jsem zapomněl na významnou památku, která sice není na svém původním místě – portál, románský krásný portál, který symbolizuje něco víc než jsme schopni pochopit. Tam ti dva lvi, strážci kříže ondřejského, tak ti jsou znakem naší národní samostatnosti, české svébytnosti, český lev prostě je znak, který ani v té době nemohl být leckde a který panovník propůjčoval jen na významné, a nebo musím říct na nejvýznamnější, stavby. Takové dva lvy třeba najdete při portálu tišnovského kláštera Porta coeli, založeného královskou rodinou. O významu té stavby, zdejšího kostela na Veveří, svědčí právě ten portál, který zůstal zachovaný do dnešní doby.

Zdejší kostel, a ten hrad nedaleko, je spojený s významnými postavami. Nejenom ten přemyslovský, moravský kníže Konrád, ale i další. Někteří králové navštívili zdejší hrad. Otakar II., Václav I., a další. Určitě zde, v tom zástupu lidí, kteří jsou venku a které třeba běžným okem nespatříme a kteří sem přišli na dnešní slavnost jmenin zdejšího kostela, tak můžeme taky vidět třeba královnu Konstancii, která určitě zde kdysi ve svém životě přišla, určitě můžeme vidět svatou Zdislavu, která sem určitě přicházela za svým tatínkem, veverským kastelánem. Nebo

další postavy. Určitě Anežku Českou, která sem taky zřejmě zavítala ve svém životě. Zde byla vystavena spousta významných listin, některé z nich se dochovaly, podepsané skutečně významnými osobnostmi našeho národa, kteří sem přišli. Různí veverští kasteláni a správci a lidi, kteří tady žili, pracovali, a jak se říká, radovali se a trpěli někdy, prostě ti všichni zde jsou s námi a přišli společně s námi oslavit jmeniny toho kostela a zároveň taky Pannu Marii, která je vlastně jakoby takovým nejenom jménem tohoto kostela, ale ten kostel se jí podobá. Víte, každý z nás nosí nějaké jméno. My v životě oslavujeme svoje narozeniny a jmeniny. A zrovna tak je tomu u kostela. Kostel je taky takovým živým organismem a i ten kostel má své narozeniny. To je posvěcení. Slavíme posvěcení, posvěcení, někde se říká třeba hody, prostě den, kdy ten kostel byl předaný do provozu. To je vlastně jakési narození toho kostela. A slavíme taky jmeniny kostela. Toho, komu je ten kostel zasvěcený. Vlastně, jak se ten kostel jmenuje. A zasvěcení zdejšího kostela Panně Marii, Matce Boží (původně ten svátek, který jsme v týdnu oslavili, Nanebevzetí Marie, byl nazývaný Zesnutí Panny Marie) je velice staré zasvěcení a které určitě je původní od toho založení, kdy byl položený první základní kámen zdejšího kostela. Ten kostel se vlastně své jmenovkyni začíná podobat. On má spoustu vlastností, které má Panna Maria. Přebírá ty vlastnosti od Panny Marie. A myslím si, že zase takovým tím pozorným pohledem ty vlastnosti můžeme pozorovat a můžeme se z nich poučit, mnohé si odnést z té naší pouti, kterou jsme sem vykonali.

My Pannu Marii označujeme těmi krásnými přízvisky: milostiplná, Matka církve a další jména. Část těch jmen jsme shrnuli do Loretánské litanie, a tam je Panna Maria označovaná jako Věž Davidova, Věž z kosti slonové, Dům zlatý. Ona je skutečně pokladem církve. Tím jedním z nejcennějších, co církev vlastní. Panna Maria přinesla světu spásu, skrze ni se narodil Spasitel. Ona řekla Fiat a tím zachránila svět z moci zla, z moci smrti, hříchu, ďábla. Prostě Maria je skutečně jeden z nejcennějších pokladů, které církev má. Proto je označovaná jako Dům zlatý. Myslím si, že i ten zdejší kostel, který má své pamětihodnosti a starožitnosti a významné památky, je takovým Domem zlatým, podobně jako ta Panna Maria, které jméno nosí. Pannu Marii označujeme jako Archu úmluvy. Kolik těch úmluv třeba bylo uskutečněno tady. Kolik lidí se zde domluvilo mezi sebou. Ztlumili různé vášně, dokázali podepsat listiny a já nevím, co všechno dalšího. Myslím si, že takovým Domem úmluvy je ta zdejší kaple. Víte, ty listiny nebyly podepsány jenom na tom nedalekém hradě, ale ty často byly promodleny tady v tom zdejším kostele. Zde ti lidi třeba kolikrát našli k sobě cestu, usmíření. To je obrovské poslání církve a víry i v té dnešní době a důkazem toho, že církev není jenom spolkem zahrádkářů a nějakou dobrovolnou organizací, ale že je skutečně něčím velmi významná. Archa úmluvy. Pannu Marii označujeme jako Bránu nebeskou. A určitě tou Bránou nebeskou je. Ona je tou spoluvykupitelkou, prostřednicí naší spásy, prostě tou, skrze kterou nám byla otevřena cesta do života věčného. Ona je tou branou do života věčného. A takovou branou je taky určitě zdejší kostel. Skrze ten kostel vstupovali lidi do života věčného. Zde přijímali křest, byli přijati za křesťany, naroubováni na ten Kristův kmen – církev. Zde lidé byli doprovázeni na život věčný, zde odtud byly vypravovány pohřby. Myslím si, že takovou jasnou branou k životu věčnému, bránou nebeskou, je ten zdejší kostel třeba svým památným portálem, který možná dřív stál někde jinde, který jsem vzpomenul. Určitě Panna Maria je Hvězdou jitřní, tím bezpečným kompasem, který ukazuje spásu. Když chceme podle té spásy jít, tak je důležité se ve svém životě zamýšlet, jak by na mém místě Panna Maria jednala, jak by se rozhodovala, jak by v té konkrétní situaci, ve které já jsem, kde třeba si nedokážu poradit, jak by ona se rozhodla. Jak by ona třeba taky dokázala ztlumit vášně a třeba sloužit a někdy udržet své slovo a já nevím, co všechno dalšího. Takovým kompasem určitě pro lidi, kteří sem přicházeli a kteří žili tady v nějaké osadě, která potom později možná při těch husitských anebo švédských válkách zanikla a z bezpečnostních důvodů byla přestěhována dolů, do Veverské Bítýšky, tak takovým kompasem

spásy určitě byl ten zdejší kostel. A je. Proto sem přicházíte, abyste našli orientaci pro svůj život, abyste našli směr svých životních kroků. A tak ten zdejší kostel směle můžeme označit jako Hvězdu jítí, prostě tu Jitřenku, která ukazuje našemu životu směr. Uzdravení nemocných. Panna Maria uzdravuje, a nemyslím tím jen fyzicky, Lurdy a nějaká uzdravení třeba těch našich tělesných neduhů, ale uzdravení duchovní. Kolik lidí bylo uzdraveno prostě tím, že ve svém životě začali poznávat Pannu Marii, že se začali řídit podle jejího životního stylu, že šli cestou, kterou ona putovala do života věčného. Myslím si, že takovým uzdravením nemocných je určitě ten zdejší kostel. Kolik lidí zde bylo uzdraveno z nemoci hříchů. Kolik lidí zde odložilo hříchů třeba při svátosti smíření, kolik lidí tady, jak jsem řekl, ztlumilo svoje vášně, a rozhodli se třeba dobře a dali se na cestu pokání, a já nevím, co všechno ostatního. A dneska by o tom mohli svědčit třeba v tom zástupu venku před kostelem tady všude kolem nás. Panna Maria je Útočiště hříšníků, prostě ta, která má vztah jako matka ke každému tomu synáčkovi, i když je to marnotratný syn, i když se ve svém životě se zatoulal a udělal něco špatného. Takový Útočiště hříšníků býval každý kostel, právo azylu. Určitě takový útočiště hříšníků byl i ten zdejší kostel. Když někdo třeba udělal něco zlého, a prostě ten mocipán anebo správce, který byl na zdejším hradě, vzplanul spravedlivým hněvem, tak kde hledal ten člověk, poddaný třeba, útočiště? Právě tady v kostele a možná přímluvy nějakého toho faráře, který tady sloužil, který byl plebán, a prostě dokázali něco usmířit. Ten zdejší kostel je určitě právem tím Útočištěm hříšníků. Potěšení zarmoucených. Kolik lidí tady našlo útěchu ve svých bolestech a potěšení svých trápení. Pomocnice křesťanů. Královna andělů. Královna patriarchů, proroků, apoštolů ... V tom výčtu bych mohl pokračovat a všechno z těchto jmen by spadalo na tento kostel. Myslím si, že my, když za nějakou půlhodinu odtud odejme, po slavení mše svaté, tak bychom si něco měli z těchto vlastností také odnést. Z vlastností, které právem připisujeme Panně Marii, které na ní poznáváme a které také právem můžeme připisovat zdejšímu kostelu a poznávat na něm. Amen.

Mariina otevřenost

P. Mgr. Jaroslav Čupr, sekretář brněnského biskupa

18.8.2002, kaple Matky Boží na Veveří, homilie

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie, 20. neděle v mezidobí, hrubá mše

příslušné slovo Boží: 1. čtení Zj 11,19a;12,1.3–6a.10ab; 2. čtení 1 Kor 15,20–26; evangelium Lk 1,39–56

(přepis zvukového záznamu)

„Všichni budou pro svoje spojení s Kristem povoláni k životu, ale každý v tom pořadí, jaké mu patří. Na prvním místě Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijede.“ Tolik svatý Pavel v tom prvním čtení, které jsme dnes slyšeli. Mezi těmi, kteří jsou Kristovi, kteří patří Kristu, je jedna osoba, která je takovou tou jedinečnou a neopakovatelnou, a to jeho matka. Ta, která ho zrodila jako člověka, která s ním žila, která s ním sdílela každodenní život, modlitbu, a především ta, která stála pod jeho křížem. V jejím případě nečekal Kristus na svůj druhý příchod, aby ji přijal do své slávy. Učinil to hned a nedovolil, aby její tělo podlehl porušení. V antifonním žalmu jsme zpívali: „Královna stojí po Tvé pravici ve zlatém rouchu.“ Toto vyznává a slaví církev už od prvních staletí. Ale ta dnešní slavnost je ještě, můžeme říct, slavnostnější nebo významnější od 1. listopadu 1950, kdy papež Pius XII. vyhlásil toto tajemství jako dogma víry. My nevíme přesně podrobnosti o vzkříšení, my nevíme jak a kde žije ve svém těle Kristus, a tím méně to víme o Marii. Víme pouze, že je u Pána, že je ve slávě. „Co ani oko nevidělo, co ani ucho neslyšelo, co si lidská mysl nedokáže představit, to Bůh připravil těm, kteří ho milují, kteří jsou jeho.“ Tedy Maria má podíl na Kristově vzkříšení a vítězství, to je jádro tajemství, které dnes slavíme, které dnes rozjímáme. My bychom se mohli zastavit u toho, co nám říká tato slavnost o Marii, o její velikosti, o její slávě, o moci její přímluvy. A nebo se také můžeme zastavit u toho, co toto tajemství znamená pro nás, pro každého z nás, co znamená pro církev. Oboje je přítomné v dnešní liturgii a oboje je důležité. Ale jistě pro nás důležitější je to, co tato slavnost znamená konkrétně pro každého z nás. A tedy, co nám může říct, to tajemství Mariina nanebevzetí. Také Maria je, i když jiným způsobem než Kristus, prvotinou. Prvotinou vzkříšení a počátkem církve. Na ní jako by Bůh ukázal jako na takovém náčrtku, na takovém modelu, co nakonec bude celá církev. V tomto nám má Maria zářit jako takový zdroj naděje a útěchy pro nás, kteří jsme ještě na cestě, kteří putujeme k cíli. Ona už v cíli je. Ale vlastně celá církev má být neposkvrněná a má být na konci časů svatá, v plnosti, má být nanebevzatá, v Boží slávě. Ten úryvek z prvního čtení, z Apokalypsy, jistě mluví o Marii, ale mluví také o celé církvi, která je tou ženou oděnou sluncem, novým Jeruzalémem, který je shromážděný kolem Božího trůnu. Na Marii jako by Bůh chtěl ukázat velikost a moc vykoupění, to jak může být stvoření dotvořováno až do té konečné podoby. Ukazuje nám cíl. Maria nás na této cestě, k tomuto cíli, provází. Ukazuje nám cestu. Můžeme v jejím životě vidět takové dvě skutečnosti. Její život je setkání toho Božího a toho lidského. Na jedné straně velké Boží obdarování, „moc Nejvyššího tě zastíní,“ a na druhé straně její víra, její otevřenost a její připravenost. Ona věří, ona odpovídá Pánu, přijímá Boží pozvání ke spolupráci: „Ať se mi stane podle Tvého slova.“ A právě v tomto setkání toho Božího, Boží moci, a lidské odpovědi, je zdroj života, zdroj plodnosti, cesta k cíli. A toto je cesta, na kterou jsme i my zváni, každý z nás, a ta Mariina přítomnost v cíli má být pro nás povzbuzením.

V dnešním úryvku evangelia jsme slyšeli Mariin chvalozpěv, Magnificat. To je Mariina píseň, kterou zpívá, kterou chválí Boha, ale to nemá být jenom její píseň, to má být píseň celé církve, každého z nás. Ona ji zpívá jako takový předzpěv, jako takovou antifonu, ke které se

máme přidat my všichni, celá církev, a máme ji zpívat sborově, vícehlase. A nemáme ji zpívat jenom svými slovy, ale svým životem. „Velebí má duše Hospodina, neboť mi učinil veliké věci ten, který je mocný.“ Maria chválí Boha za to všechno, co vykonal v jejím životě. Za to, že se v jejím životě projevila Boží moc, za všechny ty dary, které od Boha dostává. A my všichni máme děkovat za všechno to, co od Boha dostáváme, mnohdy za to, co nevnímáme, co nevidíme, co bereme jako samozřejmé nebo jako svoji zásluhu. My jsme zváni poznávat to, co od Boha dostáváme, a za to děkovat. Vlastně scházíme se ke slavení eucharistie, to znamená díkuvzdání; my se máme přidat k tomuto chvalozpěvu, máme děkovat za to, co Bůh koná v našem životě, v životě církve. Jak se projevuje Boží moc? „Veliké věci mi učinil ten, který je mocný.“ Maria velebí Boha a vyznává, že je to On, kdo vzhlédl na ni, na nepatrnou služebnici; v postoji otevřenosti a v postoji pokory. Staví se v pravdě před svým Bohem, uznává, co před Bohem je, je stvoření. A ta vzdálenost mezi Bohem a mezi stvořením ji neodhání, protože tato vzdálenost je vyplněna také Božím milosrdenstvím. „Jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení.“ Boží láska, Boží shovívavost, Boží milosrdenství. A to je pozvání pro nás, protože my bychom mohli být v pokušení říci: „No dobře, slavíme Marii, jenomže ona je jiná, ona je veliká, ona je svatá, jiná než já.“ Ale my jsme zváni k tomu zpívat to stejné, co ona. „Vzhlédl na svou nepatrnou služebnici.“ Bůh počítá s naší slabostí a s naší hříšností, s naším klopýtáním, s naší nevěrností tomu poslání, které nám svěřuje Bůh. Počítá s tím. Chce to spolu s námi překonávat těmi dary jeho milosti. Je větší. „Jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení.“ Tedy otevřenost a pokora. Pokora, to znamená stát v pravdě před svým Bohem, před sebou samým i před druhými.

„Rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně. Mocné sesadil z trůnu, bohaté propustil s prázdnou.“ To jsou právě ti, kteří nemají tuto otevřenost, to jsou ti, kteří nestojí takto v pravdě, v pokoře. Ti bohatí, to nejsou jen bohatí majetkem, to jsou ti, kteří jsou spokojeni sami se sebou, spokojeni se svým chováním, spokojeni se svou pozicí, které dosáhli. To jsou ti, kteří od Boha nic neočekávají, ti, kteří počítají jenom sami se sebou. To jsou ti, kteří nejsou otevření. Ti na konci budou propuštěni s prázdnou, ti se na konci minou s tím cílem, ke kterému měli směřovat. Ale „hladové Bůh nasýtil dobrými věcmi“. Ti hladoví, to jsou opravdu ti, kteří jsou v nouzi, ti, kterým něco podstatného chybí, a to jsou v první řadě ti, kteří jsou otevření vůči Bohu, ti, kteří od Boha něco očekávají, ti, kteří mají oči i své srdce v touze nasměrovány, obráceny k Bohu, kteří mají důvěru v něj. A my se můžeme ptát, jestli jsme také v tomto postoji. Co vlastně od Boha očekávám v plnosti? Co je vlastně tedy cílem mého života? Kam vlastně směřuji? Co je to nejdůležitější, co od něj očekávám? A co od něj očekávám dnes, v tomto okamžiku, v tomto našem slavení, v této mši svaté? Co je tím, co mi může nabídnout, co mi chce dát? A očekávám to, co on mi chce dát? Hledám to, co mi chce dát? Hledám to, k čemu mě zve? Jsem vůči tomuto pozvání, vůči této jeho vůli, otevřený tak, jako Maria? Pokud máme tento postoj, pokud jsme takto hladoví vůči Bohu, potom i v našem životě Bůh může konat velké věci. Potom i v našem životě se může projevit Boží moc, potom i náš život, náš konkrétní život, naše vztahy, to kde jsme, kde pracujeme, se může začít měnit. Svátý Ambrož vyzývá: „Nechť každý člověk má Mariinu duši, aby chválila Boha.“ Nechť každý člověk má Mariina ducha, aby se z Boha radoval. Abychom našli radost v tom, který nám přinesl spásu. Kéž se učíme zaujímat tento postoj, být v tomto Marii podobní. V této jeho oslavě a chvále, ke které jsme povoláni, této spolupráce s Bohem, jeho milosti, ke které jsme pozváni a povoláni. My můžeme říci, že nemáme takovou víru, nemáme takovou otevřenost, nemáme takovou pokoru, jakou měla Maria. Ale o to můžeme Boha prosit. Prosba, to je už ta otevřenost vůči Božímu obdarování. A potom, tak jako starozákonní Ester, která byla povolána do královského paláce, nezapomněla na ohrožený izraelský lid, ale u mocného krále se za něj přimlouvá, tak vlastně i Maria, když je uvedena do královské slávy, nezapomíná na svůj lid, přimlouvá se za nás. A může nám i vyprosit

stejnou víru, jakou měla ona, stejnou pokoru a otevřenost, jakou měla ona. Kéž jsme tedy otevření vůči Božím darům a kéž se Boží moc projeví i v životě každého z nás. Kéž se tak stane.

Služebník služebníků Božích

P. Mgr. Vladimír Langer, farář v Čebíně

25.8.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

21. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 22,19–23; 2. čtení Řím 11,33–36; evangelium Mt 16,13–20

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, „Ty jsi Petr, skála, a na té skále zbuduji svou Církev.“ To je taková vedoucí myšlenka dnešního kázání. Zamysleme se nad papežem a nad papežskou mocí. Mnoho lidí, když se řekne papež, tak od něho mnoho očekává. Ale jaká je jeho úloha v církvi a kdo to vlastně je? Papež je biskup, nástupce apoštola Petra, a má nejvyšší svrchovanou bezprostřední a univerzální moc v celé církvi na celém světě, a svobodně ji může kdekoli vykonávat. Stojí nad biskupy, stojí nad koncilem, jeho rozhodnutí nepotřebuje žádné potvrzení a neexistuje proti němu žádná odvolací instance. Jeho moc mu není propůjčována žádným lidským grémiem, třeba věřícími nebo biskupy. Může vydávat zákony, které zavazují celou církev, a může od nich osvobodovat, jako nejvyšší soudce může řešit sám všechny spory, nepodléhá žádnému soudu, a každý křesťan se může k němu přímo odvolat. Těší se mimořádně ochraně a vedení Ducha svatého, zvláště tehdy, jestliže ve věcech víry a mravů něco vyhlašuje pro celou církev. Nabytí papežské moci se děje volbou. Jestliže se uvolní papežský stolec, sejdou se kardinálové v Římě v tzv. konkláve a volí nového papeže. Vždycky se musí shodnout na jednom kandidátovi a ten musí získat dvě třetiny hlasů plus jeden hlas. A až takového zvolí, oznámí mu to, a jestliže tuto volbu přijme, stává se papežem. Jestliže nepřijme, volí dál. Nový papež je uveden do svého úřadu kardinálem protodiakonem a je představen věřícím, je slavena mše a v ní je veřejně uveden do úřadu. Pozbytí papežské moci je buď úmrtím papeže, nebo odstoupením. On může říct: „K 1. 1. 2003 přestávám být papežem,“ tím jak uplyne čas, přestane být papežem a sejde se kolegium kardinálů a volí nového papeže. Papeže nemůže nikdo nijak sesadit.

Proč má tuto moc? Proč není demokraticky nebo nějak jinak volen? To ukazuje dnešní evangelium: „Na Tobě postavím svou Církev a brány pekelné ji nepřemohou.“ Ovšem někdo by si mohl říct: „Tak dobře. V církvi je to tak, že je malé dítě, pak je dospělý člověk, pak je třeba jáhen, kněz, biskup a papež. A takhle to jde postupně a Bůh tedy svoji milost, svoje dobrodiní, požehnání, dává papeži, potom kardinálovi, pak třeba knězi a pak teprve až to přijde...“ Tato myšlenka je zcela absurdní. Papežova moc spočívá v tom, aby nebyl v církvi zmatek. On sám se jmenuje a všude podepisuje *Servus servorum Dei*, což znamená Služebník služebníků Božích. Co se týká církve, tak je papež na posledním místě, tím největším sloužícím. A tu moc, kterou má, má kvůli tomu, aby mohl Bohu a Bohem mu svěřeným lidem sloužit. Ne aby nad nimi vládl, ale aby jim sloužil. A k tomu má tento nástroj. Co se týká důstojnosti člověka, tak před Bohem mají všichni lidé stejnou důstojnost, ať je to muž či žena, dítě, dospělý člověk, stařec či stařenka, ať je to papež nebo člověk, který žije na okraji společnosti, všichni před Bohem mají stejnou důstojnost. A co se týká svatosti, tak tam mají každý různou. O svatost bojujeme jistě každý z nás každý den. Ale na tom, jak jsme sjednoceni s Bohem, tak se podílí mnoho faktorů, a i papež nemusí být v této pyramidě na tom nejvyšším místě. Je mnoho světců a je mnoho svatých lidí v církvi, kteří jsou na těch nejvyšších místech a kteří jsou před Bohem nejmilejší. Bratři a sestry, kéž si vážíme papeže ne proto, že je papežem, ale proto, že je to jednotící osoba v naší církvi. Když je vždycky církev v nějakém pronásledování nebo nebezpečí, tak osoba papeže je důležitá pro církev, protože máme jednu hlavu, máme pocit, a skutečně to tak je, že patříme všichni do jedné velikánské rodiny církve. A proto je úloha papeže i v dnešní době nesmírně důležitá. Přejí

nám všem, aby ti kdo mají moc, ji měli podobně jako má moc Svatý Otec. Ne aby to byl nástroj, který se těm druhým ubližuje, ale aby to byl nástroj, kterým se těm druhým slouží. Amen.

O utrpení

Mons. Josef Šindar, děkan tišnovský

1.9.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

22. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Jer 20,7–9; 2. čtení Řím 12,1–2; evangelium Mt 16,21–27

(přepis zvukového záznamu)

Prosím vás, sestry a bratři, kdo se může divit tomu Petrovi, nyní už uznávanému mluvčímu dvanácti apoštolů? Kdo se může divit, že tomu, co slyší, nemůže Petr rozumět? Že bere toho Mistra stranou, aby mu ty jeho názory, aby mu ty jeho řeči, depresivní a deprimující, rozmluvil. Vždyť oni všichni prožili krásné chvíle. A slyšeli jsme v neděli před týdnem, že on vyslovil to, co všichni vlastně tušili. A byl také příslušně pochválen, byl vyznamenán, byl také jmenován prvním papežem, protože vyznal, že jejich Mistr je celým národem, ba lidstvem, očekávaným Mesiášem. A najednou takové řeči, takové řeči! Že v Jeruzalémě bude trpět, že tam bude zabit a třetího dne vzkříšen. No to byla přece velice studená sprcha na to očekávání slávy a úspěchu. Nedivme se, že ten Petr bere Mistra stranou, bokem, a velice taktně mu domlouvá. „Bůh uchovej Pane, to se ti nestane. Prosím Tě, vždyť Ty přece poroučíš větru i moři, vždyť ty jsi ten, který si víš rady s nemocnými, ty je uzdravuješ. Ty dovedeš rozmnožit chleby, kam se hneš, všude se za Tebou zástupy jenom hrnou. Ne, ne, ty povedeš k vítězství, ty se ujmeš toho vedoucího postavení v tom osvobozovacím boji, ty obnovíš království Izraele.“ A jak byl za tu svoji první intervenci vyznamenán, tak teď je víc než tvrdě odmítnut. „Jdi mi z očí ty satane, ty pohoršuješ, ty pokoušíš! Človče, vždyť ty nemáš vůbec na mysli věci božské, ale lidské.“

Ano, jak je to lidské, sestry a bratři, udělat ve světě pořádek, zavést spravedlnost, slíbit věčný mír. Jaký je to sen, jaká to je utopie. K tomu se nabízejí mnozí. „Jenom, když nám k tomu dáte moc. Jenom, když nám projevíte důvěru, uvidíte, jak my s tím vším zatočíme.“ Náš básník, mladý, krásný muž Jiří Wolker napsal: „Když se sen zabíjí, mnoho krve teče.“ A tak krev teče od počátku lidských dějin, a možná, že v naší přítomnosti, v našich dnech, ještě víc, než kdy jindy. A jestli se někomu zdá, že ve světě těch mrtvol přibývá, že je jich příliš, no tak je potom proti míru, je proti osvobození, nerozumí současné politice světové a podobně. Domnívám se, že o tom všem Pán Ježíš věděl, ale on nebude prolévat krev druhých, aby jim diktoval, nebo třeba nějak úspěšně propagandisticky namlouval, jak jsou a jak budou šťastní. On půjde a povede své věrné cestou, kterou mu ukázal Otec. A jestli ta krev má téci, tak poteče! Ale jeho vlastní! A pro tuto cestu, pro tuto cestu chce získat své učedníky bez jakéhokoliv malování a okrášlování. Cesta k tomu opravdovému osvobození člověka a jeho spáse není a nemůže být cestou bez oběti a bez utrpení. „Protože, kdo by chtěl svůj život zachránit, tak ten ho ztratí.“ To je takový paradox lidského údělu. Není nesmyslný a není také beznadějný. Syn člověka, jak se rád Pán Ježíš nazýval, bude kráčet cestou křížovou a dá svůj život za přátele. A ten přijde jednou se svými anděly ve slávě Otce a tehdy všechno dá do pořádku. Tehdy každému odplatí podle jeho jednání. A proto, „kdo chce za mnou přijít“, tak tedy s křížem. „Vezmi svůj kříž na sebe, zapři se a následuj mě.“

Milí přátelé, pokusme se ještě jednou o tu upřímnost. Poznáváme se v tom Petrovi? Má před očima věci lidské, zrovna tak a právě jako my. My jsme v pokušení, abychom se vyhýbali utrpení. Také druzí, aby ho neměli, my ho nechceme vidět, nevíme, co si máme počít s těmi, kteří mají nějaké trápení. Nevíme, co si máme počít s lidmi, kteří jsou staří, kteří jsou neproduktivní, kteří jsou nemocní, kteří jsou zmrzačení, s těmi, kteří jsou duševně choří. Však víte, co je za dohadování o euthanazii. Někteří ze „soucitu“, prý, by chtěli přerušit jejich utrpení,

skončit tento smutný nebo méněcenný život. A to nemluvíme o utrpení vlastním, protože my sami se chceme za každou cenu vyhnout kdejakému utrpení, ba dokonce jenom nějakému nepohodlí. A není utrpení opravdu opak všeho, po čem člověk touží? Není divu, jenomže bolest k člověku patří, Pán Ježíš přece netvrdí, že utrpení činí člověka šťastným. To by byl přece čirý masochismus. Ale učí nás, že bolest nemusí být v životě zrovna a právě to nejhorší. Vždyť to přece také platí i v tom přirozeném řádu věcí, který poznáváme a který také velice evidentně zakoušíme. Maminky berou na sebe velice ochotně porodní bolesti, dnes i za přítomnosti mladých otců, aby se tím více mohli radovat z narození dítěte. Platíme bolestné, a někdy drahé operace, jenom abychom získali ztracené zdraví. Bereme na sebe všelijaké útrapy, nepohodlí cesty, abychom mohli dosáhnout vytouženého cíle. Utrpení se dá lidsky snášet, jistě, ale jen tenkrát, když víme, proč trpíme. Že je to k něčemu, že je to k něčemu dobré. Ten Pán Ježíš nám neříká dnes, že máme to utrpení vyhledávat, ani on se nějak lehkomyšlně nehnal do Jeruzaléma, skrýval se, dokonce nějaký čas za Jordánem, až mu to jeho příbuzní vytýkali. Ale potom, až přišla jeho hodina, tak řekl vzmužile, ne s nějakou rezignací, odhodlaně: „Pojďme do Jeruzaléma, tam se to všechno dokoná.“ My se dokonce máme a smíme s ním i tváří v tvář utrpení úpěnlivě modlit: „Otče, je-li možno, odejmi tento kalich ode mne.“ Ale pak musíme také umět říci podle jeho vzoru: „Ne má, ale Tvá vůle se staň.“ Měli bychom dokonce, i to je důležité, milí přátelé, my bychom dokonce pamatovat i na utrpení, ke kterému nás zve Ježíš, na utrpení dobrovolné na cestě křížové, po které šel on sám. Utrpení za druhé, utrpení z lásky k druhým. On nás vyzývá, aby když přijde naše hodina, jsme zvládli to pozoruhodné umění zapřít sebe sama, vzali ten kříž a následovali ho. Víte, že bolesti a utrpení se nikdo nevyhneme. Nevyhnou se mu věřící stejně jako ateisté. Ale jako věřící máme jedno velké štěstí, máme štěstí ve vědomí, že ani v tom utrpení nejsme sami. Že nejsme opuštěni. Jdeme cestou, po které šel Pán Ježíš v lásce a oběti. Jdeme za ním a víme, kam tato cesta vede. K čemu vede, kam vede. K naplnění našeho lidského údělu, k dozrání, k plnosti člověka křesťana vede ne do prázdna, ale do náruče milujícího Otce, vede ke slávě vzkříšení.

Bratrské napomínání

P. Miloš Mičánek, kaplan v Tišnově

8.9.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

23. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ez 33,7–9; 2. čtení Řím 13,8–10; evangelium Mt 18,15–20

(přepis zvukového záznamu)

Tehdy Ježíš řekl: „Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal.“ Konečně, mohl by někdo říci: „Konečně nám evangelium mluví o něčem jednoduchém a příjemném. Činit poznámky, kritizovat, činit zjevnými chyby toho druhého. Ono jsou to opravdu věci, jak víme ze života, které se daří velice snadno konat. Ale opak takového pochopení dnešního textu je pravdou. Evangelium nám mluví úplně o něčem jiném. Totiž o ryzím, čistém, bratrském napomínání, a to na rozdíl od urážek, od kritizování, od pomlouvání. A takovéto smýšlení je jednou z věcí, které žádají vnitřní svobodu a zralost, a právě proto tato skutečnost je tak zřídka k vidění. Ve skutečnosti, které se budeme celý život učit a která stojí obrovskou námahu. Lidské soužití je plné kontrastů, plné konfliktů, je plné vzájemného napadání a to z důvodu, že jsme rozdílní, rozdílní v temperamentu, v pohledu na věci. A již svatý Augustin říkal: „My lidé jsme jako nádoby z hlíny. Jakmile se jich dotknou, hned jsou rozbité.“ A evangelium nám dnes, sestry a bratři, má co říci k této otázce. Co má být motivem pro to správné bratrské napomínání podle učení evangelia? Určitě ne ukázat druhým jejich chyby proto, aby člověk ukázal svoji převahu. Ani nemá být důvodem uklidnit si svědomí stylem, že pak mohu říci: „Já jsem ti to říkal, já jsem tě upozornil, tvoje chyba, že jsi mě neposlechl.“ Cílem napomenutí, jak nám to říká evangelium, je získat bratra, totiž získat právě dobro pro toho druhého, proto, aby se mohl napravit a předejít tak nepříjemným důsledkům svého jednání. A jestliže se jedná o nějaký morální problém, tak aby neztratil směr, který vede ke spáse. Bratrské napomenutí uskutečněné tak, jak nám to představuje evangelium, tak je jednou velkou výhrou života ve dvou a více lidech. A jestliže pak z nějakého důvodu není možné bratrské napomenutí té osoby, která pochybila, je nutné vyvarovat se jedné skutečnosti. Totiž vyhnout se tomu, aby místo napomenutí nepřišlo bez potřeby veřejné šíření pochybení onoho člověka. Kristovo učení o bratrském napomenutí musí být vždycky spojeno se slovy z Lukášova evangelia: „Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém vlastním oku nepozoruješ? Jak můžeš říci bratru: ‚Dovol mi, ať ti vyjmu třísku, kterou máš v oku,‘ a sám ve svém oku trám nevidíš?“ Ježíš nás tedy vybízí k bratrskému napomínání, ke kterému patří ale i schopnost to napomenutí přijmout. A oba tyto postoje mají vycházet z učení, jak je představuje dnes svatý Pavel ve druhém čtení. Učení, které pomáhá překonat všechny ty nástrahy bratrského napomínání. Slyšeli jsme v tom druhém čtení: „Nebudte nikomu nic dlužni, jen vzájemnou lásku. Neboť kdo druhého miluje, splnil Zákon.“ A svatý Augustin aplikoval právě tato slova svatého Pavla ke svému učení o bratrském napomínání a říká nám: „Miluj a pak můžeš dělat, co chceš. Jestliže mlčíš, mlč z lásky. Jestliže mluvíš, mluv z lásky. Jestliže napomínáš, napomínej z lásky. Jestliže odpouštíš, odpouštěj z lásky. Kéž je v tobě kořen lásky, neboť z tohoto kořene nemůže povstat nic jiného, než dobro.“ Prosme proto dnes Pána, který nám slíbil, že bude uprostřed nás, aby nás správně naučil uskutečňovat to učení o bratrském napomínání. O tom napomínání, které musí vycházet z lásky, která zapomíná na sebe a hledá prospěch toho druhého.

Smíření a odpuštění

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

15.9.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

24. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sir 27,33–28,9; 2. čtení Řím 14,7–9; evangelium Mt 18,21–35

(přepis zvukového záznamu)

Tématem dnešní neděle, takovou hlavní myšlenkou textů, je smíření a odpuštění. Každý z nás potřebuje odpuštění. Je to něco, co si nepřiznáváme zrovna lehko, protože vidíme spoustu zla kolem sebe. Pustíte televizi, otevřete noviny a tam slyšíte, kdo koho okradl, podvedl, kdo koho zabil, kdo komu ublížil. A člověk si říká: „Já přece chci žít dobře, snažím se. I já potřebuji odpuštění?“ Ano, já potřebuji odpuštění. Každý z nás ho potřebuje. Izraelité se k tomu dopracovávali taky velice těžce, a pochopili to až babylónským zajetím, daleko od domova, ve vyhnanství. A jak jsme slyšeli v prvním čtení z knihy Sirachovcovy, ta vznikla právě po tom babylónském zajetím, on jim připomíná, co mají dělat, aby už se do té situace nedostali znovu, aby se to neopakovalo, aby nebyli daleko od domova, aby nebyli vyhnaní. Je potřeba uvědomit si, že já potřebuji odpuštění.

Druhý krok: já mám odpustit. Teď se dostáváme k evangeliu. A jsou tam ty dvě měnové jednotky, hřivny a denáry. Ten první dluží hrozně moc. Když se to pokoušeli vykladatelé Písma převést na nějakou dnešní měnu, to co dlužil ten první, 10 000 hřiven, tak zjistili, že by to bylo takových 25 tun stříbra. To je víc, než ten velký dlouhý kamion. 25 tun stříbra. Tolik dlužil. To byl prostě tunelář jak hrom. A kolik dlužil ten druhý? Asi sto korun. Jemu ten druhý dlužil sto korun. A on se nerozpakoval, nerozpakoval se křičet: „Zaplat', co jsi dlužen!“ Vůbec, ten člověk neměl svědomí. Vůbec ho nenapadlo, že on by taky mohl něco odpustit, že by mohl slevit ze svých požadavků. Znáte to, když někdo se zašprajcuje a křičí: „Já mám na to právo! Ať ten druhý dělá!“ Ale ten druhý má právo na to, aby s ním jednal jako s člověkem. Odpustit druhému, k tomu je potřeba velká morální síla. Odpustit, to není žádná slabost, ale naopak síla. Odpustit, to znamená ukončit spory. Jestliže odpustím, tak jsem udělal to, čemu se říká tlustá čára. Odpuštění, to je řešení. Mnohé problémy, mnohé těžkosti se pořád táhnou dokola, a dokola se to objevuje a vynořuje znovu a znovu, jenom proto, že lidé si neodpustí.

A to třetí? Musíme být důslední. Když ti spoluslužebníci viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a pověděli to všechno svému pánovi. Jak ten první byl tvrdý a nechal toho druhého zavřít kvůli stokoruně. Být důsledný. Co to znamená? My často skončíme u toho, že konstatujeme: „Ano, je tady nespravedlnost, mělo by se s tím něco dělat.“ Tak ať s tím někdo něco dělá! Nebo: „Mělo by se dělat to a to, ale...“ Tak s tím člověče dělej něco. A my pak řekneme: „A proč já? Ať jde někdo jiný.“ Ježíš od nás žádá, abychom udělali to, co udělali ti druhové ve službě. Abychom se nezastavili u toho, když mám něco udělat já, když se mám druhého zastat, když mám, jak se říká, nastavit svoji kůži.

Takže tedy, co si odnést z dnešní neděle? Byly to tři takové kroky. Uvědomit si, že i já potřebuji odpuštění. Že ti druzí, kteří jsou kolem mě, potřebují moje odpuštění, já jim musím odpustit. A nesmím se bát nastavit záda, být důsledný a říct, když vidím nějakou nespravedlnost; zastat se druhého. Konec konců, každý den říkáme: „Otče náš, odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.“ Vzpomeňme si na toto podobenství, a jednejme s těmi druhými tak, jak bychom chtěli, aby Bůh jednal s námi. Kéž se tak stane.

Bůh je velkorysý

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
22.9.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

25. neděle v mezidobí

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 55,6–9; 2. čtení Flp 1,20c–24.27a; evangelium Mt 20,1–16a
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, úplně první otázka k dnešnímu evangeliu by mohla být: o čem to podobenství vlastně je? Na první pohled to vypadá, že je to o nějakém člověku, který ani nevěděl, kolik dělníků bude v jednom dni potřebovat na svém poli. Čtyřikrát musí jít najímat dělníky. Je tam nějaká divná sociální spravedlnost. Prvně dostávají výplatu ti, kteří pracovali jedinou hodinu; ti, kteří dřeli celý den, musí čekat. Výplata se vyplácí veřejně; to se přece neříká, kolik si kdo vydělá. Je to skutečně o tomhle, to podobenství? Není. Ale taky není o něčem jiném.

Jednou byla jedna farnost a tam chodil jeden člověk neustále, ale neustále pozdě do kostela. A kněz, když s ním mluvil, tak už to jednou nevydržel a říká mu: „Nemohl bys vstát o pět minut dřív a přijít včas?“ A on mu říká: „Proč? Přečti si tady to podobenství, ti tam byli jedinou hodinu a dostali to, co ti, co tam byli od začátku. To přece stačí.“ Ten kněz mu jenom na to řekl: „A do práce si chodíš taky jenom pro výplatu a pracovat necháváš druhé?“ Je to o tomhle? No není, všichni víme, že není. O čem to tedy je? O čem je toto podobenství? O veliké dobrotě Boží, o Boží velkorysosti. Te pán je natolik dobrý, že chce zaměstnat všechny, kteří mají chuť pracovat. Oni, ti dělníci, udělali to, že všichni šli ráno na trh, na tržiště, kde byl trh práce. Nikdo z nich nezůstal doma, ale ti, kteří nebyli najati ráno, stáli a čekali, oni ze své strany udělali všechno, co mohli, víc už udělat nemohli. A to podobenství nám chce připomenout, že Bůh vidí do našeho srdce a vlastně tam hledá naši dobrou vůli. A vlastně každý den se ptá každého z nás: „Udělal, co jsi mohl? Udělala jsi, na co jsi stačila?“ Takhle je to správně. Bůh nás hodnotí podle našich úmyslů, podle naší dobré vůle.

Žijeme v době, kdy se klade velký důraz na výkon, ať už v práci, zaměstnání, nebo třeba i ve škole. V té škole je to vidět asi nejvíc. Vemte si nějaké dítě, které se doma učilo, je vyvolané, dostane strach, má trému, něco se tam v něm sevře, ono tam tak něco zablekotá, něco řekne, zmotá to dohromady, hned je z toho špatná známka. Druhé dítě, které třeba ani není tak dobře připravené, ale prostě má kuráž, tak tam řekne všechno co ví, nebo i to, co neví, a je z toho dobrá známka. Protože ten učitel neví, jestli se to dítě doma připravovalo nebo ne. Ten učitel nemůže ohodnotit, co bylo předtím, on nevidí, neví, nemá ty znalosti. Bůh je má a proto Bůh hodnotí naši dobrou vůli. Tohle podobenství je o Boží velkorysosti. Když je Bůh velkorysý k nám, tak se nám to líbí. Děkujeme mu a říkáme: „Bože, ty vidíš, že se snažím, a ty mi pomáháš. Děkuji ti za to, že mě chráníš, že nám to doma klope, děcka se dostaly na školu, jde jim to tam. Bože, děkuji.“ Ale on je ten Pán Bůh taky velkorysý k těm, kteří jsou kolem nás. A je velkorysý k těm, které třeba i my nějak nepovažujeme za dobré lidi. Ale je velkorysý dokonce i k těm, kteří jsou skutečně špatní. I jim se daří. Tady už se nám to nějak nelíbí a říkáme: „Pane Bože, ty to nevidíš? S tím přece musíš něco dělat, to takhle nejde dál. On je skutečně zlý, on se chová jak hulvát, všem nadává, okrádá druhé. A co ty, Pane Bože, ty k tomu budeš mlčet?“ Tomu člověku se daří. Jak je to možné? Je to, protože Bůh je velkorysý. Dokud žijeme na tomto světě, Bůh je velkorysý ke všem. A my nevíme, proč je velkorysý tady k tomu člověku, který je třeba skutečně špatný. Třeba taky proto, že chce, aby se ten člověk obrátil, že Bůh ho chce svou dobrotou přivést k pokání, k polepšení života. My nevíme, proč to dělá Bůh, a bylo by od nás velice krátkozraké, abychom to hodnotili, anebo nějak odsuzovali.

Tohle podobenství je taky o tom, že spásu, vykoupení si není možné nějak odpracovat, odchodit do kostela, odmodlit. My bychom hrozně rádi měli nějakou jistotu, že se do toho nebe dostaneme. A nemáme. Máme jenom víru, máme jenom Boží slovo, kdy Ježíš říká: „Když budete dělat to, co vám říkám, Bůh se o vás postará. On vás má rád, on na vás nezapomene.“ Ale skutečně víc nemáme.

A konečně, o čem je toto podobenství? O radosti z dávání. Ten pán dal všem, obdaroval všechny. Ten denár, to bylo dost peněz za jeden den, a ten pán byl zřejmě hodně majetný. Ale on to neškludil pro sebe. On měl radost z toho, když mohl dávat druhým. Já bych vám teď nakonec chtěl přečíst myšlenku, kterou řekla Matka Tereza, když se jí ptali, co je to křesťanství. Ona na to říká: „To je dávání. Bůh tolik miluje svět, že mu dal svého Syna. Ježíš dal za lidi život, ale ještě než se vydal na smrt, dal se lidem v podobě chleba, aby nehladověli po lásce. A lidé, kteří uvěří v Ježíše jako já a miliony jiných, dávají se do služby lásky druhým. Ano, křesťanství je radost z dávání.“ Bratři a sestry, tady nejde jenom o dávání peněz. Mohu dát spoustu jiných věcí: čas, úsměv, ruku mohu podat, svoje schopnosti, svoje znalosti. Často se jedná o okamžiky, kterým říkáme maličkosti. Ale pro někoho to může být velice důležité. A tak nezapomeňme na to, že v životě budeme mít tolik radosti, kolik jsme jí druhým rozdali.

Ztratit život pro Krista

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

28.9.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost svatého Václava

příslušné slovo Boží: 1. čtení Mdr 6,10–22; 2. čtení 1 Petr 1,3–6;2,21b–24; evangelium Mt 16,24–27

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, chtěl bych pokračovat v té myšlence, kterou jsem říkal na začátku. Připomínáme si člověka, který byl svatý. On té svatosti dosáhl, řekli bychom, na ryze civilním poli. Státník, politik, vojevůdce, svým způsobem v té době vlastně on byl i ekonom. Je to velká výzva pro dnešní dobu, protože my třeba si často i myslíme, že svatost, to je něco, co se týká výhradně jaksi kostela, církve, něco, co se týká tady tohoto prostoru a několika vyvolených lidí, kteří se nějak zavázali sliby nebo přijali nějaké svěcení. Ale ne. Svatost, to je něco, k čemu jsme povoláni od křtu. My úplně všichni. Ti svatí se svatými nenarodili, ale stali. A dalo jim to spoustu a spoustu práce. I ten Václav byl vlastně vzdělaný na jednu stranu, ale na druhou stranu byl také k tomu ještě moudrý. To nejsou dvě věci, které by jaksi ruku v ruce šly spolu. Bohužel často můžeme zažít i to, že nějaký darebák je vzdělaný, ale svatý Václav byl vzdělaný a moudrý. Dokázal to své vzdělání použít dobrým směrem. Víte, on měl velice silnou myšlenku, jak vybudovat stát. A on za tím šel. A on chtěl, aby ti lidé, kteří byli kolem něho, aby nebyli křesťany jenom podle jména, ale aby byli skutečnými křesťany, aby podle toho žili. Protože v té době byla už většina národa pokřtěná, ale oni to brali tak: „No tak, byla tady stará víra, teď je tady nová víra, no jdeme dál, však ono se nic tak moc neděje.“ A tohle on nechtěl, on chtěl aby tady byl jakýsi pořádek. A zase, to se mnoha lidem nelíbí.

Víte, často, když jsou ty vztahy takové neprůhledné, když do toho není moc vidět, tak jak se říká: „V nepořádku se lépe plave, ledacos se tam schová, ledacos se přikryje.“ Tohle on nechtěl. On to začal stavět na evangeliu. Pro tehdejší dobu to byla velice převratná věc, budovat stát na evangeliu. Protože v evangeliu třeba je to, že máme odpouštět. A oni tady předtím žili v tom, čemu se říkalo krevní msta. To znamená, jestliže třeba mně by někdo ublížil, tak moji příbuzní by měli za povinnost jít a oplatit to tomu, kdo mi ublížil. Jenže tím začal takový bludný kruh zla, protože oni by zase ublížili někomu jinému a ti by zase měli povinnost jít a odčinit to, aby nebyla hanba na rodině. A tak se to utápělo v takových větších nebo menších válkách, větších nebo menších bitvách a bitkách, nebyl tady klid a vlastně ten národ byl velice rozdrobený. A ten Václav vlastně, když sem do politiky začal přinášet evangelium, tak to úplně změnil. On naplnil to, co jsme četli my v tom dnešním evangelním úryvku: „Kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho.“ Když to čteme, tak to první, co nás napadne, tak je to, že vlastně ten život ztratili pro Krista mučedníci. Ano, Václav byl mučedník, ale on ten svůj život vlastně ztrácel pro Krista už předtím. Ztratit život pro Krista, to neznamená hned jenom umřít, nechat se zabít, ale to znamená taky něčeho se vzdát, vzdát se svého pohodlí, přestat myslet jenom na svůj prospěch, a začít myslet nějak jinak. V té Václavově době to bylo stejné jak dnes, mnoho lidí navenek něco říká, uvnitř si myslí něco jiného a říkají si: „No, hlavně, aby ses měl dobře. Hlavně, aby ti nic nechybělo a po těch ostatních ti nic není. Co si budeš pálit prsty, co se do toho budeš nějak montovat.“ A evangelium nás vybízí a říká: „Neboj se, neboj se ztratit svůj čas, svoje schopnosti. Neboj se být užitečný druhým. Já ti to odplátím. A ty nakonec zjistíš, že jsi neztratil, ale že jsi získal.“ Tohle říká každému z nás Ježíš.

Bratři a sestry, a nakonec ještě jedna taková myšlenka. Je to velice zajímavé, že v dějinách našeho národa, hlavně v těch prvních dobách, většina světců jsou mučedníci. Ludmila, Václav, Vojtěch, Jan Nepomucký, Jan Sarkander, je jich většina. Už to něco ukazuje. Ukazuje to to, že pokud člověk v naší zemi chce brát vážně víru v evangelium, musí počítat s tím, že tady bude hodně nepřátel, že tady bude hodně těch, kterým to bude, jak se říká, trnem v oku. Ale teď jde o to, jak si to člověk rozhodne. Pro co ztratím svůj život. Pro svoje pohodlí, pro svůj majetek, pro svoje sobectví, anebo pro Krista a pro evangelium? Před každým z nás je tato volba. Prosme svatého Václava, abychom ho dokázali následovat, abychom měli takovou silnou myšlenku, abychom chtěli, jako on, ztratit svůj život pro Krista. Nejenom v tom okamžiku smrti, ale právě celý ten svůj život, abychom se nebáli být prospěšní a užiteční těm, kteří jsou kolem nás.

Kdo plní Otcovu vůli?

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

29.9.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

26. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ez 18,25–28; 2. čtení Flp 2,1–11; evangelium Mt 21,28–32

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, Ježíšova otázka „Co soudíte o tomto případě?“ se netýkala jenom těch, kteří seděli kolem Ježíše a poslouchali, ta otázka se týká i nás. Co soudíme o tom, co jsme právě slyšeli? Jde tam o to, že to máme nějakým způsobem zhodnotit. Některého z těch synů máme pochválit a některého máme pokárat. Co udělat? Který syn od nás dostane pomyslnou jedničku z chování? Ten první, který vypadá, že to má trošičku popletené v hlavě, je odbojný, odseknul „mě se nechce“ a pak šel? Anebo ten druhý, jehož vystupování je naprosto v pořádku: „ano, pane,“ uctivý, zná pravidla chování, nic mu není možné vytknout, vystupuje stoprocentně, ale pak zůstane doma? Ten první, se zdá, že říká „ne“, ale říká vlastně „ano“. Ten druhý, který říká „ano, ano“, je jak takový ten černoušek nebo andělíček o Vánocích u betléma, když do něho hodíte korunku, tak on zakýve hlavou. Tenhle taky na všechno kýve, ale potom zůstane sedět doma. Ten první má možná trochu popletenou hlavu, ale má zlaté srdce. Kdežto ten druhý, který je samá uctivost, samá poklona, tak je vlastně povaleč. Takže kdo z nich dostane tu jedničku z chování? Ten, který splnil otcovu vůli. To je totiž to, o co tu běží. Splnit vůli otcovu. A co je otcova vůle? Aby byla obdělána vinice, to je celkem jasné. Takže je to jasné, který z nich obstál. Ten, který sice odseknul, ale potom toho litoval a šel. Takže možná bychom mu nedali jedničku, ale jedna minus. Ale ten, který byl uctivý, který říkal svému otci pane, který se vlastně klaněl, tak tenhle nemůže dostat dobrou známku, protože sice zachránil čest rodiny, formu zachoval, ale zničil rodinnou vinici, protože vinice zůstala neobdělána.

Bratři a sestry, jde o to, abychom my ve svém životě se dokázali dívat do srdcí těch, kteří jsou kolem nás. Abychom viděli to zlaté srdce. Abychom se nenechali unést tou uctivostí, přehnanou zdvořilostí. Abychom hodnotili lidi podle toho, co za nimi zůstává. Ne, podle toho, co říkají jako první slovo. Podlézač není dobrý spolupracovník. Lichotit, to není totéž, co mít rád. A říkat „ano“, to ještě neznamená jednat. A když to stáhneme do hlubší roviny, tak říkat „věřím v Boha“ nebo „já jsem katolík“, to ještě neznamená z víry žít. Kdo splnil otcovu vůli? To je důležité. A teď už nejsme jenom u těch dvou synů. A teď už nemáme jenom rozhodnout, které chování bylo správné nebo které bylo lepší a které horší. Ale teď jsme u otázky, jak plním já Otcovu vůli, co mu říkám. Anebo jestli taky vezmu tu pomyslnou motyku a jdu okopat Otcovu vinici. Kdo plní Otcovu vůli? Ten, kdo o Božím slově dokáže zaníceně diskutovat? Kdo se k tomu hlásí při každé vhodné i nevhodné příležitosti? Kdo přikyvuje? I Ježíš na tohle říká: „Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce.“ Před čtrnácti dny jsme mluvili o modlitbě Otčenáš a o té větě „Odpusť nám naše viny, jako my odpouštíme našim viníkům.“ Dneska se dostáváme k jinému bodu modlitby Otčenáš: „Bud' vůle Tvá, jako v nebi, tak i na zemi.“ Říkáme to každý den, i několikrát. A myslíme to vážně? Anebo si to myslíme jako ten uctivý syn, který řekl nahlas „ano, pane“, ale uvnitř si říkal: „no však já počkám, až táta odejde, a někde se schovám, však ono to nebude tak horké, a nikam nepůjdu?“ Nahlas říkáme: „Bud' vůle Tvá,“ ale nemyslíme si třeba: „Stejně si udělám po svém a bude po mé vůli“? Byla by to škoda.

My jsme v roli takové poroty. „Co soudíte o tomto případě?“ Máme rozhodnout. Máme rozhodnout, co z toho je správné a co je špatné. Ale tím to nekončí. Potom to, co je správné

máme uskutečňovat ve svém životě. Jde o to, že i my dostaneme nějakou známku z chování. Samozřejmě jde o to, abychom dostali tu nejlepší. Ale nemůžeme po Bohu chtít, abychom dostali jedničku v okamžiku, kdy jsme ještě nic neudělali. Nemysleme si, náš Otec je velký dobrák, ale oklamat se nenechá. Než nám dá nějaké ohodnocení, on se půjde podívat na vinici, v jakém je stavu. Jestli je okopaná, jestli je tam udělané to, co jsme mu slíbili. Úplně nejlepší by bylo, kdybychom na Otcovy požadavky dokázali říct: „Ano, Otče, půjdu,“ pak vzali tu motyku někdy pomyslnou, někdy skutečnou, a šli a udělali to co vidíme, že je potřeba udělat. Prosme o to, abychom dokázali mít otevřené srdce, vnímavý rozum, abychom viděli, co je zapotřebí a s Boží pomocí abychom to dokázali uskutečňovat.

Role vinařů

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
6.10.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
27. neděle v mezidobí*

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 5,1–7; 2. čtení Flp 4,6–9; evangelium Mt 21,33–43
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, v tyto dny u nás, hlavně na jižní Moravě, probíhá vinobraní, sklizeň hroznů. A tak ti jednotliví vinaři, když se potkávají, tak se ptají jeden druhého: „Tak, jaká je letos úroda? Kolik toho máš? Je to dobré nebo je to slabé?“ Nevím, jakou vy máte zkušenost s vinohradem. Vinohrad, to je kus země, který vyžaduje práci celý rok. Dost tvrdou práci. Ale potom je tu odměna. Protože vinná réva, to je plodina, kterou všichni lidé pěstují navíc. Třeba obilí, pšenice, se pěstuje pro chleba, to je jaksi nutná podmínka, abychom měli co jíst. Aby byla mouka, tak proto se pěstuje obilí. Ale vinná réva se pěstuje proto, aby bylo víno, které se používá, když je nějaká slavnost, když se něco oslavuje, když se něco má zapít, když je radost. Když se řekne vinobraní, tak mnoho lidí si představí, právě že už se jde něco oslavovat. A většinou to je dost těžká a tvrdá práce, většinou bývá takové počasí, jako je dnes, takže to nebývá nic příjemného. A potom se čeká, do vánoc se musí čekat, jestli to víno bude, a jaké bude. Vinohrad, to je celoroční práce, ale také je to námět na rozhovory na celý rok. V podstatě kteroukoli roční dobu, když se ti lidé potkají, tak vždycky se stočí ta řeč na vinohrady, jestli se dá čekat dobrá sklizeň, jestli to bude letos dobré, nebo už se třeba i bojí, že buď moc přší, nebo málo, nebo že tu vinnou révu napadne nějaký škůdce.

A zrovna tak to bylo v Izraeli. I oni to pěstovali pro svoje potěšení, měli z toho radost. A každý chtěl mít aspoň kousek vinice. A proto oni to znali, tady tu práci, a když Ježíš k nim mluvil v tomto podobenství, oni mu velice dobře rozuměli. Tak jaké to je s letošním výtěžkem? Bude dobrá úroda nebo špatná? A víme všichni dobře, že se tady nejedná o pole, o vinohrad, ale že se tady jedná o nás, že každý z nás je takovým vinohradem, takovou vinicí. Jaká bude úroda, kterou já přinesu? Pak je tady ještě jeden moment. Já mám odevzdat pánu vinice výtěžek. To, co jsem si s ním smluvil nebo co smluvil on se mnou, když mi vinici pronajímá. Něco, co tomu pánovi patří. Bůh má vůči nám pohledávky. Pohledávky, to je trošku něco jiného než požadavky. Jsem si toho vědom, že on má právo po mně žádat, očekávat ode mne? Jsou lidé, kteří řeknou: „Ne. Bůh nemá na nic právo, já mu taky nic nedám.“ Ale tihle lidé tady nejsou. Taky nebyli kolem Ježíše. Ti ho vůbec neposlouchali. Ti se k tomu celému stavěli odmítavě a vůbec tam nebyli. Ale pak jsou tady ti, kteří říkají: „Ano, Bůh má vůči mně pohledávky, Bůh ode mě očekává, žádá ode mě.“ A tím to končí. Oni to sice řeknou, ale už nic víc neudělají. My uznáváme tyto Boží pohledávky, ale plníme je? Tam je veliký otazník. A odpověď může dát jenom každý z nás. Nikdo z nás nemůže odpovědět za toho druhého. Jestliže je plníme, je všechno v pořádku. Jestli ne, tak jsme jako ti proradní vinaři.

Je mnoho lidí, kteří říkají: „Bůh je na nebi. My jsme tady na zemi. Tak ať se nám do toho neplete.“ Říkali to a říkají různí filozofové a jiní vědátoři. Už ve středověku to vyslovil jeden italský šlechtic, jmenoval se Cosimo Medici. A říkal: „Nás nezajímá nebe, nás zajímá země.“ Tenhle šlechtic zapomněl na to, že Boha taky zajímá země, že Bůh má zájem o člověka. Mnoho lidí si totiž myslí, že Bůh sice svět stvořil, ale že už se dál o něho nestará a že je mu to úplně jedno, jak to tady dál běží. Ale to není pravda. Kdyby mu to jedno bylo, tak by neposlal na svět Ježíše. Mnoho lidí zapomíná, že Bůh nebere, ale dává. Mnoho lidí odmítá Boha a říká: „Musel bych se vzdát toho, toho, toho, Bůh by mi sebral to a to a to.“ A to není pravda. Bůh dává.

Jestliže má Bůh na nás nějaké požadavky, tak jsou to požadavky, které jsou v našem zájmu. Bůh sleduje dobro člověka. V čem třeba? Bůh chce, aby lidé ho ctili. Ale chce také, aby lidé ctili a vážili si jeden druhého. Aby mluvili pravdu, aby na jejich slovo bylo spolehnutí, aby měli v úctě manželství, aby slavili neděle, a ještě bych v tom výčtu mohl dlouho a dlouho pokračovat. A co se stane, když tohle všechno člověk odhodí, když nějak ze svého života vytěsni Boha? Velice jasně to vyjadřuje antická moudrost: „Potom se stane, že bude člověk člověku vlkem.“ Zmizí jakékoli ohledy, zmizí jakékoli zábrany, a člověk se bude snažit urvat pro sebe co nejvíc. Tak, jako ti vinaři v evangeliu. Jejich myšlenka, že když zabijí dědice, tak dědictví bude jejich, vypadá velice lákavě, ale je zcestná. Dědictví by jim zůstalo pouze v okamžiku, když by se nepřišlo na to, že oni ho zabili. V okamžiku, když by se na to přišlo, by samozřejmě byli potrestáni a o dědictví by se s nimi vůbec nikdo nebavil.

Proč říká Ježíš toto podobenství? On ho říká kvůli těm, kteří byli kolem něho, a samozřejmě kvůli nám. On chce, aby to zasáhlo určitou skupinu lidí, a to ty, kteří něco převáděli, kteří si hráli. To je úplně nejhorší varianta, která může nastat. Člověk, který si na něco hraje, který něco předstírá. Hra na obřady, na svátky, na slavení neděle, hra na křesťany, to je něco, co se Bohu vůbec nelíbí. A uvědomme si, Boha nikdo neoklame. Ani pět minut. On to pozná okamžitě. A lidé? Ti to za chvíli také poznají, jestli je ten člověk upřímný a opravdový, anebo jestli jenom předvádí nějaké divadlo.

Bratři a sestry, každý z nás má odvádět užitek, výtěžek. Od každého z nás Bůh čeká, že skrze naše jednání ten svět bude o trochu lepší, o trochu krásnější, že se nám tady bude lépe žít. Víte, my v tom světě nejsme jenom jako nějakí diváci. V divadle se to dá rozdělit: na herce a diváky. Ale v životě ne. Tam hrajeme všichni. Každý tam máme svou roli. Když se budeme držet toho podobenství, tak jsme dostali roli vinařů. A je to jenom a jenom na nás, jak se budeme starat o svěřenou vinici, a kolik a jakého výtěžku se od nás Pán vinice dočká. Kéž nás může na konci toho našeho hospodaření jenom a jenom pochválit.

O věcech důležitých a nedůležitých

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

20.10.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

29. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 45,1.4–6; 2. čtení 1 Sol 1,1–5b; evangelium Mt 22,15–21

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, to dnešní evangelium není nijak dlouhé, ale přesto je velice myšlenkově nabité. A je to takové trošku komplikované. Proto teď hned na začátku vlastně řeknu, k čemu bych se chtěl společně s vámi dopracovat. To je ta poslední věta: „Dávejte tedy co je císařovo, císaři, a co je Božího, Bohu.“ Už vůbec ten fakt, že farizeové a herodovci jdou k Ježíšovi s tou otázkou, to je něco, nad čím bychom se měli zamyslet. Protože to je snaha dostat Ježíše do pasti. Do takové léčky. Protože když řekne, že se daně platit nemají, no tak to je proti Římanům, a oni si na něho Římané došlápnou a zavřou ho. Když řekne, že se daně platit mají, no tak Římané, to jsou okupanti, to se nebude líbit Židům, a přestane mít Ježíš posluchače. Ale už vůbec ten samotný fakt, že tady vlastně oni vyrobili umělý problém – to je vykonstruované, ono to vypadá, že to je jaksi ze života, ale to není pravda, to je naprosto uměle vytvořené. A oni si dali tu práci, věnovali tomu čas. To muselo dát hodně práce to vymyslet, aby to dobře sklaplo. Já si myslím, že taky několik hodin o tom přemýšleli. Jak je to s námi v životě? Kolik času věnujeme vymýšlení dobrých věcí a kolik času věnujeme tady na takovéto vykonstruované a vymyšlené problémy. Neříkám, že každý, a neříkám, že často, ale občas každý z nás má takový problém, že něco vykonstruuje, něco vymyslí, vypadá to, že to je ze života, ale je to naprosto bez života. A je to jenom o tom, že chceme druhým ten život nějak osladit: „Počkej, však já ti dám, uvidíš! Já ti to spočítám.“

Tam je potom ještě další taková tragédie. Farizeové se spojili s herodovci. Když se řekne dneska farizej, tak už tím míníme člověka takového obojetného, něco jiného uvnitř, něco jiného navenek. Člověka, který se přetvařuje. Ale ze začátku hnutí těch farizeů, to bylo velice dobré hnutí. To hnutí vzniklo po babylonském zajetí. Když se vrátili z Babylona a neměli chrám. Jak všichni víme, Židé měli jeden jediný chrám v Jeruzalémě. A tam chodili z celé země, tam se konaly obřady, přinášeli tam oběti. Každý Žid měl být třikrát za rok nejméně v Jeruzalémě v chrámu přítomen. A oni ten chrám naráz neměli. A bylo tady nebezpečí, že se ta víra ztratí, že lidé prostě ji odloží. A tak tady ti farizeové přemýšleli, jak tomu zabránit. A uvědomili si, že mají to, čemu my dnes říkáme pět knih Mojžíšových a Proroky, čili podstatnou část toho, čemu my říkáme Starý zákon, oni tomu říkali jenom Zákon. A tak oni začali prosazovat to, aby se v každé vesnici nebo v každém městečku postavila budova, kde by se mohli scházet, to, čemu se říká synagoga. A tam každou sobotu chodili, četli z Písma, někdo to vykládal, oni se nad tím modlili, zpívali, byla to bohoslužba. Byla jiná než v chrámě, ale byla to bohoslužba. Takže oni začali velice dobře, oni byli opravdu takovou hybnou silou v národě. Ale kde to skončilo? Skončilo to u toho, že začali počítat zákazy a příkazy. A podle tradice židovské je tady v těch pěti knihách Mojžíšových 365 příkazů, jako dnů v roce, a 248 zákazů, tolik je prý kostí v lidském těle. Myslíte, že náboženství je o tom, počítat příkazy a zákazy? Není, určitě není. Oni se soustředili na ten vnější obsah, na tu vnější formu, a vytratil se jim duch, vytratil se jim vnitřek.

Farizeové právě řešili tady takovéto vykonstruované příklady, jak je to s tou daní tomu císaři. Ono to vypadá velice zbožně, protože Židům bylo zakázáno malovat člověka. Tam bylo nebezpečí, že by z té malůvky nebo sošky, že by z toho vznikla modla, že by se tomu klaněli. A

ten římský císař o sobě říkal, že je bůh. Takže to vypadá velice zbožně: „Viš Mistře, my bychom tu daň třeba platili, ale tam je ta malůvka a nám to Mojžíšův zákon zakazuje. My to ani nemáme brát do ruky. Víš, tak co máme dělat? Pomoz nám to vyjasnit.“ Takže oni se takhle staví velice zbožně, ale Ježíš je odhalil velice rychle: „Čím se platí daň? Podejte mi peníz.“ Šahli do kapsy a vyndali. Měli je u sebe. Navenek dělali, jak jsou zbožní: „Viš Mistře, my to nemáme brát do ruky...“ Ale měli to v kapse. Ono totiž tam šlo o to, že Židé měli ještě svoje peníze, které splňovaly ty podmínky Mojžíšova zákona. Ale ty židovské peníze byly měděné a tady ty římské zlaté. A ono to zlato je takové lepší, že. A i líp se na to dívá. A prostě má to větší hodnotu... Takže už tady v tom okamžiku, kdy prostě oni mu podají ten peníz, se ukazuje, jak je to uměle vykonstruované, jak je to uměle vyrobené, a že tam vlastně žádný rozpor není. Oni na jednu stranu velice rádi využívali římské ochrany, že tam byl klid, dalo se obchodovat, dalo se cestovat bezpečně, to všechno se jim líbilo. Ale nechtěly se jim platit daně. Ale hlavně to sloužilo k tomu, aby chytli Ježíše.

A jak jsem říkal, oni se spojili s herodovci. A to je další taková tragédie. Znáte jméno Herodes. Ten který zabil betlémské děti, to byl Herodes Veliký. V době Ježíšově, kdy už byl Ježíš dospělý, tak už tam vládl vnuk tohoto Heroda Velikého. Ten Herodes Veliký, on nejen že zabíjel cizí lidi, třeba ty děti v Betlémě, ale on vyvraždil také velkou část své vlastní rodiny, několik svých synů, vlastních synů, protože se bál, že ho připraví o trůn. To byl člověk, za kterým zůstalo mnoho krve a který jednal naprosto bezohledně, a šlo mu pouze o udržení moci. A tito farizeové, kteří chtěli přivést národ blíž k Bohu, se spojují s touto politickou stranou, které jde pouze o moc, aby se zbavili Ježíše. V tom je ta tragédie, v tom je obrovská tragédie.

Bratři a sestry, to dnešní evangelium nám připomíná ještě jednu velice důležitou věc. Zpravidla, když něco začneme, tak začínáme s velkou takovou chutí, s velkým nadšením: „Ano Pane Bože, já za tebou půjdu, já tě budu následovat.“ Jak jde čas, tak se nějak ta chuť vytrácí, to odhodlání slábne, nohy nám těžknou a říkáš si: „Dneska ne, až zítra.“ Víte, nejde jenom o to, dobře začít, ale jde taky o to, dobře skončit. V obřadech křtu dospělého je jedna taková věta. Ten kdo křtí, tam říká: „Kéž Bůh dovrší dobré dílo, které v tobě započal.“ A o toto jde. Nebo jinými slovy: abychom dávali Bohu, co je Božího. Abychom nejenom dobře začali, ale taky dobře skončili. Abychom se neutopili v umělých, vykonstruovaných problémech, které vlastně v životě vůbec neexistují, které tam nejsou, které se řeší jaksi za pochodu, protože nejsou problémem. Abychom se soustředili na to, co je skutečně důležité a nepřehrabovali se tady v těchto věcech, které jsou jenom navenek a nemají žádný obsah, nemají žádného ducha. Prosme za to, aby se z našeho jednání nevytratil ten duch, aby naše jednání bylo živé, ze života, ne uměle vykonstruované. Prosme za to, abychom každé dobré dílo, které začneme, s Boží pomocí také dovedli do zdárného a úplného konce. Prosme za to, abychom dokázali poznat, co je císařovo, a dávali to císaři, abychom dokázali poznat, co je Božího, abychom to dávali Bohu. Abychom s Boží pomocí dokončili dobré dílo, které v nás Bůh započal.

Co je nejdůležitější?

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

27.10.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

30. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ex 22,21–27; 2. čtení 1 Sol 1,5c–10; evangelium Mt 22,34–40

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, dnešní evangelium navazuje myšlenkově na evangelium z minulé neděle. Pořád jsou kolem Ježíše farizeové, tedy ti, kteří se snaží orientovat, dobře se orientovat ve všech Božích nařízeních a příkazech. Už vlastně jenom opakují, že oni měli 365 příkazů, 248 zákonů. A teď: jak poznat, co je to nejhlavnější? Který ten příkaz je ten nejhlavnější a nejdůležitější? Obyčejný člověk vpodstatě nemá šanci nějak to nalézt. A co by se stalo, kdyby asi obyčejný člověk to nesplnil? Ježíš odpovídá, dává odpověď, která je ale asi překvapila. Protože říká, že to není jedno přikázání, ale že jsou dvě. Že jsou dvě spojená. A že to není možné oddělovat. Je totiž chybou myslet pouze na Boha a zapomenout na člověka. Ale bohužel se to stalo. A byla období, kdy se stavěly krásné stavby, i církevní stavby, ale před těmi stavbami, které byly zdobené zlatem, byli žebráci, kteří umírali hladem. A na druhé straně jsou zase lidé, kteří jsou nějak tak ochotní a říkají: „My vybudujeme ráj na zemi, ráj pro člověka, a stačí, když lidé budou k sobě hodní, slušní, a na Boha nějak nemusíme už vůbec myslet.“ Tihle lidé zapomínají na to, že bez Boha nebudou k sobě lidé dobří a slušní, protože se jim jaksi ztratí důvod. Takže tato dvě přikázání patří k sobě. Nelze je oddělit. Nelze je oddělit také z toho důvodu, že Pána Boha my nevidíme. Nemůžeme si na něj nějakým způsobem šáhnout. A to, co můžeme udělat, můžeme udělat jaksi zprostředkovaně. Pán Bůh totiž od nás nic moc nepotřebuje. Jsme to my, kdo potřebujeme jeho. Ale on to zařídil tak, že kolem nás jsou lidé, kteří nás potřebují. Svoji lásku k Bohu my máme ukazovat skrze tyto lidi. A tady je další takový problém. Ti lidé, kteří jsou kolem nás, jsou lidé chybující, často i zlí, my známe jejich chyby, jejich slabosti, a říkáme: „Co, tomu? Ten udělal takovou ostudu, celá vesnice si o tom povídá, a já mám pro něho něco udělat?“ Ano, ty. Protože tenhle člověk je třeba zraněný právě proto, že k němu už dlouho nikdo nebyl dobrý, že nikdo mu neukázal, že ho má rád, že si třeba tenhle člověk připadá zbytečný, protože mu nikdo neřekl: „Já ti půjdu pomoc, když budeš potřebovat.“ Bůh to zařídil tak, že kolem nás jsou naši bližní. A tito naši bližní potřebují naši pomoc.

Na celý ten úryvek, jak jsme ho dnes slyšeli, je možné se ale podívat ještě z trošku jiného úhlu. A sice, co je to nejdůležitější. „Mistře, které přikázání je nejhlavnější, nejvyšší, nejdůležitější?“ Nejdůležitější je vždycky jenom jedna věc, jedna myšlenka, jeden předmět, jeden zájem, na špičce pyramidy stojí jeden kámen. A Ježíš tou svou odpovědí chce vyburcovat ty, kteří ho slyšeli, aby se zamysleli nad tím, co je nejdůležitější pro ně. Ono se to lehko přečte, jak jsme to slyšeli. Ale to nestačí to přečíst. Každý z nás by se měl zamyslet nad tím, co je pro mě nejdůležitější, co já dávám na první místo. Když bychom hledali, co takové malé dítě dává na první místo nebo z čeho to malé dítě má strach, tak najdeme jednu věc. Malé dítě, ten předškoláček, se skutečně bojí jedné věci. Aby neztratil svoje rodiče. Protože on považuje ty svoje rodiče za nejlepší, nejchytřejší, nejskvělejší, a když má nějaký problém, tak utíká k nim. Všichni to známe, to dítě, když se bojí, uteče, chytí se nohy některého z rodičů, a myslí si, že je tam dokonale a dobře schované. A svým způsobem to dítě má pravdu. Ono je tam schované, protože jeho rodiče mu pomohou jeho problémy řešit. A my bychom to měli dělat podobně. Nebo i my bychom měli mít tento jeden strach. Abychom se neztratili Pánu Bohu. Ne, že on by se nám schoval nebo on se nám ztratil. Ale abychom my se neztratili jemu. Protože když člověk

potom dospěje, tak začne mít mnoho starostí. A tím nejdůležitějším se pro něho stane třeba zabezpečit rodinu, postavit dům, vychovat děti, najít dobrou práci, vydělat peníze, chránit si svoje zdraví. Tohle všechno, co jsem jmenoval, jsou věci důležité, velice důležité, já to nechci nijak zlehčovat, bez těchto věcí bychom nemohli fungovat, ale nejdůležitější, na vršku té pyramidy, je něco jiného. Nejdůležitější pro nás je naše víra, evangelium a život z této víry. Protože když budeme mít to všechno, krásnou rodinu, krásný dům, vydělané peníze, zdraví, ale bez té víry to bude jaksi prázdné. Naopak, když budeme mít víru, tak to všechno, co máme k tomu, dokážeme správně hodnotit a správně používat.

Bratři a sestry, i my bychom si měli najít čas na to, abychom našli odpověď na otázku: „Co je pro mě nejdůležitější? Co já kladu na první místo? Čemu dávám nejvíc času, nejvíc prostředků? Čemu se věnuji nejvíc?“ A potom, potom bychom si měli uvědomit to, co jsem říkal předtím: naše víra, to, že jsme křesťané, to můžeme ukázat tady v kostele přímo, ale potom, když vyjdeme z kostela, tak je potřeba, abychom to ukazovali jaksi nepřímou, skrze své bližní, skrze ty, které potkáváme, které jsme si nevybrali, kteří jsou kolem nás a často se nám zdají obtížní, často se nám zdají nesympatičtí, často bychom se jim nejraději vyhnuli. Ale nevyhýbejme se jim, protože toto svědectví evangelia, které je nesmírně těžké a náročné, bude velice účinné. A bude mluvit, doslova křičet nahlas. A bude to něco, co od nás jednak Ježíš žádá, ale v čem on nás taky podporuje: „Miluj Boha nade všechno a bližního jako sám sebe.“ Kéž se nám to s Boží pomocí, bratři a sestry, podaří.

Ke svatosti jsme povoláni my všichni

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

1.11.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Všech svatých

příslušné slovo Boží: 1. čtení Zj 7,2–4.9–14; 2. čtení 1 Jan 3,1–3; evangelium Mt 5,1–12a

(přepis zvukového záznamu)

Tak, kdo má tedy vlastně dnes svátek? Jsou to třeba ti, na které skutečně už v tom církevním kalendáři nezbylo místo, protože počet svatých a blahoslavených dneska dosahuje několik desítek tisíc a rok má 365 dnů, takže se tam všichni zdaleka nevlezou. Ale spíše je tento svátek, tato slavnost myšlena jako připomínka všech těch, kteří nikdy nebyli za svaté nějak výslovně prohlášeni, jako připomínka všech těch, kteří vzali vážně svoje křestní povolání, kteří to nevzali jenom jako nějakou ozdobu svého života, že byli někdy kdysi pokřtěni, ale kteří si řekli: „To je něco, podle čeho bych měl žít.“ My, když slyšíme slůvko svatý, svatost, tak si třeba říkáme: „No, že jo, to se týká Svatého Otce, papeže, už to tam má v tom jménu, Svatý Otec, nebo biskupů, kardinálů, ještě tak snad těch řeholních sester a kněží, ale já, obyčejný člověk?“ Ano, všichni, kteří byli pokřtěni, mají usilovat o svatost. V tomto smyslu nám to právě tak nějak nabourává výtvarné umění, které je třeba i špatné. Hlavně z přelomu 19. a 20. století je mnoho obrazů, kdy ti světcí mají takový jakýsi kamenný výraz ve tváři, oči upřené kamsi vzhůru někde do prostoru, a zdá se, že nohama vůbec nešlapou po zemi. A vypadá to, jakoby tady tito lidé prostě žili v nějakém jiném světě než my, obyčejní smrtelníci. A ona to přitom vůbec nebyla pravda. Vždycky to říkám při každém křtu tady: ti svatí se svatými nenarodili, oni se jimi stali. Za cenu velkého úsilí a často velké námahy a velkých obětí. Jim to dalo spousty a spousty práce. Všichni ti svatí se narodili s nějakými dobrými vlastnostmi a s nějakými chybami. A oni se snažili ty dobré vlastnosti rozvíjet a ty chyby potlačovat. A když bychom četli skutečně pravdivé a fundované životopisy, tak bychom tam viděli, co jim to dalo námahy a jak to často byly těžké zápasy. Svatost, to je tedy něco, co patří všem pokřtěným.

Svatost je něco, co potřebuje každá doba. Nesmíme si myslet, že svatí žili v nějakých dobách minulých, v dobách, které už skončily, v dobách první církve, apod. Svatost, to je něco, co potřebuje každá doba, a když to chybí, tak je to moc a moc zlé. Když potom dějepisci hodnotí nějaké období, tak říkají: to třeba byla špatná doba nebo dobrá doba. Ale: doba je vždycky taková, jací jsou lidé. Takže jestliže jsou lidé dobří, potom to dostane označení dobrá doba. Jestliže jsou lidé k sobě zlí, pak se řekne: to byla špatná doba. Ale vždycky to záleží na lidech, na lidech, nakolik moc se snaží. V našem životě se neustále setkává dobro a zlo. A to zlo se nějak pořád dere na povrch. Vždycky se cpou víc na povrch ty špatné zprávy, to negativní. A světec je ten, který se snaží dostávat na povrch to pozitivní, to kladné, to dobré. Světec je člověk, který vidí situaci svou, i těch druhých. Vidí, jaká skutečně je. Nic si nenamlouvá, nic si nezastírá. Ale: když potom přijde na nějaké hodnocení nebo na nějaké skutky, tak ten světec řekne: „Ano, jsou tady chyby, ale s jejich nápravou já začnu u sebe.“ Na rozdíl od nějakého reformátora. Reformátor řekne: „Ty, ty, ty děláš špatně tohle, tohle, tohle.“ Nebo „Vy, vy, vy se musíte změnit. Musíte to dělat tak a tak.“ Prostě reformátor ukazuje na ty druhé, a radí, kdežto světec řekne: „Já začnu u sebe.“ A potom, potom svým příkladem, svým dobrým příkladem strhne i ostatní. Lidové přísloví říká: „Slova zní, příklady hřmí.“ Nebo někdy také „příklady táhnou.“ A když se podíváme do života světců, tak to tak skutečně bylo, je a bude. Jako táhne zlo, tak také táhne i dobro. Nezapomínejme na to a snažme se, aby toho dobra bylo kolem nás co nejvíc. Je to těžké, ale Bůh bude s námi a on nám pomůže. Jde o takové to malé, všední dobro, které třeba

často i nevnímáme. Svatost, ta se rodí z malých, drobných věcí. Z malých, drobných začátků vyrůstají velké věci. A my jsme povoláni k tomu, abychom usilovali o to, čemu se říká „svatost všedního dne“. Každý den má před Bohem svou hodnotu. Každý den můžeme vykonat mnoho dobrého. A byla by škoda, kdybychom to propásli.

Takže, když to nějak zrekapituluji, nemysleme si, že svatí žili mimo tuto zem a měli nějaké jiné problémy a starosti. Měli úplně ty stejné problémy jako my, ale dokázali se s nimi nějak lépe vypořádat. Ke svatosti jsme povoláni my všichni. A dnešní doba, protože je taková převratná, dochází k ní k mnoha změnám, ta dnešní doba potřebuje světce. Potřebuje lidi, kteří svůj život postaví na evangeliu, protože při všech těch změnách dnešní lidé hledají nějakou jistotu. A tou jistotou je Ježíš a jeho evangelium. A zrovna my, i když se třeba nám to nezdá, zrovna my jsme byli povoláni k tomu, abychom jim tu jistotu nějak ukazovali. Kéž se nám to s Boží pomocí podaří.

Bůh jde s námi do Emauz

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
2.11.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
Vzpomínka na všechny věrné zemřelé
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, v tyto dny víc vzpomínáme na naše drahé, rodiče, příbuzné, přátele, kteří už zemřeli, kteří už nežijí na tomto světě. A často si člověk říká: proč? Proč to tak musí být? Proč je tu smrt? Kde se tu vzala? Když Bůh stvořil na začátku svět a první lidi, tak nestvořil smrt. Smrt je následek dědičného hříchu, jak říkáme. A ta smrt, ať nám to připadá jakkoli zvláštní, to je taková pojistka. Pojistka, kterou sem Bůh musel dodat, doplnit, právě potom, co svět upadl do hříchu. Jak to pochopit? Představte si, že by nějaký člověk byl nemocný, moc nemocný, dlouhá léta nemocný, a on by nemohl umřít, on by byl nesmrtelný. To by bylo k uzoufání. Nebo si představme někoho skutečně zlého, nemusíme chodit daleko, stačí se vrátit do 20. století a vzpomenout na ty, kteří vyvolali obě dvě světové války. Co kdyby tady tito tyrané žili stále? Pořád by vraždili a vyvolávali jeden konflikt za druhým. Válka by stíhala válku. To by bylo hrozný. A proto je tady smrt jako jakási pojistka. Můžete namítnout: „Ale když je někdo dobrý, tak jak k tomu přijde, že musí zemřít?“ V tomto případě jde o to, že Bůh si toho dobrého člověka bere k sobě, aby ho odměnil, aby mu dal něco ještě lepšího. Říká se, a já tomu věřím, že člověk, který věří v Boha, umírá v okamžiku, kdy je Bohu nejbliž, kdy na své pouti tady na zemi došel do určitého bodu, kdy je Bohu nejbliž a kdy už by se víc Bohu nepřiblížil. A proto si ho Bůh bere k sobě. Proto taky umírá tolik mladých lidí. A naopak se říká, že člověk, který v Boha nevěří, umírá v okamžiku, kdy je Bohu nejdál. My někdy jsme tak nějak v pokušení myslet si, že smrt je nějaký trest a že Bůh má v tom zalíbení, když nás může nějak trestat.

Ale o Božím postoji krásně vypovídá právě dnešní evangelium. Je to o zmrtvýchvstalém Ježíši, který doprovází dva učedníky, kteří jdou do Emauz. Ale oni utíkají. Vemte si, to se stalo na Velikonoční neděli. Oni dostali strach, že jako zatkli Ježíše a popravili ho, že to bude pokračovat, že se bude zatýkat dál. A co kdyby přišla řada na ně? Honem pryč. Utíkají. Docela zbaběle utíkají. Už nechcou mít s Bohem nic společného, s tím Ježíšem. Pryč a žít si po svém. Pryč od Boha. Co dělá Bůh? V první řadě není mu to jedno. Nemávně nad tím rukou. Ale ten zmrtvýchvstalý Boží syn se k nim připojuje. A zase: není to, že by jim něco vyčítal, že by jim říkal: „Tři roky jsem byl s vámi, a tak slabou víru máte, teď utíkáte, tak se honem otočte a jdeme zpátky.“ Nevyčítá. Připojuje se a vysvětluje. A co je na tom velice krásného, Ježíš jde s nimi do těch jejich Emauz. On je doprovází na cestě nikam nebo by se dalo říct taky: na cestě do pekla. Oni uznávají, že v Jeruzalémě se dějí velké věci. Ale oni jdou pryč. Emauzy, to je taková slepá ulička. Když se podíváme na svůj život, tak každý z nás, bratři a sestry, musí s pokorou přiznat, že to zažil, nějakou slepou uličku. Že jsme někam šli a ono to nemělo smysl. Že jsme prostě někam utíkali, někam se schovávali. A Bůh jde s nimi, Bůh jde s námi i do těch našich Emauz, kde my se schováváme jeden před druhým, kdy se schováváme před Bohem. A jde trpělivě, až na konec. Až k branám pekla. Nic nevyčítá, ale jde s námi. A nakonec? Tihle dva apoštolové, nebo učedníci, kteří si to vůbec nezasloužili, kteří utíkali, s ním slavili mši svatou. A ono je to otočili. On, když zmizel, on jim neřekl: „Otočte se. Běžte zpátky.“ Ale on to nechal na nich. Když jim zmizel, tak si řekli: „Copak nám nehořelo srdce, když nám otvíral Písma?“ Otáčí se a jdou zpátky. To je to, o co tady jde. Abychom se i my otočili a z těch svých slepých uliček co nejdřív se vrátili na cestu k Bohu. Tahle slepá ulička dopadla docela dobře.

V prvním čtení jsme slyšeli takový příklad, kdy to dopadlo podstatně hůř. Abyste pochopili, o co tam šlo. Ti mrtví, za které Juda Makabejský přinesl tu oběť v chrámu, to byli vojáci. Vojáci, kteří padli v jedné bitvě, kdy Židé bojovali proti Syřanům. Židé tu bitvu vyhráli a teď když pochovávali své mrtvé, tak zjistili, že v té armádě, jejich armádě, padli lidé, kteří měli na krku nějaký amulet, jak my říkáme, něco pro štěstí. Kteří sice navenek dělali, že jsou věřící, že věří v Hospodina, ale na druhou stranu si to dělali také dobré i u těch pohanských bůžků. A když se podívali, tak zjistili, že padli právě a pouze tito, kteří měli na krku tady tyto alumety. To je taky slepá cesta.

Bratři a sestry, ten dnešní svátek nám má připomenout, čemu a jak moc věříme. Připomínáme si ty, kteří nás předešli se znamením víry. Oni nám předali víru a my ji máme dávat dál. Bůh to zařídil tak, že víru si předávají lidé, jeden druhému, že ji nedává on přímo, ale chce, abychom do toho byli zapojeni my všichni. Je to velký úkol, je nejtěžší, nejtěžší ze všech, jaké máme. Víra se totiž nepředává nějakým poučováním, napomínáním, poučkami, ale víra se předává příkladem, příkladem života. A tak prosme o to, aby v našem životě těch slepých cest bylo co nejméně. Abychom nespoleháli na nějaké bůžky, pověry a nevíme co, ale na Boha, který k nám přichází a který nás doprovází. Který nás doprovází v našem životě, jako doprovázel ty, na které dnes s láskou vzpomínáme. A žijme tak, abychom se všichni u Boha jednou sešli, abychom se u něho mohli skutečně naplno těšit a radovat.

O autoritě

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

3.11.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

31. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Mal 1,14b–2,2b.8–10; 2. čtení 1 Sol 2,7b–9.13; evangelium Mt 23,1–12

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, dnešní první čtení a evangelium, ale konec konců i druhé čtení, mluví o autoritě. O autoritě ve společnosti. Nejen v církvi, ale obecně ve společnosti. Prorok Malachiáš, když byl poslán od Boha, od Hospodina, tak to bylo v době, kdy Izraelité neměli krále. Kdy žili v područí cizinců a právě jedině, co měli, byl chrám. Takže politicky oni byli nesamostatní, tam vládl král a jeho dosazení cizí úředníci, a jedině domácí, co oni měli, byl velekněz a učitelé zákona a další kněží kolem tohoto velekněze. A oni měli obrovskou autoritu, obrovskou moc, protože je ti Židé považovali za své, kdežto ti ostatní byli cizinci. Jenže se stalo to, co se stává dost často. Člověku se líbí mít moc, autoritu, postavení, a často zapomene, že s touto autoritou, s tímto postavením je spojena také odpovědnost. To jsou dvě věci, které jdou ruku v ruce a není je možné oddělovat. A zrovna tak to bylo v době Ježíšově. Všimněme si, že to dnešní evangelium začínalo slovy, že Ježíš to říká zástupům, ale také svým učedníkům. Protože věděl, že se to týká obojích. Někdy Ježíš mluví jenom k zástupům, někdy zase jenom k učedníkům, ale dneska mluví ke všem, protože nikdo není vyňat tady z tohoto. A toto pokušení nějak zneužít autoritu na nás doléhá na všechny, úplně na všechny. Pouze malé děti jsou jenom podřízeny. Jak člověk roste a stárne, tak se začíná stávat také nadřízeným. Už to začíná v rodině, že starší sourozenci dostanou na starost ty mladší. A oni ti mladší je nechcous poslouchat. Rodiče jsou nadřízení pro své děti, v každém zaměstnání je nějaký šéf, který má nařizovat zaměstnancům, ale třeba i starší zaměstnanci zase vedou ty mladší. Nebo zase když je někdo schopný, tak to tam také řídí. Zkrátka a dobře, dospělý člověk prožívá oba tyto vztahy, kdy je někomu podřízený, ale zároveň je také někomu nadřízený.

A v dnešním evangeliu jsme slyšeli vlastně tři takové zásady pro správný výkon té autority. Pro to, co mám dělat, jak mám postupovat, když jsem někomu nadřízený. To první bylo takové jednoduché, všichni to známe. „Nežádej po jiných, co sám nezachováš.“ Lehko se to nařizuje: „Ty budeš dělat to, ty budeš dělat tohle, tohle nesmíš, tohle musíš... Ale já to nemusím, protože jsem nadřízený.“ Je to trošku divné, ale bohužel jsme pořád v pokušení nějak takhle to dělat. Samozřejmě si tím podřezáváme větev, na které sami sedíme. Měli bychom být přísní sami k sobě a mírní a shovívaví k druhým. Většinou to bývá naopak. Druhá taková zásada, takové pravidlo. Tam byl řečeno: „Nikomu neříkejte otec, učitel, pán.“ To neznamená, že bychom neměli už používat tato slova. To by byl formalismus. My musíme jeden druhého nějak oslovovat. O to tady nejde. Ježíšovi jde o něco jiného. Jde mu o to, abychom nesháněli prázdné pocty a prázdné tituly. Abychom si uvědomili, že nikdo z nás nebude šťastnější jenom proto, že budeme mít za jménem nebo před jménem několik písmenek a doma za sklem několik diplomů nebo vyznamenání. Jestliže ty tituly a ta vyznamenání budou odrazem naší práce, našeho snažení, našeho úsilí, pak je všechno v pořádku. Ale jestliže toužím, abych toto měl, abych se s tím mohl ukázat, abych se s tím mohl pochlubit: „Já jsem to někam dotáhl...“ Vzpomínám si, kdy jeden chlapec, byli jsme malí kluci, tak 8 let oba dva, jeden vykládal tomu druhému: „Dej se do pionýra, potom půjdeš do svazu mládeže a pak do strany. A podívej na taťku, kam to dotáhl.“ A tatínek dělal bezpečnostního technika v nějaké fabrice, prostě řadový zaměstnanec. Ale klučina

skutečně toho byl tak plný, že si myslel, že to něco znamená. A ona to byla prázdná bublina. Nehoňme se za prázdnými bublinami. Náš život nebude o nic šťastnější. A třetí pravidlo? „Kdo z vás je největší, ať je váš služebník.“ Jinými slovy: mírou tvé velikosti je míra tvé užitečnosti blízkým. Každá autorita, vždycky to místo toho nadřizeného, je tady proto, aby ten člověk pečoval o rozkvět toho, co je mu svěřeno. Každá ta továrna má prosperovat, má produkovat zisk. Rodina má prosperovat. Prosperující rodina je místo, kam se všichni rádi vracejí, kde se cítí skutečně doma, kde jim je dobře. Ta autorita tady není proto, abych já si tím léčil nějaké svoje mindráky, abych si dokazoval, jak jsem dobrý, ale má být skutečně službou, starostí o ty druhé, aby jim nic nescházelo, aby to dobře fungovalo.

Bratři a sestry, k takovému výkonu autority je zapotřebí mít to promyšlené. Když po někom něco chci vědět, proč. Proč toto ano, proč toto ne. Přemýšlet o tom, než něco řeknu, než něco nařídím. Žijeme v době, kdy mnoho lidí napřed mluví a teprve potom přemýšlí. Pak to musí vysvětlovat, odvolávat, a já nevím, co ještě. To je špatné. Dneska ani v rodině už se nevystačí s tím, že když něco přikázete, tak ty děti se zeptají: „A proč to mám udělat?“ Nejjednodušší, a bohužel nejčastější odpověď pořád ještě bývá: „Protože jsem řekl.“ Ale ty děti se s tím nespokojí, zvláště už ty dospívající. Oni chtějí znát důvod, a svým způsobem mají na to právo. Vždycky, když Bůh po nás něco žádá, tak taky říká proč. Ježíš všechno co chtěl, vysvětlil, a když něco vyžadoval a nařizoval, tak to bylo s velkým taktem, s velkou jemností, protože chápal člověka. Snažme se i my při prosazování autority pochopit toho, kterému něco nařizujeme, kterému něco přikazujeme. Prosme za to, abychom vždycky to měli promyšlené, udělejme si čas tady na toto. Raďme se s Bohem v modlitbě o všem tom, co chceme nařídít, přikázat. Tak to bude správné a potom to bude sloužit k prospěchu nás i těm, kteří jsou nám svěřeni. Kéž se tak s Boží pomocí stane.

Správná cena

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

10.11.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

32. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Mdr 6,13–17; 2. čtení 1 Sol 4,13–18; evangelium Mt 25,1–13

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, to dnešní podobenství o deseti pannách přímo tak nějak myšlenkově navazuje na Ježíšovo podobenství o bdělém správci, který se stará o pánův dům a čeká, až se ten pán vrátí v noci. Ježíš používá obraz svatby, čekání na ženicha. Tedy obraz takový velice přitažlivý, radostný, povzbudivý. Ale Ježíš mluví o smrti. Ježíš nám připomíná, že náš život je jakési čekání na ženicha. Setkání s ženichem je smrt, ale to, co přijde potom, je právě svatba, obraz svatebního veselí. Je to proto, že my lidé jsme tak nějak náchylní k tomu, abychom považovali smrt za něco hrozného, strašného, něco, co všechno ničí. Známe myšlenkové názory, které říkají: „Po smrti není vůbec nic. To je úplný zánik, rozpad všeho. Konec, o co se člověk snažil, všechno nechá tady, všechno to končí, všechno je to k ničemu.“ Boží Syn přišel proto, aby tomu tak nebylo, aby to nebyl zánik, aby to nebyl rozpad, a připomíná nám, že Bůh má pro nás připravenou budoucnost. Budoucnost, které se nemáme bát, ale budoucnost, na kterou se máme těšit. Proto ten obraz svatby. Na svatbě není nikdo sám, v nebi nebudeme sami. My si to dost dobře neumíme představit, a tak si někdy říkáme: „Nebudu se tam nudit? Co tam budu dělat?“ Už jste viděli někoho, že by se nudil na svatbě? Já teda ne. Ani to dost dobře není možné. A o to tady Ježíšovi jde. Získat posluchače, získat nás, abychom si uvědomili, že to je něco, o co se vyplatí usilovat. Něco, co stojí za to, stojí za to být tam, dostat se tam. A nemusím se bát, že bych se tam nudil, nebo že bych toho potom litoval. Naopak, když Ježíš mluví o stavu zavržení, o tom, čemu my lidově říkáme peklo, tak říká, že to je vlastně takové smetiště. Často používal ten obraz smetiště. To je místo, kam se vyhazují věci, které už nejsou k ničemu. A nebo Ježíš říkal, že to je vlastně peklo, když je člověk sám, osamocený.

Ale my dnes mluvíme o deseti pannách, které čekají. I my jsme v situaci, kdy čekáme na svého pána, na svého ženicha. To čekání může být dlouhé. Ženich dlouho nešel a ty panny začaly podřimovat. Všechny. Ježíš nekritizuje tady tento fakt. On vlastně upozorňuje na to, že náš život je dlouhý. V dnešní době, jak všechno běží rychle, rychle, tak zvláště mladí lidé nějak tak jsou v pokušení nedělat dlouhé plány. Plány se dělají tak na rok, na dva dopředu. A zapomíná se na to, že když člověk dospěje, tak by měl udělat plán tak zhruba na padesát let, protože se dá počítat, že pokud nepřijde něco nepředvídaného, tak tady bude takhle dlouho. Co si počnu se svým životem? Abych každých pět let měnil plán, to je špatné. Tedy počítat s tím, že na tomto světě mohu být dlouho. Že to bude trvat dost dlouho, než se setkám s ženichem. Možná vás napadla otázka, proč ty prozíravé nechtěly dát těm pošetilým olej, proč se nechtěly rozdělit? Vykladatelé Písma svatého říkají, že tím olejem se myslí dobré skutky. A jaksi dobré skutky, to je něco, co nejde rozdělit. Je možné, když někdo přijde, abych mu poradil, abych ho navedl na správnou cestu. Ale ten skutek, ten dobrý skutek, to dobro musí vykonat každý z nás sám. Tam nejde někoho zastoupit. Mohu poradit, ukázat, dát dobrý příklad, ale potom ten člověk musí sám. Chápete, toto se skutečně nedá nějak rozdělit.

A o co jde v tom podobenství, jak vypadala ta situace? My nevíme úplně přesně, nedokážeme rekonstruovat tu svatbu přesně. Něco známe z archeologie, něco známe z jiných, židovských záznamů. A víme, že ta svatba probíhala zhruba, berte z rezervou, tak, že ženich s družbou, kterému se česky říkalo starosvat, šli do domu nevěsty, zpravidla tam proběhlo požehnání, a

vlastně ten vlastní svatební obřad a nějaká menší svatební oslava, a potom v průvodu, slavnostně, šli do domova novomanželů, kde byla ta hlavní svatební oslava. Nebo mohli jít do domu ženicha a zase tam byla ta hlavní svatební oslava. A protože v těchto krajích bývá velké teplo, tak se to celé odbývalo navečer. A Ježíš tady navazuje takový obraz, že se prostě v domě nevěsty zdrželi déle a vrací se až v noci. Čili by se řeklo: ta svatba se vydařila, všichni už se radují. Ty družičky nejsou na tu svatbu pozvány, ony nejsou příbuzné, ale ony tam stojí u cesty s lampičkami a chtějí to těm novomanželům udělat pěkné, zkrášlit to, podílet se na jejich štěstí, na jejich radosti. A za to, že ony do toho vloží nějakou svou námahu, budou pozvány na tu hlavní svatební hostinu. Tolik teda ten obraz. A teď, co tím chce Ježíš říci? Ty pošetilé tam nebyly v ten pravý čas. Ty pošetilé šly koupit olej. Ony sice nakoupily olej, ale přišly o svatbu. Už to je jakási prohra. Protože my často v životě stihneme hodně věcí, ale otázka je: stíhám opravdu to důležité? Anebo za jakou cenu? Co za to zaplatím? Ony za ten olej zaplatily jednak tomu kupci, a jednak tím, že přišly o to pozvání. A to byla hodně vysoká cena. To byl hodně drahý olej.

Bratři a sestry, my v životě strávíme hodně času čekáním na všechno možné: na autobus, když čekáme, třeba až nám z obchodu dodají nějaké zboží, když si objednáme něco zvláštního, speciálního, na míru, podle svých požadavků, tak na to čekáme. Dřív, před nějakými patnácti lety, jsme trávili hodně času ve frontách na jižní ovoce a na všechno možné. Pročkáme spousty času. Když vypukne nějaká chřipková epidemie a nahrne se to k lékaři, čekárna je plná, a já nevím, kde ještě. Ale jde o to, abychom čekali správně, abychom vždycky si dali tu práci, abychom si spočítali, obrazně řečeno, kolik za co zaplatíme ve svém životě. Jestli ta cena nebude příliš vysoká, jestli se nestane to, že proděláme. Že budeme mít sice trošku oleje, ale přijdeme o pozvání. Budeme stát sice s plnou nádobkou, ale před zavřenými dveřmi, které už se neotevrou. Bratři a sestry, to dnešní podobenství nám chce připomenout, jestli jdeme správnou cestou. Jestli jsme na té cestě, kudy půjde ženich. Jestli, obrazně řečeno, nestojíme ve vedlejší ulici. Jestli máme s sebou všechno, co mít máme. Jestli nám něco nechybí, jestli jsme si to obstarali. A když jsme si to obstarali, za jakou cenu. Náš Bůh není takový, že by byl škodolibý z toho, že jsme zůstali venku, za těmi zavřenými dveřmi. Naopak. On by byl velice smutný, když bychom my na jeho svatbě chyběli. Takže tedy, dejme si tu práci a buďme ve správný čas na správném místě.

Všichni jsme dostali dary

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

17.11.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

33. neděle v mezidobí

příslušné slovo Boží: 1. čtení Př 31,10–13.19–20.30–31; 2. čtení 1 Sol 5,1–6; evangelium Mt 25,14–30

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, různé náboženské společnosti se snaží zjistit, kdy bude konec světa. Některé takové skupiny mají dokonce stanovený den, datum. A když to datum přejde a nic se nestane, tak oni zase jaksi pružně stanoví nové datum, o nějakých dvacet, třicet let později. A baví se tím, že hledají, snaží se zjistit, kdy bude konec světa. Když se na to ptali apoštolové Pána Ježíše, tak jim Ježíš říká, že i andělé by rádi do těchto věcí nahlédli, ale že to je pouze věc Boha Otce, Boha Stvořitele, a ten jediný zná den a hodinu. A Ježíš říká, že pro nás, pro jeho učedníky, není důležité znát, kdy ta hodina bude. Pro nás je důležité si připomínat, že to jednou bude. A potom je pro nás důležité připomínat si, co se v ten okamžik stane, co bude. Na to odpovídal apoštol Pavel v dnešním druhém čtení. A také dnešní evangelium nám nabízí jeden obraz. Je to obraz jakéhosi účtování. Ale není to účtování podle lidských měřítek. Tady to účtování je podle Boha, je to jakási jiná ekonomika než na jakou my jsme zvyklí. První rozdíl spočívá v tom, že Bůh, když rozdával své dary, hřivny, tak každý člověk dostal. Někdy slyšíme, jak třeba někdo říká: „Já jsem takové bdižkničemu, nic neumím, k ničemu se nehodím, nic mi nejde, já jsem tady zbytečný, zbytečná.“ Člověk si zoufá, je smutný sám nad sebou. Ne, bratři a sestry. Každý z nás od Boha dostal nějaké dary. Některé ty dary jsou vidět víc a některé ty dary jsou vidět méně, ale všichni jsme dostali. My jsme zvyklí mluvit o darech a hřivnách v okamžiku, kdy máme na mysli něco výjimečného, třeba nějakého výjimečného sportovce nebo nějakého výjimečného umělce, muzikanta, malíře, sochaře, anebo já nevím co. Nebo když je někdo nadán na nějaký obor, na matematiku, nebo podobně, tak říkáme: „Ten člověk dostal dary.“ Dostal, ale my všichni jsme dostali. Všichni jsme dostali od Pána Boha množství darů. A to první, co máme udělat, je, že se je budeme snažit poznat, jaké ty dary máme. A potom, že se je budeme snažit používat. Když by totiž se těmi dary myslelo jenom něco výjimečného, tak by se dnešní evangelium týkalo pouze hrstky lidí. Ale ono se týká úplně nás všech. Takovým krásným předobrazem toho dnešního evangelia bylo první čtení. „Řádnou ženu, kdo ji najde?“ Tam se mluví o ženě, ale klidně by se tam mohlo mluvit i o muži. A potom se tam vyjmenovávají práce všedního dne, které zpravidla koná žena. Není to nic neobyčejného, je to to, co ženy dělají i v dnešní době a budou dělat do konce časů: starost o domácnost, úklid, vaření, nevím co ještě, praní prádla, apod.

Bratři a sestry, uvědomme si, že Pán po nás žádá, abychom byli věrní v malém. Taky to říkal těm dvěma služebníkům: „Byl jsi věrný v malém, ustanovím tě nad mnohým.“ Nad velkým. My bychom dnes řekli, že Pán chválí ty služebníky za to, že byli věrní v tisíci maličkostech, ve věcech všedního dne. A o toto tady jde. Být věrní nejenom v neděli, ale také od pondělí do soboty. V neděli, kdy jsme na mši svaté, tak jsme jacísi vymydlení, svátečně naladění a všechno to tak nějak funguje. Ale jde o to, aby to fungovalo také od pondělí do soboty. Abychom i potom byli usměvaví, přátelští, trpěliví, aby se z nás nestali mrzouti, lidé hašteřiví, sobci, kteří myslí jen a jen na sebe. V tomto je nám velkým vzorem Matka Boží Panna Maria. Ona nedělala nic neobyčejného. Naopak, ona dělala ty obyčejné věci. Ale: dělala je neobyčejně dobře. A o toto tady jde. Abychom my měli tento přístup k tomu, co je nám svěřeno, abychom v dnešní době,

kdy mnoho lidí je zvyklých ledacos ošidit, ošvindlovat a podvést, aby na nás bylo spolehnutí. Aby bylo spolehnutí na naši práci, že to opravdu uděláme a že to uděláme dobře. A nakonec je tady ještě jeden podstatný rozdíl proti lidské ekonomice. S Pánem Bohem není možné prodělat. Není možné skončit nějakým bankrotem. V lidské ekonomice ano. Když někdo špatně investuje, přijde o peníze. Nebo se může stát, že někdo naletí nějakému podvodníkovi. Bůh není žádný podvodník, a s ním neproděláme. Jde o to, abychom si toho byli vědomi a abychom na to nezapomínali. „Služebníku dobrý, byl jsi věrný nad málem, nad mnohým tě ustanovím.“ My jsme četli to dnešní evangelium podle Matouše. To stejné podobenství má i Lukáš. A on tam tu odměnu vykresluje ještě podrobněji. A mluví se tam o tom, že ti dobří služebníci se stali správci měst. To je veliký rozdíl. Když začínali, tak to málo bylo několik zlatých penízků. Když s nimi dobře hospodařili, bylo jim svěřeno několik měst. Vidíme tady ten obrovský rozdíl, náš Pán není ten, který by tu odměnu chtěl podržet pro sebe, on je ten, který nám ji chce dát, ale čeká od nás snahu, aspoň malou snahu. A tak zkusme dnes začít znovu, s novým odhodláním být věrní v tisíci maličkostech a obyčejné věci dělat s Boží pomocí neobyčejně dobře.

Pane, at' vidím

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

24.11.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Ježíše Krista Krále

příslušné slovo Boží: 1. čtení Ez 34,11–12.15–17; 2. čtení 1 Kor 15,20–26a.28; evangelium Mt 25,31–46

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, došli jsme na konec církevního roku a poslední evangelium tohoto církevního roku nám staví před oči obraz soudu, Božího soudu. My často máme o této věci docela popletené a mylné představy. Často si myslíme, že to bude probíhat jako u soudu lidského. Člověk je tvor omylný a proto i při té nejlepší snaze se může stát, že při nějakém lidském soudu uteče nějaký zločinec, je osvobozen, protože se mu třeba nepodaří prokázat vinu. A zrovna tak i při té nejlepší snaze se může stát, že je odsouzen někdo nevinný. A my z tohoto máme strach. Můžeme být úplně klidní, Bohu se tohle nestane. Bůh je totiž úplně jiný soudce, než my bychom čekali. V každém z nás se ozývá taková mylná představa. Myslíme si, že třeba někdo bude chtít jít k Bohu a bude říkat: „Pane Bože vem mě k sobě! Vem mě do nebe, dyť já bych tam chtěl,“ a Pán Bůh bude říkat: „Ne. Já tě tam nechci. Není pro tebe místo v ráji.“ To je úplně špatně. „Bůh tak miloval svět, že poslal svého syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul.“

Bratři a sestry, ten Boží soud bude spočívat v tom, že Bůh nám dá to, co jsme si my sami už napřed vybrali. To, co jsme si vybrali už teď, na tomto světě. O naší věčnosti se rozhoduje teď. Někdy kolem roku 1968 vyšla taková pěkná knížka. Jmenuje se to: Věčnost začíná dnes. Myslím, že vy starší to budete znát. Stojí to za přečtení a moc to doporučuji. Skutečně naše věčnost začíná dnes. Každý z nás si totiž vybírá a volí cestu, kudy půjde. K Bohu, nebo od Boha. A ten Boží soud bude spočívat v tom, že Bůh to jaksi potvrdí. Bůh nám dal svobodnou vůli a on ji respektuje. Respektuje ji i tenkrát, kdy člověk jde proti Bohu. Bohu je to nesmírně líto, protože „tak miloval svět, že dal svého syna, atd.“ Je mu to líto, ale respektuje to. A tím spíš každý, kdo Boha nějakým způsobem vzývá, volá, utíká se k němu, může počítat s tím, že Bůh ho k sobě přijme. Když jsme slyšeli v dnešním evangeliu, co máme dělat, abychom byli přijati mezi Boží spravedlivé, tak nás možná překvapilo, že tam nebylo nic z tzv. náboženské oblasti našeho života. Možná, že bychom čekali, že Ježíš tam bude říkat svým posluchačům, co mají dělat, kolikrát denně se mají modlit, kolikrát ročně mají putovat do Jeruzaléma, kolik desátku mají odvádět na chrám, jak se mají postit, a já nevím, co ještě. A ono tam o tomhle není ani slovo. Jak je to možné? Není to až tak složité. Není až tak těžké na to přijít, proč. Tam se vyjmenovávají skutky, které potom církev označila za skutky tzv. tělesného milosrdenství. A všechny tyhle věci je schopen dělat pouze člověk věřící. Proč? Protože člověk, který nevěří v nic a v nikoho, je ve velkém nebezpečí, že se stane sobcem. A takový sobec se dívá jenom a jenom na sebe, a říká: „Já, já, já. Já potřebuji, já si musím obstarat, dívejte se na mě, starejte se o mě, opečovávejte mě. Já, já, já.“ Takový člověk si vidí, jak se říká lidově, pouze na špičku vlastního nosu, a nevidí dál. Ale člověk, který věří v Boha, a ta víra může být různá... Tady bych chtěl připomenout takový pojem, který poprvé řekl nahlas teolog Karl Rahner; a říká tomu anonymní křesťan. To je člověk, který třeba o Bohu nikdy ani neslyšel, který slovo Bůh nikdy ani snad třeba neřekl nahlas, ale ten člověk se poctivě snaží žít podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. A je jasné, že Bůh takovéto lidi neodmítne, ale naopak přijme. Takže každý, kdo nějakým, aspoň malým způsobem věří v Boha, tak každý takovýto člověk se dívá na realitu kolem sebe jinýma očima než ten sobec

zahleděný do sebe. Každý takovýto člověk vidí ty, kteří jsou kolem něho, vidí jejich radosti i bolesti, a říká si: „Co můžu pro ně udělat, jak jim můžu být nápomocný?“

Bratři a sestry, prosme o to, abychom viděli. Abychom viděli sebe v pravém světle, abychom viděli v pravém světle i ty druhé, a abychom dokázali dělat v uvozovkách tyto malé věci, o kterých jsme slyšeli v dnešním evangeliu. Zařaďme do svých modliteb prosbu: „Pane, ať vidím!“ Nebo to můžeme říkat ještě i jinak; svatý Tomáš Morus se modlil a říkal: „Pane Bože, dej mi poznat, co mohu změnit, a dej mi sílu to změnit. Dej mi poznat, co změnit nemohu, a dej mi sílu to přijmout. A prosím tě, dej mi milost, abych dobře poznal a rozlišil to první od toho druhého.“ Bratři a sestry, často prosme: „Pane, ať vidím!“

Není fialová jako fialová

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
1.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

1. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 63,16b–17;64,1.3b–8; 2. čtení 1 Kor 1,3–9; evangelium Mk 13,33–37

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, začínáme dobu adventní. Možná si někdo z nás říká: „Pokolikáté už. Vždyť už to znám. Už vím, jak to bude. Mě už to nepřekvapí.“ Několik myšlenek na toto téma jsem napsal do adventního čísla našeho farního časopisu, do Farníku. Myslím si, že bude dobré podívat se na ten advent jako na něco nového. Takovou novou šanci, kterou nám Bůh dává. Začít nově. Kolikrát člověk chce v životě začít nově, jenže ono to nejde. Ale před Bohem to jde. Ale já bych teď chtěl začít trochu jinak. Začít několika takovými skoro praktickými informacemi.

Po Druhém vatikánském koncilu proběhla liturgická reforma a reforma kalendáře. Jenže v té době v naší zemi nebyla svoboda a proto nebylo možné tady tu reformu provést do všech důsledků. Teď mám hlavně na mysli to, že nebylo možné to dostatečně osvětlovat, vysvětlovat, mluvit o tom, proč to tak je a jak to tak je, z jakého důvodu, apod. Po roce 89, kdy už ten čas byl, tak pokud si vzpomínáte, tak v těch prvních letech po revoluci naši biskupové nám vždycky na první neděli adventní posílali pastýřský list. Takže vlastně zase se na první neděli adventní nekázalo, ale četl se vždycky pastýřský list. Teď po několik let už to tak zase není. Začneme takovou otázkou, kterou jste už určitě všichni slyšeli. Jak dlouho trvá advent? Přestože jsme tu otázku všichni slyšeli, většina lidí odpovídá špatně. Většina lidí říká čtyři týdny. To není pravda. Advent trvá čtyři neděle. Zrovna loni bylo 24. prosince v neděli a tím pádem je čtvrtá neděle adventní 24. prosince, zároveň je to Štědrý den, takže když by se to počítalo, tak advent má jenom 21 dní, tři týdny. Tam jsou rozhodující ty neděle, ty jsou čtyři. A ten poslední týden je delší nebo kratší, podle toho, jak to vychází v kalendáři.

Advent je doba přípravy na Vánoce. A používá se v něm fialová barva. Fialová barva se používá také v době postní, která je zase přípravou na Velikonoce. Ty dvě doby jsou tedy doby přípravy, ale to je asi jediné, co mají společného. Původně ty fialové barvy byly každá jiná. Není fialová jako fialová. V době postní se používala taková fialová skoro až do černa, tmavá. Odvozovalo se to vlastně od barvy, kterou má člověk na smrtelném lůžku. Protože doba postní je dobou pokání, kdy si obrazně sypeme popel na hlavu. Kdežto doba adventí – ta fialová bývala taková až do červena, taková světlounká. Protože to má být doba, ve které se máme probudit. Tam je důležité to „Bděte!“ jak jsme to slyšeli v poslední větě dnešního evangelia. Jenže potom z jakýchsi praktických důvodů si řekli: „No jo, my budeme mít dva fialové ornáty, jeden budeme používat čtyřikrát, druhý šestkrát za rok, pak to bude viset ve skříni,“ a prostě došlo k tomu, že se to spojilo. A mnoho lidí si myslí, že právě ty doby jsou tak nějak podobné. Ne, nejsou. V době adventní se zpívá „Aleluja“, v době postní ne. V době adventní dneska už je také dovoleno, že se oltáře mohou zdobit květinami. Píše se tam v té instrukci, že „střídmě“, čili má být vidět jakýsi rozdíl oproti době v mezidobí. Všechno toto, co se tady děje v tom adventě, nás má nějak probudit, oživit. Naším takovým velkým nepřítelem je totiž to, že my mnoho činností ve svém životě děláme mechanicky. Že o tom nepřemýšlíme. A když by se nás někdo zeptal: „Proč to děláš zrovna takhle?“ tak odpovíme: „No vždycky se to tak dělalo.“ Ale to je chyba. My se máme v této době zamyslet nad tím, co děláme, a proč to děláme. Samozřejmě máme také víc přemýšlet o tom, jak to děláme.

Bratři a sestry, dopřejme si v těchto týdnech takový luxus. Udělejme si čas sami na sebe. A přemýšlejme o svém životě. O tom, co děláme dobře a co děláme špatně. A hlavně se soustředme na to dobro a snažme se to dobro prohloubit. Nenechme se poplést všelijakou reklamou, nenechme se přesvědčit o tom, že už teď je potřeba udělat všechny nákupy, aby potom byl klid. Vánoční dárky, to nemá být výrazem toho, jak tlustá nebo silná je moje peněženka, ale vánoční dárky mají svědčit o tom, jak silná je moje láska k těm druhým. Protože u těch dáreků je jedno takové nebezpečí. My totiž často kupujeme to, co se líbí mně. „Mně se líbilo, tak jsem ti koupil.“ A to je špatně. Já nemám rozdávat dárky, které se líbí mně, ale mám rozdávat dárky, které udělají radost, které se budou líbit těm obdarovaným. A to znamená přemýšlet. Co by mu udělalo radost? Co ho potěší? Proto přemýšlet. Udělejme si skutečně ten čas. Nenechme se uštvat vnějšími přípravami. Ale připravme se i my. Připravme se na to, že každý z nás má o Vánocích přijmout dar, obrovský dar. Narozeneho Spasitele. A vlastně, protože přijímáme tento velký dar, tak na památku toho my si dáváme dárky.

Bratři a sestry, zkusme ten advent pojmout jakoby to byl náš první advent. Jako kdybychom o tom ještě nikdy nic neslyšeli. Jako kdyby to bylo poprvé. Když člověk dělá něco poprvé, dělá to zpravidla s velkým zanícením, s velkým nasazením. Když už je něco po dvacáté, po třicáté, po padesáté, tak už člověk ochabuje. Neochabujme, bude to stát za to. Ty Vánoce, které potom zažijeme v našich rodinách, budou opravdu hluboké. A když tak vezmeme všichni ten advent, když budeme přemýšlet o tom, co mohu udělat dobrého, jak mohu ty druhé obdarovat, tak se v nás a kolem nás začnou dít velké věci. A my sami budeme překvapeni, kolik dobra je kolem nás. Snažme se ho jednak dělat a snažme se ho vidět na těch druhých. Bratři a sestry, jsme pozváni k tomu, abychom svůj život prožívali vědomě. Aby to nebylo mechanicky, aby to nebylo jen tak, ale aby to bylo skutečně doopravdy. Kéž se nám to s Boží pomocí podaří.

Příprava příchodu Pána Ježíše

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

8.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

2. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 40,1–5.9–11; 2. čtení 2 Petr 3,8–14; evangelium Mk 1,1–8

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, pokud si třeba ještě trošičku vzpomínáte na to, o čem byla čtení z minulé neděle, tak tam byla taková ta myšlenka bdělosti. Evangelium bylo o hospodáři, který se chystá na cesty, rozdělí úkoly, vrátnému nařídí, aby bděl, všem rozdělí práci, a odcestuje. A Ježíš nám říká: „Bděte, protože nevíte, kdy se ten pán vrátí.“ Myšlenky dnešní neděle jsou o dost jiné. Je tam jakýsi zlom. Asi nejvýstižněji to vyjadřuje hned první věta čtení z proroka Izaiáše: „Těšte, těšte můj lid.“ Pro Židy mesiášská doba byla jakýmsi synonymem doby odpuštění, milosrdenství. Tady ta myšlenka toho odpuštění, milosrdenství, nebo vůbec to, že začínáme nějak znovu, od začátku, je v dnešních textech propracována, můžeme říct, úplně do detailu. Slyšeli jsme úplný začátek Markova evangelia. Markovo evangelium je z evangelií nejstarší. Nejkratší, ale taky nejstarší. První slovo bylo: začátek. To tam není náhodou, protože úplně stejně začíná první kniha Mojžíšova: „Na začátku stvořil Bůh nebe a zemi.“ „Začátek evangelia o Ježíši Kristu.“ To není náhoda, že je tam to stejné slovo. Svatopisec chce vyjádřit, že máme možnost začít od začátku. Potom další slovo je evangelium. To už jste asi slyšeli mnohokrát, že to znamená radostnou zvěst. To je řecké slovo a je velice staré. Poprvé ho v literatuře použil Homér, to jsme několik set let před narozením Pána Ježíše. To použil ve svém spisu *Odyssea*. To znají hlavně ti mladší, kteří se o tom učili ve škole. Já to tady říkám proto, že ten Homér to použil ve významu, kdy přichází posel, který oznamuje, že se králi narodil syn, že král má dědice. A ten posel je za to odměněn, že přináší tuto radostnou zprávu. Křesťané nežili někde ve vzduchoprázdnu, ale žili mezi lidmi, a snažili se svému okolí zvěstovat Ježíše Krista přijatelným způsobem: jazykem, slovy, která znali ti, kteří byli kolem nich. A to je důležité. My to máme dělat nějak podobně.

A dál? Evangelista říká, že je psáno u proroka Izaiáše, a teď cituje. Víte, ony jsou to vlastně tři spojené citáty dohromady. Ale všechny ty tři citáty mají něco společného, a sice: je to cesta, příprava a tvář. Tou tváří se myslí tvář nového panovníka, který přichází. Ale nemyslí se, jestli je panovník hezký nebo škaredý, ale myslí se tím, jestli ten panovník právě bude blahosklonný, jestli bude odpouštět, nebo jestli má tvář přísnou, jestli se bude hněvat, trestat, jestli bude prudký nebo mírný. Tady je vyjádřeno to, co už jsem říkal na začátku. Židé věřili, že Mesiáš ukáže hlavně tu svou tvář plnou milosrdenství, odpuštění, možnosti začít znovu. Potom je tam myšlenka cesty. Ta cesta se mu má nachystat na Judské poušti. Judská poušť vypadá jinak, než my si představujeme poušť. My si zpravidla představíme Saharu, to, kde je jenom písek, nic jiného, kde nic neroste. Judská poušť je dlouhá asi 30 km, od Jordánu do Jeruzaléma. Je na ní tráva, taková chudá, ubohá, ale je tam jakási tráva. A není to rovina, jsou to takové kopečky. A mezi těmi kopečky je spousta údolí a v těch údolích chodí stáda ovcí se svými pastýři. To je to, když Ježíš mluví o ztracené ovci, ví, že je to velice jednoduché v tomto území se ztratit. A zrovna tak nezkušený poutník se tam může ztratit. Ztratí orientaci, směr. A naráz už neví, na kterou stranu je Jeruzalém a na kterou stranu je Jordán. Je těžké tam nějak vědět, kam jít, udržet správný směr. A tady přichází na pomoc něco velice důležitého. Hlas. Že někdo zavolá. Že zavolá na tohoto bloudícího poutníka a řekne mu: „Jdeš špatně. Otoč se. Pojď za mnou. Já to tu znám. Já tě dovedu k cíli tvé cesty.“ Zase je to obraz, který oni znali, který jim byl důvěrně

znám. Bylo to s nimi spjato. A třetí věc: příprava. Jan Křtitel připravoval cestu Ježíši. On to nedělal pro sebe. Řekli bychom, že Jan Křtitel odvedl práci a Pán Ježíš, obrazně řečeno, dostal smetanu. A to je těžké, protože každý z nás, když něco dělá, chce vidět nějaký výsledek. Chce, aby nám někdo řekl: „Děkuji ti za to. Mně se to líbilo, cos udělal. Jsem s tím spokojený.“ Ale jestli to budeme dělat jako Jan Křtitel, tak tu odměnu dostaneme až od Ježíše, a ne hned. Jan Křtitel, jak říká svatý Marek, měl na sobě šat z velbloudí srsti a kožený pás. Tady nejde o líčení Janova šatníku, tady jde o to, že ten svatopisec chce říct, že Jan byl prorok. Proroci nosili oděv z velbloudí srsti a kožený pás. Jan je prorok a prorok říká to, co chce Bůh. Prorok nemluví sám za sebe. Kdyby Jan Křtitel říkal, co ho napadlo, kdyby říkal svoje myšlenky, tak by ho nikdo neznal. Nebylo by zaznamenáno jeho jméno, jeho působení. Ale protože on říkal, co po něm chtěl Bůh, on byl jakýmsi tlumočником Božího poselství, proto ho dnes všichni znají, proto je o něm záznam v evangeliu.

Bratři a sestry, každý z nás má být Janem Křtitelem. Má být tím, kdo zvěstuje, že Pán je blízko, že je blízko se svou milosrdnou tváří, že chce odpustit, ale že každý z nás k němu musí přijít. Jan byl dobrým předchůdcem, protože čteme, že k němu vycházel celý judský kraj i obyvatelé Jeruzaléma. Museli ujít asi 30 km, aby se s Janem setkali, aby ho mohli slyšet, aby mohli projevit svou ochotu k lepšímu životu, ke změně života. My nemusíme jít 30 km, ale ta cesta vnitřní, kterou máme urazit, často bývá ještě těžší než nějaká cesta vnější. Často bychom raději někam šli, něco udělali, ale po nás se žádá mnohdy ještě něco těžšího: změnit sami sebe. Nebo spíš neustále na té změně sebe sama pracovat. Bratři a sestry, Jan Křtitel dokázal ty lidi přitáhnout, dokázal jim zvěstovat Boha, jaký je: milosrdný, odpouštějící, ten, který hledá člověka, který se stává darem pro člověka, jak to budeme slavit o Vánocích. Prosme za to, aby každý z nás ve svém okolí byl takovým Janem Křtitelem, který bude těm, kteří kolem nás, připravovat cestu k Pánu. Prosme za to, abychom dokázali být takovými zprostředkovateli v dnešním světě, který trpí velice podobnými neduhy, jakými trpěl svět za časů Jana Křtitele a Pána Ježíše. Prosme za to, abychom dokázali být prostředníky skrze které budou přicházet do světa Boží dary. Ty dary tady jsou, ale často je nikdo nevidí, protože nikdo na ně neukáže. Nikdo neřekne: „Člověče, zastav se a podívej se, všimni si, co krásy a dobra je kolem tebe, i v tobě. Bratři a sestry, prosme za to, abychom dokázali být těmi, kteří budou na na Ježíše ukazovat. Těmi, kteří budou ukazovat jeho krásnou tvář plnou milosrdenství. Snažme se být těmi, kteří budou připravovat jeho příchod, snažme se být hlasem, který bude říkat: „Tam je cesta, tam je cíl, jdi tam, neboj se.“

Bůh je zamilován do člověka

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

22.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

4. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení 2 Sam 7,1–5.8b–12.14.16; 2. čtení Řím 16,25–27; evangelium Lk 1,26–38

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, s příchodem Ježíše Krista začíná to, čemu říkáme Nový zákon, nebo možná ještě lépe Nová smlouva. A my teď, v tyto dny, budeme číst vlastně samotné začátky evangelií; podle Matouše, podle Lukáše. Jak to začalo s touto Novou smlouvou? Začalo to tak, že Bůh se uchází znovu o člověka. Jako na počátku stvoření přišel Bůh k Adamovi a řekl mu svoje přání, tak teď posílá Bůh svého posla Marii, aby jí sdělil svoje přání. Kdo to je ten Boží posel? Jmenuje se Gabriel. To jméno znamená ‚Kdo je jako Bůh‘. Do toho jména by se dalo vložit ‚Kdo je mocný jako Bůh‘. A víme, že nikdo jiný, nikdo není mocnější. A my když slyšíme o tom, že někdo je nejmocnější, nejsilnější, největší, tak si říkáme: „No jo, a bude s ním k vydržení? Nebude to takový nějaký despota, který bude chtít všem jenom rozkazovat a vládnout? Protože tak to často mezi lidmi bývá...“ Bůh takový není. Bůh je úplně jiný. Jeho moc se projevuje láskou. On hledá člověka a když ho najde, tak se o tohoto člověka uchází.

Bratři a sestry, Bůh je zamilován do člověka, do každého z nás. My ten příběh o zvěstování bereme jako něco, co se stalo před dvěma tisíci lety. Ale už církevní Otcové ve 4. a v 5. století říkali: „Maria, ta zastupuje celou církev, každého z nás, o každého z nás se takhle Bůh uchází a do každého z nás je takhle Bůh zamilován.“ Přichází do Galileje, do Nazareta. Nám to zní tak docela jako běžně; české město, moravské město, galilejské město. Jenže pro Židy to znamenalo něco jiného. Galilea, to byli lidé takové druhé až třetí třídy. Ty „správné“ sloupy víry žili v Judsku, tam byli ti „správní“ Židé. Ale v Galileji, tam bylo hodně pohanů, a ti z Judska nad nimi ohrnovali nos. Však taky je to vícekrát v evangeliích, že o těch Galilejcích mluví s jakýmsi takovým, říká se tomu despektem, skoro až prostě pohrdáním, prostě „oni nedosahují naší dobré úrovně“. A do galilejského města Nazareta je poslán Boží posel. Bohu je totiž úplně jedno, odkud jsem, z jakého jsem města, kde jsem se narodil, z jakého jsem národa, z jakých jsem poměrů. Bůh je do mě zamilován.

Ten anděl přichází a zdraví: „Buď zdráva milosti plná, Pán s tebou.“ Milost, to je slovo, které nám zůstalo ze staroslověnštiny. A v té staroslavěnštině znamenalo: láska. V polštině je to tak dodneška. Čili plná lásky, ty která máš ráda Boha, a Bůh má rád tebe. Proto je tam ta plnost té lásky. Bůh k tobě přichází člověče, aby ti dal něco víc. Bůh je ten, který dává novou kvalitu. V Káni galilejské z vody udělá víno, při poslední večeři z vína udělá svou krev. To je ta nová kvalita. Bůh vždycky může člověku něco dát. A dává. Maria se ulekla a uvažovala, co ten pozdrav znamená. Je správné mít před Bohem bázeň, ale bylo by špatné mít strach. Bylo by špatné stavět se na odpor. Víte, tady toto dobře vynikne v okamžiku, kdy tuto scénu zvěstování můžeme srovnat se scénou zvěstování Jana Křtitele. Maria se ptá a říká: „Já tomu nerozumím.“ Ale Zachariáš, ten odporuje a říká: „Já tomu nevěřím.“ V tom je rozdíl. Maria vyslovuje pochybnosti, protože tomu nerozumí, jak se to stane. Není chybou ptát se v modlitbě a říkat: „Bože, já tomu nerozumím, mně to jasné není.“ A Bůh odpoví. Anděl jí říká: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc nejvyššího tě zastíní.“ To je obraz z jeruzalémského chrámu. V jeruzalémském chrámu byla archa. To byla dřevěná schránka potažená zlatem a nad tou schránkou byly dvě sochy andělů, oni měli křídla a těmi křídly tu archu jakoby přikrývali. V arše

byly desky desatera, Áronova hůl a mana. Až odejde anděl od Panny Marie, ona bude novou archou. Protože v ní bude Boží syn. Už ne jenom nějaké desky se zákony, ale živý zákonodárce, tedy něco daleko víc.

Bratři a sestry, v každém z nás takhle může být Ježíš. On ke každému z nás takhle chce přijít. A nakonec Maria říká: „Jsem služebnice Páně.“ Žijeme v době, kdy mnoho lidí říká: „Já mám právo se realizovat, mám právo si se svým životem dělat, co chci, chci ho prožít plně, chci si toho užít, chci být naplněný, něco zažít.“ A Maria říká: „Já udělám, co chceš ty, Bože, i když tomu ještě pořád nerozumím.“ A protože to udělá, tak se z ní narodí ten, který bude Spasitel světa. Mnoho lidí si hrálo už na všelijaké spasitele. Nebezpečí naší doby je v tom, že budeme za spasitele považovat něco jiného. Když se podíváme třeba na reklamu, tak se nám tam představují různí spasitelé, všelijaké zázračné prostředky, léky, já nevím co, co pomůže, co my pro svůj život prý potřebujeme. A není to pravda. Jediným zachráncem a spasitelem je Ježíš. A ten přišel proto, že Maria řekla: „Jsem služebnice Páně.“ Ten Ježíš chce a potřebuje přicházet na svět i dnes. A chce to udělat naším prostřednictvím. A my k tomu musíme říct: „Pane, jsem tvůj služebník, tvá služebnice.“ A nakonec: „Ať se mi stane podle tvého slova.“ Ne nějaké zbožné řeči, ne nějaká sladká slova, ale „ať se stane, ať se to naplní, a já tady v tom chci taky pomoci.“

Bratři a sestry, končíme advent, budeme slavit vánoce. Jaké budou? U Panny Marie to andělovo posláni bylo splněno. Ona odpověděla ano, odpovězme i my, každý z nás, ano. „Pane, jsem Tvůj služebník.“ „Jsem Tvá služebnice.“ „Ať se stane, jak ty chceš.“ A potom prožijeme opravdu křesťanské Vánoce.

Bůh má v nás zalíbení

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

24.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Narození Páně (v noci), půlnoční mše svatá

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 9,2–4.6–7; 2. čtení Tit 2,11–14; evangelium Lk 2,1–14

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, jak jsem říkal na začátku, tato noc je nocí příchodu, setkání. Setkání Boha s člověkem, Boha, který přichází vstříc. Proč přišel? Proč přišel Ježíš mezi nás? Proč jsme přišli dnes my sem? Ježíš přišel proto, abychom my mu byli blíže. Ježíš přišel proto, aby řekl nám lidem: „Člověče, Bůh má o tebe zájem, nejsi mu lhostejný.“ Proč jsme přišli my sem, teď, v tuto chvíli? Pro některé lidi jsou Vánoce příležitostí, kdy opráší náboženství, staré tradice. Před několika lety v jedné farnosti se mi stalo, že přišel jeden pán a hrdě prohlásil: „Pane faráři, naše rodina už 15 let nevynechala půlnoční mši svatou.“ Je jasné, že vždycky mezi tou půlnoční mší svatou nebylo nic, celý ten rok. Říkal to s velikou hrdostí a čekal, že ho pochválím. Radši jsem byl zticha a neříkal vůbec nic, protože jsem nevěděl, co na to mám říct. Proč jsem tady? Abych ukázal, že jsem dobrý člověk? Že vím, co se sluší a patří? Proto, že tady zní krásná hudba a že je tu taková dojemná atmosféra? Ale bratři a sestry, to je všechno málo. Vánoce, to jsou svátky narození Božího syna. „Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechnen lid, dnes se vám narodil Spasitel, to je Krisus Pán.“ To jsou Vánoce. Ne svátky klidu, svátky pohody, a já nevím, jak se to ještě pokoušejí nazývat. Vánoce jsou svátky narození Ježíše Krista. On má dnes narozeniny. A jestliže on se nám z těch oslav nějak ztratí, pak je to hodně zlé. Zkusme si představit, jaké by to bylo, když by nás nějaký náš přítel pozval na oslavu svých narozenin. My bychom tam přišli, bavili se s těmi lidmi, kteří by tam byli, ale toho oslavence bychom si ani nevšimli, nepodali mu ruku, nepopřáli, prostě jako bychom dělali, že on tam není. To by byl pěkný trapas, pěkná ostuda. A přece: často to tak o Vánocích u nás doma vypadá. Slavíme Vánoce všelijak, ale Ježíš se nám ztrácí. Jestli jsme ztratili Ježíše, pak jsme ztratili všechno.

Bůh přišel mezi nás a my jsme tím byli obdarováni, nesmírně jsme tím získali. Svatý Otec Jan Pavel II. v jednom ze svých prvních vánočních kázání použil takovou myšlenku: „Sám Bůh se stává darem pro člověka.“ Byli jsme obdarováni a z této velké radosti si křesťané začali vzájemně dávat dárky. Když se dnes zeptáte, proč se na Vánoce dávají dárky, tak mnoho lidí nebude vědět proč. Pro nás je to odraz toho, že Bůh nás obdaroval, a my nad touto velkou radostí chceme dát dary svým nejbližším. Před Bohem nemají největší hodnotu dary koupené, ale největší hodnotu mají dary, které jdou nějak z nás, jako třeba když někomu věnuji čas, když mám pro někoho dobré slovo, když si všimnu, že vedle mě je někdo. Někdo, kdo třeba potřebuje potěšit, někdo, kdo třeba chce, abych s ním sdílel jeho radost. A tady už se dostáváme k tomu, proč jsme tady, proč jsme přišli. Vánoce nás totiž učí naslouchat, naslouchat tomu, co nám říká Bůh. Ale také naslouchat tomu, co nám říkají ti druzí, kteří jsou kolem nás. Boží syn se narodil v noci, v noci bývá ticho. My žijeme v době, která je velice hlučná, velice, velice. Jenom si uvědomme, jak často kolem nás pořád něco hraje: rozhlas, televize, magnetofon; pořád jsou kolem nás nějaké zvuky. Ale nakolik jsme schopni zůstat v tichu, zamyslet se, nakolik jsme schopni vnímat, když k nám mluví druhý člověk? To všechno nás mají naučit Vánoce, nebo mohou, pokud my dáme k tomu svůj souhlas.

My jsme, bratři a sestry, ochotni zlobit se na obyvatele Betléma, jak byli tvrdí, nechápaví, jak to, že nikdo nepřijal do svého domu dva lidi a ženu, která měla potvrdit. Jak to, že dokázali být tak necitelní, pohoršuje nás to, rozčiluje, jsme ochotni i nadávat a říkat, že by se nám to určitě

nestalo. Ale stalo, bratři a sestry. Protože my toho Ježíše jaksi pustíme dovnitř, my ty Vánoce jaksi slavíme, ale často je zablokujeme, zneškodníme. Právě ze svátku Božího narození uděláme svátky pokoje, klidu, radosti, anebo třeba i plného stolu. A tady se často stává to, že čím jsou ty stoly plnější, tím jsou lidská srdce prázdnější. Já teď nemám v úmyslu kritizovat ty plné stoly, ale mám v úmyslu kritizovat ta prázdná srdce. Boží syn přišel proto, aby nám byl blíž. Přišel jako dítě, to bylo schválně, protože malého dítěte se nikdo nebojí a Boží syn chce, aby se ho nikdo nebál, abychom se nebáli k němu přijít. Abychom se nebáli k němu přijít, tak jako se třeba bojíme přijít do kostela. A že se bojíme, je naprosto jasné, protože první lavice je prázdná a vzadu u dveří je úplně našlapáno. On přišel jako dítě, které nám říká: „Neboj se mě, měj mě rád, já tě mám taky rád. Je mi jedno odkud jsi, je mi jedno, kdo jsi, ale já jsem přišel i kvůli tobě, protože mi na tobě záleží.“ Bratři a sestry, on přišel proto, aby Bůh byl blízko nám, ale přišel taky proto, abychom my lidé měli blízko jeden k druhému. Andělé zpívali nad Betlémem: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení.“ To jsme my, my všichni, Bůh má v nás zalíbení. Jakkoli se nám to zdá nepochopitelné, jakkoli si říkáme: „To není možné. Ve mně?“ Ano, v tobě, ve mně, v každém z nás.

Prorok Izaiáš v prvním čtení vyjádřil podstatu Vánoc slovy: „Lid, který chodil ve tmě, vidí světlo. Obyvatelům temné země vstává veliké světlo.“ Proto v tuto noc svítí v kostele tolik světel. Proto je tady tolik všelijakých žárovek, ať už bílých nebo barevných. Jsou tady proto, abychom si uvědomili, že Ježíš přišel, přišel, aby změnil náš život. Od okamžiku, kdy on přišel, skutečně svět už není, jaký byl dřív. Je tady totiž něco podstatného: on přišel a zůstal. Vánoce pro něho neskončili 6. ledna, on si neřekl: „To už by stačilo a já se zase vrátím k Otci.“ On zůstal. Bratři a sestry, měli bychom si najít čas, abychom během Vánoc se ztišili, třeba se postavili před jesličky a uvažovali o tom, co toto dítě přináší mně, a abychom si uvědomili, že máme tak nějak ty Vánoce nést dál. Že nestačí, abychom pár dnů k sobě byli milejší, hodnější, ale že Vánoce se svou myšlenkou obdarování se máme snažit nést dál, do celého roku. Že dál máme být lidmi, kteří budou mít dobrou vůli, lidmi, kteří budou ochotni obdarovávat svoje okolí, lidmi, kteří budou ochotni naslouchat. Kéž se nám to tedy s Boží pomocí podaří.

Nenechme se předběhnout

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

25.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Narození Páně (ve dne), Boží hod vánoční

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 52,7–10; 2. čtení Žid 1,1–6; evangelium Lk 2,15–20

(přepis zvukového záznamu)

Bratři a sestry, schválně jsem vybral pro tuto mši svatou evangelium, které je z formuláře ‚Za svítání‘. Mše svatá ‚Za svítání‘ už nebývá a tak se toto evangelium čte velice zřídka. Ale ono přímo navazuje na to, co jsme právě četli v noci. Naši pozornost soustřeďuje na pastýře a na Pannu Marii. Jsou tam dvě takové myšlenky: je čas ke konání a je čas k naslouchání. Takovým symbolem těch, kteří konají, jednají, jsou pastýři. Tam by se to dalo stručně vyjádřit slovy: nenechat se předběhnout. To je to, o co jde. Na svět přichází Boží syn. A kdo se to dozvídá první, komu to Bůh zvěstuje jako prvnímu? Králi Herodovi? Ne. Veleradě? Ne. Velekněžím? Ne, pastýřům. Kdo jsou tito pastýři? My pod vlivem naší kultury, pod vlivem jesliček je máme za takové dobrosrdečné chlapíky, kteří přicházejí se svými dary, každý z nich něco nese, a jsou takoví hodní, neškodní. Ale ono to bylo úplně jinak. To byli lidé, kteří stáli na okraji společnosti. Na okraji společnosti občanské, ale i náboženské. Jedním slovem můžeme říct: to byli takoví drsní chlapi, takoví poloviční zbojníci. Oni skutečně celý rok byli u svých stád, oni vlastně za to stádo zodpovídali, oni přejali to stádo od vlastníka, který sjednal s nimi nějakou smlouvu, a za určitý čas oni měli to stádo přivést a pak se počítaly ty ovce, kolik jich je, eventuálně kolik která váží, a podle toho dostali výplatu. A tak, když oni chodili celý rok s těmi ovceci někde po pastvinách, po horách, tak rozhodně nechodili každou sobotu do synagogy, nechodili třikrát za rok do jeruzalémského chrámu, jak to bylo nařizeno v Zákoně a jak to měl každý zbožný Žid udělat. A oni, jak žili v takových polopustých krajích, tak se museli postarat o sebe i o to stádo. A když na to přišlo, oni se nerozpakovali něco ukrást nebo prostě vzít si to, co potřebovali, třeba i násilím. A těmto lidem přichází anděl zvěstovat, že se narodil Boží syn. Je to pro nás těžko pochopitelné, ale je to tak. Oni byli třeba drsní, ale na nic si nehráli. Byli upřímní před lidmi i před Bohem. A touto událostí to teprve začíná. V Ježíšově životě to totiž bude pokračovat a ukáže se, že ti, kteří si mysleli, že jsou uvnitř společenství izraelského národa, uvnitř těch, kteří v Hospodina, v Boha Jahve, tak mnozí z nich byli totálně, ale totálně mimo. A naopak: ti, kteří si mysleli, že jsou vně, mimo, že nemají šanci, že se nemají jak připojit, tak jim Bůh ukázal, že i s nimi počítá.

Za pár dnů budeme slavit Slavnost Zjevení Páně, jak se lidově říká Tří králů, mudrců, kteří přišli od východu, aby se poklonili Pánu. Slyšeli jsme někdy, že by tam byli obyvatelé Betléma? Obyvatelé Jeruzaléma? Z Jeruzaléma do Betléma je to 8 kilometrů, nijak daleko. Nebyli tam. Přišli cizinci, pohané, vážili dalekou cestu. Místní zůstali doma. A tak to pokračuje. Když Ježíš začal působit, tak chválí víru římského setníka a říká: „Takovou víru jsem v Izraeli nenašel.“ To, že je Ježíš Boží syn a Vykupitel, první pozná samařská žena. Samaritáni, to nebyli Židé, to byli přistěhovalci, které tam usadili asyrští králové. A zase: v uvozovkách pravověrní Židé jimi pohrdali. A když Ježíš půjde svou křížovou cestou a apoštolové budou zavření, schovaní, rozuteklí, kdo ponese kříž? Šimon z Kyrény, o kterém jsme nikdy neslyšeli, že by byl Ježíšovým učedníkem. A kdo se první dostane do nebe? Lotr po pravici, který v tu chvíli vyzná, že Ježíš je Boží syn. A pod křížem budou stát ti, pro které přišel především, Izraelité. A ti se budou smát. Můžeme říct, je to všechno jaksi naopak, naruby. Ale ono je to pro nás štěstí, že to je naruby. Protože kdyby to bylo podle těch zaběhnutých měřítek a kdyby to bylo podle lidských představ,

tak bychom si možná mysleli, že nemáme šanci. Ale protože to Ježíš takhle obrací, tak se nikdo z nás nemusí bát. Máme šanci. I kdybychom si mysleli, že jsme od Boha sebedál, ale je důležité tu šanci si nenechat vzít. Tak jako si ji nenechali vzít pastýři, šli do Betléma a viděli, přesvědčili se. Anděl jim nabídl, že budou první u jesliček. A oni tam byli. Každý z nás může být takhle první, každý z nás může být blízko Spasiteli, protože on nám to nabízí, ale je na nás, jestli to využijeme.

Bratři a sestry, v životě jsou chvíle, kdy je potřeba, jako Panna Maria, rozvažovat a naslouchat, uchovávat v srdci všechno to, co vidíme a slyšíme. A pak jsou chvíle, kdy je podle toho potřeba jednat, tak jako pastýři. Máme stejnou šanci, oni ji využili dokonale. Ani my se nenechme ničím a nikým předběhnout.

Dnes je čas spásy

P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě

26.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sk 6,8–10;7,54–60; evangelium Mt 10,17–22

(přepis zvukového záznamu)

Moji drazí bratři a sestry, v jednom kostele měli takovou zvláštní nástěnku – v předsíni kostela. Byla na bílém papíře a na ní bylo několik fotografií. Na první fotografii bylo malé dítě, maminka ho drží v náručí. Na druhé fotografii byl student někde v parku, v květnu, s nějakou dívkou. Na třetí fotografii byl manžel s rodinou, s dětmi. Čtvrtá fotografie ukazovala člověka sedícího kdesi v parku, člověka, který už má léta po důchodě, který je schoulený. A pod těmi fotografiemi byl vždycky nápis. Na té první, kde bylo to dítě, bylo napsáno: „Příliš malý, aby hledal Boha.“ Na fotografii, kde byl student, bylo napsáno: „Příliš zamilovaný, aby hledal Boha.“ Na té, kde byl vyfocen se svojí rodinou, s dětmi, bylo napsáno: „Příliš zaměstnaný a ustaraný, aby hledal Boha.“ A na té fotografii, kde byl v parku už jako starší pán, bylo napsáno: „Nyní příliš unavený, aby hledal Boha.“ Ale potom tam byla ještě jedna fotografie, úplně tam v rohu, člověk by si jí skoro nevšiml, v rohu té nástěnky, a tam byla rakev, byl pohřeb, kde tuto rakev spouští do hrobu, a bylo pod ní napsáno: „Nyní už je příliš pozdě, aby hledal Boha.“ Ano, tato nástěnka chtěla probudit z jakési lhostejnosti, z jakéhosi odkládání hledání Boha. Aby si člověk neřekl: „Já mám dost času na to, abych se modlil k Bohu,“ nebo „Bude dost času v budoucnosti. Teď mám jiné starosti, teď jsem příliš zamilovaný nebo příliš ustaraný nebo příliš unavený, než abych hledal právě teď Boha.“

Víte, lhostejnost ve víře je vlastně následkem nepřijetí úplné víry, jenom něčeho částečného. Je to ono ano, které člověk řekl při svatém křtu, ale za tím ano je také jakési ale: „Ale až někdy bude čas,“ „Ale až snad zítra, příště, to bude lepší, budu mít čas třeba na Boha.“ Proč o tom o všem mluvím? Protože my to, co vyznáváme svými ústy, také máme žít. Neboť jestliže žijeme víru, tehdy dosvědčujeme, že skutečně věříme v to, co říkáme ústy. Co by to bylo za víru: jenom něco krásného zpívat, říkat, ale nekonat skutky víry. Tak nás napomíná apoštol: „Ukaž mi ty svoje skutky a já ti ukážu víru.“ A my věříme, vyznáváme to, co jsme oslavovali včera: že Boží Syn se narodil v těle, stal se Ježíšem, synem člověka, proto, aby nás vykoupil. Já jsem se ptal při dnešní meditaci: „Pane, ale jak my máme žít tuto pravdu? Jak konkrétně? Není to příliš vzdáleno pro naše prožívání víry?“ A hned mi dal odpověď svatý Štěpán při prvním čtení, který když byl mučen a mluvil z Ducha Božího, viděl Pána Ježíše, jak sedí po pravici, jak je nebe otevřené. A modlitbu, kterou přednášel za ty, kteří ho kamenovali... Jen si ji znovu přečtíme: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha.“ A nebo zvolal: „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ To znamená: svatý Štěpán se modlil k Bohu skrze Ježíše, a to se mohlo stát pouze tehdy, že se Ježíš, tedy Syn Boží, vtělil. To je konkrétní žití tohoto tajemství: že my přicházíme, prosíme, děkujeme skrze Ježíše, že Ježíš je blízko nás, že on je prostředník mezi Bohem a námi. Prostředník svatý, který zaplatil všechn dluh našeho prvního hříchů a našich dalších hříchů po svatém křtu. „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ „Pane, nepřičítej jim tento hřích.“ Jak často by i tohle měla být naše modlitba, nás všech křesťanů.

Otcové Církve vždycky velmi zdůrazňují, že jsou pouze dvě cesty: jedna cesta, která vede ke spásě, a druhá cesta, která vede k ztracení. Není třetí cesty. A ukazují ty, kteří jdou po cestě zkázy a po cestě nebe, na příkladu Ezaua a Jákoba, což byli synové Izáka. Víte, že Ezau byl starší syn, měl právo na požehnání od svého otce, ale vlastně proto, protože prodal svoje

prvorozenství za misku čočovice, tak vlastně ztratil toto požehnání a mladší syn Jákob ho přijal. A oni vysvětlují: „Ezau, to byl člověk, který byl silný. Člověk, který si stačil sám, častokrát chodil na lov. Takoví jsou lidé, kteří jdou na cestě zatracení, lidé, kteří jsou velice zdatní, obratní ve věcech světa, ovšem ve věcech nebe jsou velmi slabí. Ezau byl člověk, který byl často někde pryč od domova, spoléhal sám na sebe.“ Říkají: „To jsou také lidé, kteří jsou na cestě zatracení, to jsou ti, kteří nechtějí vstoupit do svého nitra. Jako Ezau nebyl doma u svého otce, ani oni nevcházejí do svého nitra, kde přebývá Bůh, aby se s ním modlili. Neberou si příklad z Boha Otce, který je stále doma, který je stále u sebe. Ale sami spoléhají na svoji sílu, sami si hledají svoji čest. Jsou jako ten marnotratný syn, který utíká od otce. Tito lidé nemají rádi vnitřní modlitbu, tito lidé snad se zběžně pomodlí, aby se neřeklo, nějakou modlitbičku, ale už už se zajímají o jiné, cizí věci. To jsou také lidé na cestě zatracení.“ A pak říkají dál: „Jákob poslouchal svoji matku, snažil se od ní naučit, co má dělat, měl ji rád.“ A říkají: „Lidé, kteří jdou na cestě zatracení, jsou jako Ezau. Ten nechtěl si získat přízeň své matky, v žádném případě. Raději měl svoje zájmy.“ A vysvětlují: „Tito lidé třeba se pomodlí nějakou modlitbu k Panně Marii, říkají snad, že ji mají i rádi, když vyplní to, co je nutné. Ale jak nemají rádi, jak brojí proti těm, kteří niterně mluví s Matkou Pannou Marií, protože si myslí, že tato pobožnost a úcta k Matce Boží není nutná ke spáse. Nazývají je pobůžnářkami nebo lidmi, kteří nejsou v pořádku. Místo toho, aby si získali, jako Jákob si získal, přízeň své Matky, aby se naučili od ní, co chce Otec, spíše se omezují na nějaké nutné modlitby.“ A potom říkají: „Jsou ti, kteří jdou na cestě zatracení, také jako Ezau v tom, že prodávají své prvorozenství. Jako on prodal za miskou čočky svoje prvorozenství, oni prodávají za nějakou zábavu, za pití, za nějaké tance, za ostatní věci, za pobavení tohoto světa prodávají svůj křestní šat. A potom jsou to také lidé, kteří pronásledují ty vyvolené, svaté jako byl Jákob, usilují je zničit, vysmívají se jim, kritizují je, pomlouvají je, ale získávají si nějaké řády, také úctu před lidmi.“ Tak říkají Otcové, svatý Augustin, tak krásně, kdo jsou lidé, kteří jdou po cestě spásy, a kdo jsou lidé, kteří jdou na cestě zatracení. Svatý Štěpán byl na cestě spásy, byl plný ducha, to znamená: byl plný zbožnosti, měl také velikou úctu k Matce Boží, měl také úctu k ostatním, snažil se naslouchat Bohu Otci, co on chce, hleděl na Ježíše a to velmi hluboce, poznáváme to i ze slov té modlitby, která jsou tolik podobná slovům Kristovým na kříži: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha.“ Ježíš se modlil podobně. „Pane Ježíši, odpusť jim tento hřích.“ Vidíte, jakým on byl dokonalým učedníkem, následníkem samotného Pána.

A tak my moji drazí, snažme se být jako svatý Štěpán nebo jako starozákonní Jákob. Učme se od Pána, neprodávejme svoji víru, ale věrně se věnujme vnitřní modlitbě, opravdovosti a upřímnosti, hledejme čest a slávu Boží, ne čest a slávu svoji, ne tituly. A buďme také ochotni někdy položit kus svého života za své bratry a za své sestry. A neříkejme, jak to bylo na počátku na té nástěnce napsáno, že: „Dnes nemám čas, dnes jsem příliš unavený,“ nebo „Jsem příliš zamilovaný,“ nebo „Příliš ustaraný,“ protože právě dnes a nyní je čas spásy. Amen.

Obyčejný život

P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce

29.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Svátek Svaté Rodiny

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sir 3,3–7.14–17a; 2. čtení Kol 3,12–21; evangelium Lk 2,22–40

(přepis zvukového záznamu)

Co nám připomíná dnešní svátek? On je velice výjimečný. Zpravidla totiž, když oslavujeme nějakou událost, tak se ta událost stala během nějakého krátkého časového úseku. Narození Pána Ježíše. Během jedné noci. Nebo třeba zase Velikonoce. Tak to je od čtvrtku do neděle, čtyři dny. Ale ten dnešní svátek Svaté Rodiny nám připomíná něco, co trvalo 30 let. Ježíš skutečně žil tím skrytým životem nejméně 30 let. Dneska někteří badatelé a vykladaelé Písma svatého říkají, že to možná bylo trochu déle, říkají třeba 32 let, ale to je celkem jedno. Ježíš žil obyčejným, skrytým životem 30 let. Obyčejným životem. Víte, my někdy si právě říkáme: „Ten můj život je příliš obyčejný, ten můj život je takový všední, je to takový kolotoč. Ráno vstanu, nasnídám se, třeba se pomodlím, jdu do práce, vrátím se odpoledne z práce, děti přijdou ze školy, udělat úkoly, něco navařit, něco vyprat, už je tady večer a zase se jde spát. A tak to jde od pondělí do pátku, v sobotu, v neděli trochu změna, ale to se třeba zase pracuje na domě, uklízí se. Je to pořád, je to stereotyp, je to pořád dokolečka.“ A jsme z toho někdy docela rozmrzeli.

Bratři a sestry, ten dnešní svátek nám připomíná, že všechny tyhle věci mají před Bohem svůj význam a svoji hodnotu. Ten dnešní svátek nám připomíná hodnotu lidské práce. Připomíná nám, že hodnotu má především ta práce, která je nasměrována pro druhé, aby sloužila druhým: když pracuji proto, aby se moje děti měly dobře, abychom to měli doma pěkně zařízené, aby to u nás pěkně vypadalo, pak je všechno v pořádku. V okamžiku, kdybych se honil a štvál proto, abych měl v bance na účtu pěkně kulatou sumičku nebo doma slavník pěkně vycpaný bankovkami s velkými čísly, tak to samozřejmě v pořádku nebude. Ale v okamžiku, kdy je tam prostě to, že já chci někomu být prospěšný svou prací, pro někoho něco udělat, je to v pořádku. Ten dnešní svátek nám připomíná hodnotu přípravy. Když se na něco chystáme, třeba studujeme nějakou školu nebo něco jiného, říkáme: „Mě to tak nebaví, už aby to bylo za mnou. Já už bych šel tak něco dělat, tady se učím tolik hloupostí, tolik zbytečností, které v životě nebudu potřebovat.“ Jak to víme, že to nebudeme potřebovat? Jak to víme, že se nám to někdy nebude hodit? Ježíš se 30 let připravoval na své veřejné vystoupení, to je něco krásného, to je krásný příklad. Ježíš všechno, co dělal v těch 30 letech, dělal skutečně pořádně, protože když začal působit, jak ho znali, co o něm řekli? „To je syn tesaře, to je ten tesař.“ On se zřejmě, jak bychom dnes řekli, vyučil v tomto oboru a pracoval. Byl pod tím známý. Palestina není velká země, ale i tak: víme, že když je někdo dobrý ve svém oboru, že bývá žádaným řemeslníkem, lidé ho chtějí a skutečně jaksí ta dobrá pověst se šíří i třeba hodně daleko. A takhle to bylo s Ježíšem. On dřív, než jim začal něco vykládat jako Boží Syn, než jim to zjevil, než jim to řekl, že je Boží Syn, tak oni věděli, že je dobrý člověk, že je na něho spolehnutí, že to, co dělá, dělá dobře, pořádně. Nepodceňujme tady toto, ale vezměme si z toho, bratři a sestry, příklad. Příklad, aby na naše slovo bylo spolehnutí, aby naše práce byla skutečně dobře odvedená. A nerozlišujeme v životě všední věci, život všední a život nějaký vzrušující, zvláštní. Život se dělí jinak. Život buď prožijeme dobře anebo špatně. Ježíš Kristus nám dal příklad, jak dělat i ty obyčejné věci pořádně.

S následující částí má předchozí společnou jednu myšlenku, a to sice pokoru. Že Boží Syn tady 30 let žil nepoznán, že v tom je veliká pokora.

Další je takový příběh, je to vlastně bajka. Je to pro děti, ale samozřejmě poučení v tom mohou najít i dospělí. Bajka, jak vy větší víte, je příběh, kde vystupují samá zvířata, ale vlastně zastupují lidi.

A tak jedna bajka vypráví, že při narození Pána Ježíše to andělé zvěstovali nejenom lidem, ale také zvířátkům: že se v Betlémě narodil Boží Syn. A tak zvířátka si hned řekla: „Tak tam jdeme. Jdeme se tam podívat.“ A tak se tam vypravila všechna zvířátka, která to slyšela. Letěl tam orel, běžela tam žirafa, utíkal tam lev, slon se tam valil, a pak tam šla taky taková ta malá zvířátka jako myška, krtek, nějaký zajíc. Kdo tam byl první asi tak z těch, které jsem říkal? Orel, protože letěl, roztáhl křídla a letěl. No a přiletěl k tomu betlémskému domku, a jak měl roztažená ta křídla, tak „prásk!“ a nedostal se dovnitř. Drápy tam podrápal trochu ty dveře, ale skončil venku. Pak tam běžela žirafa, má dlouhé nohy, dlouhý krk, tak všechny předběhla a byla tam hned po tom orlovi. No jo, ale dlouhý krk, přechuhovala betlémský domek, dívala se jim na komín, dovnitř viděla trochu okýnkem a to nic moc. Potom tam běžel lev. Přiběhnul, otevřel tlamu, hrozně zařval, všichni se lekli, a s tou velkou tlamou se taky nedostal dovnitř. Nakonec se přivalil slon. Přivalil se slon a jak byl rozběhnutý, tak nějak nemohl zabrzdit, bouchnul do dvířek, vyrazil dvířka. A svatý Josef jenom kroutil hlavou a říkal: „Kdo to k nám dneska jde?“ A teď nakonec došli i ti malí: myška, krtek, zajíc. A teď to viděli. Slon vyrazil dvířka, orel poškrábal veřeje, žirafa, jak se natahovala, aby viděla něco uvnitř, pošramotila střechu. Říkali si: „To teda vypadá. Teď na Ježíška potáhne, bude na něj foukat vítr, dvířka jsou rozbitá. Musíme to spravit.“ A tak se ta malá zvířátka dala do práce. Krtek s myškou se rozběhli po poli a začali sbírat stébla trávy, zajíček je nosil před chaloupku, podával je žirafě, ta je dávala zpátky na střechu. Potom opravili dvířka, dali je slonovi, slon je zavěsil zpátky do pantů. A co se nestalo? Když to všechno krásně spravili, tak si sedli před tím domkem a potom vyšla Panna Maria s Ježíškem v náručí. A všichni ho viděli. Všichni ti, kteří se tam nemohli dostat, protože měli roztažená křídla, dlouhé krky nebo byli moc velcí, tak uviděli Ježíška. Stačilo pěkně si sednout a počkat venku.

Tím ta bajka končí. A jaké je to ponaučení? To už je spíš pro nás dospělé. Bratři a sestry, Vánoce, to jsou svátky pokory. Je potřeba se ztišit, zastavit a naučit se dívat. Potom, potom uvidíme. Potom uvidíme Božího Syna, potom se s ním setkáme, přes všechny svoje chyby a nedostatky.

Bůh nám dal čas

*P. ThLic. Marek Hlávka, farář ve Veverské Bítýšce
31.12.2002, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
Konec občanského roku
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, dnešní texty nám připomínají jednu hodnotu a tou hodnotou je čas. Je to veličina, která běží nezávisle na nás. A je to naše štěstí, že ten čas běží nezávisle na nás. My někdy bychom ho chtěli přibrzdit, a to ve chvílích, kdy je nám třeba nějak dobře. Ve chvílích, kdy je nám zase zle, tak bychom ho chtěli nějak popohnat. Ale ono to nejde. S tím časem my máme udělat jednu věc, a sice: ten čas máme dobře využít. Říkáme někdy: naplnit. V tom čase jsme pány pouze přítomného okamžiku. Minulost, to, co už bylo, to nezměníme. Za minulost můžeme třeba děkovat a říkat: „Bože, děkuji Ti, žes byl se mnou, žes mě chránil, žes mi pomáhal, žes mi žehnal.“ Anebo také můžeme říct: „Bože, prosím Tě, odpusť mi. Odpusť mi, že jsem něco zkažil, že jsem něco udělal špatně. Promiň mi to.“ Ale víc s tím udělat nemůžeme, minulost je minulost, je to pryč. Budoucnost? Ta také není v našich rukou. Na budoucnost se můžeme a máme připravovat. Ne se jí obávat, ne se strachovat. Jak jsme to slyšeli v poslední větě dnešního evangelia: „Nedělejte si starosti o zítřek. Každý den má dost svého trápení.“ Na budoucnost se můžeme a máme připravovat. Ale zase: ta budoucnost není v našich rukou. To teprve přijde. V našich rukou je přítomnost, dnešní den, ten nám Bůh dal a my ho máme naplnit něčím dobrým. Daří se nám to nebo ne? Víte, dnešní noc bude oslavovat mnoho lidí, mnoho lidí bude až nepatřičně oslavovat, až je to přemůže, pak je z toho bude bolet hlava, a já nevím, co. A když byste se jich zeptali, cože to vlastně slaví, tak řeknou: „Konec roku.“ Ale, že přišel konec roku, to je nějaká naše zásluha? Víte, zpravidla, když člověk oslavuje, tak oslavuje, že se třeba něco podařilo, třeba, že dokončil školu úspěšně, že postavil dům nebo já nevím, co jiného. Ale že přišel konec roku? Ten konec roku přijde nezávisle na nás. Tady to je málo, to je potřeba k tomu ještě něco přidat, aby mělo smysl to slavit. Tam je právě potřeba přidat to: „Děkuji Ti Bože, žes mi ten rok dal prožít. Děkuji Ti, žes byl se mnou.“

Bratři a sestry, Bůh nám dal čas. Dal nám ho proto, abychom si uvědomili, že jsme tady na chvíli. Tak si třeba někdy říkáme, když propaseme nějakou příležitost: „Příště.“ A ono nemusí být žádné příště. Jestli příště bude, tak bude jenom proto, že Bůh je tak dobrý. Bůh nám dává čas, abychom si uvědomili, jak je to všechno pomíjivé, jak je to skutečně na chvíli. A pokud je něco trvalé, tak je to On. A On nás tímto zve k sobě, upozorňuje nás na ten rozdíl právě trvalého a pomíjivého, a říká: „Človče, naplň svůj život něčím, co vydrží, něčím, na čem můžou stavět i ti, co přijdou po tobě. I když se ti třeba moc nechce, když vidíš kolem sebe ty, kteří to flákají, kteří se starají jenom a jenom o sebe. I když máš chuť rezignovat, nevzdávej to, já jsem s tebou, mně na tobě záleží. A já s tebou budu i ten další rok, já se o tebe budu starat, když budeš chtít, já tě povedu, já na tebe nezapomenu a já tě přivedu až k sobě.“ Bratři a sestry, děkujeme za uplynulý rok, děkujeme za minulost, a jestli tam bylo něco špatného, svěřme to Božímu milosrdenství a řekněme: „Bože, promiň.“ Ale svěřme mu také naši budoucnost, svěřme mu to, co přijde, to, co bude, a prosme ho, abychom se mu nikdy nevzdálili, ale abychom i ten další rok šli k němu, abychom dokázali zažít a prožít, jak on je dobrý, abychom dokázali zažít a prožít to, že On je náš Otec.

Rejstřík

Čupr, Jaroslav	<i>str. 58</i>
Groh, Václav	<i>str. 52</i>
Hlávka, Marek	<i>str. 66, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 78, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 103, 105</i>
Langer, Vladimír	<i>str. 7, 8, 9, 11, 12, 17, 18, 20, 21, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 46, 47, 51, 61</i>
Mičánek, Miloš	<i>str. 65</i>
Orlita, Karel	<i>str. 5, 22, 24, 26, 27, 29, 48, 101</i>
Rychlý, Václav	<i>str. 14, 16, 38, 40, 43, 55</i>
Šindar, Josef	<i>str. 63</i>